

3/1349

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ ఆగస్టునెల 26-వ తేది బుధవారము
శ్రీ క్రోధనామ సంవత్సరము, భాద్రపదమాస శుద్ధ సప్తమి ౭.

No. 124
సంచిక ౧౨౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గాఢవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది



తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెఱుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.



ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కాఠోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నార



చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

2198

సమస్త ఆయుర్వేదాషధములు సరసమైనధరలకు విక్రయింపబడును. కోరువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

తంత్రి విలాసము: "బిబిటికో"

హెడ్ ఆఫీసు

బొంబాయి.

విశేషకార్యాలయములు

బర్లిన్ & హాంబర్గు.

BOMBAY BERLIN TRADIGO Co.,

25 MOUNT ROAD, MADRAS.

కాన్టెస్సా

నెట్టెల్ కెమరాలు

హాఫ్స్ కెమికల్సు, ప్లేటులు,

కిండర్ మాన్యు సండ్రీసు మొదలగువాటికి

ఇండియాకు, బర్మాకు, ఫోల్ ఏజెంట్లు.

అమెచ్యూర్సు

డెవలప్సింగ్, ప్రింటింగ్,

ఎన్లార్జింగ్ మొదలగు

వాటియందు మాకు

ప్రత్యేక పేరుగలదు.

1949

1949

30 అడుగులు X 8 అడుగులు కొలత

గల లంకాపైరు బాయిలరులు

160 ఎల్. బి పానల స్టీమ్ ప్రెస్సులకు ఆగును. మంచి

సిలికానున్నది. ఇవిగాక కక్ డెన్సింగ్ అండు వాక్ కక్ డెన్సింగ్

కాంపాండు స్టీమ్ ఎంజినులుకూడ గలవు. పూర్తి వివరములకు

ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

B. D. BERY & Co.,

Engineers, & Machinery Merchants,

8, Sembudoss Street, G. T. MADRAS.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953

22-8-25 శనివారమునుండి, 24-8-25 తేది శుక్రవారమువరకు

ఉత్సాహమును గలిగించు సీరియల్

రైడర్స్ ఆఫ్ ది వైయిన్సు

3 వ భాగము

జాక్ పెట్టిక్, మారిస్ మిల్లునారి సాహసకార్యములు చూడరిగినవి

ప్రేమ, భయంకరమైన ప్రయాణము, కుట్రలు, గగు

ర్వాటులు మొదలగునవి గలిగిన ఒక అద్భుతకథ.

స్వధర్మప్రకాశిని మతవిషయక మాసపత్రిక

సం॥ చందా ౨ రూ

సాంసిలు కాపి ఉచితముగా పంపబడును

భక్తిరసప్రధాన దేవతా స్తోత్రాలు, చాటుశ్లోకములు, పద్యములు, టీక తాత్పర్యములతోడను, పౌరాణిక, సాంఘిక కథలునున్న గునవి సులభతైలో ప్రకటింప బడుచుండును.

“ఆర్యులు మధ్యాహ్నాభింధము నుండి ఇండియాను వచ్చిరి” అని పాశ్చాత్యులందు బోధింపబడుచున్న అపరిధాంతమును ఖండించుచు ప్రాచ్య, ప్రాశ్నాత్య, శాస్త్ర పండితాభి ప్రాయోదాహరణ పూర్వకముగ “వేదభూమి” యను పేర ఉపన్యాసమాలిక యందు ప్రచురింపబడుచున్నది.

పత్రిక చందాదారులకు సంస్కృతాంధ్రగ్రంథము లనే కములు తక్కువ వెల కివ్వబడును.

ఆంధ్రాక్షరముద్రిత సంస్కృత పురాణములు

ఆశ్వీయ పురాణము 8-0-0, మత్స్యపురాణము 7-0-0, లింగపురాణము 5-0-0, కూర్మపురాణము 4-8-0, కళికి పురాణము 0-8-0.

5 పురాణములు ఒకపర్యాయముగ వైన 22 రూపాయలకు ఇవ్వగలము.

మానేజరు స్వధర్మప్రకాశిని,
బృందావనము-కీర్తిపాక పోస్టు, మదరాసు

అంతయు శాస్త్రీయము. రహస్యము లేదు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ లిమిటెడ్ 2227

19, హారిన్ రోడ్డు, మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

భిషగ్గత్త ఆచంట లక్ష్మీవతి, బి.ఎ. ఎం.బి.సి.ఎం.

గారిచే స్థాపింపబడి కొలంబో మొదలు హరిద్వారమువరకు ఎల్ల ప్రదేశములందును పెక్కు మొదటితరగతి బంగారు వ్రతకములు బడసినది.

అమూల్యము లగు

ఆయుర్వేద ఔషధములకు పుట్టినిల్లు.

క్యాటలాగు ఉచితముగా యివ్వబడును.

ఏజంట్లు కావలెను.

వలయువారు మేనేజరునకు వ్రాయవలెను.

“లాండ్ రెట్టు” గుర్తుబండి

ఒక క్రొత్తబాంబాయి “లాండ్ రెట్టు” గుర్తుబండి, చాలా అందమైనది. అమృతమునకు సిద్ధముగా వున్నది. కొద్ది రోజులు క్రిందునే పని పూర్తి అయినది. యెప్పుడైనను నచ్చి చూచుకొనవచ్చును. ధరల వగైరాలకు యాదీగవ అడ్రెసుకు వ్రాయవలెను.

వి. ఆర్. మూర్తి,

2265

12, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

జర్మను ఎలక్ట్రిక్ దీపము



జర్మనులో క్రొత్తగా కనిపెట్టబడినది. నగరములందు స్వగృహములందుండి భోగము లనుభవించుగోరు ప్రతివారు కొనవచ్చును. శేబిలు బల్బుపై నుంచుకొనవచ్చును. గదులలో దీప మెక్కడనున్నను, పక్కపై పరుండి దానికి సంబంధించిన తీగకు

తగిలియుండె మీటునొక్కి పెరిగించవచ్చును. ఆర్చవచ్చును. గదిలోనుంచి సూర్యుని యింట్లోకి తెప్పించినట్లే అద్భుతమైన కాంతినిచ్చును. గాలిలోపూడ వెలుగును. సభలలో పెట్టిన అనేకుల నాకరించును. 2284

అసలుకరీదు రూ 6-0-0. తగ్గింపుధర రూ 8-8-0.

కెడన్ను అందు కంపెనీ, సాహుకారుపేట, మద్రాసు.

బ్రాహ్మణేతర జాతీయవాదుల మహాసభ

తంజావూరులో రా॥ బి॥ సి. వి. యస్.

నరసింహరాజుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమగుట

బ్రాహ్మణేతరులలో మంత్రివర్గమునకు ప్రతికూలురైన జాతీయవాదులు 22 వ తేదిన తంజావూరు నాటకశాలయందు సమావేశమైరి. ప్రతినిధుల సంఖ్యయు ప్రేక్షకుల సంఖ్యయు తృప్తికరముగ నుండెను. జస్టిసుపక్షమువారి సభకన్న ఈ సభకు వచ్చినవారి సంఖ్యయే అధికముగ నుండెను. కాసనసభ్యులలో టి. ఎ. రామలింగశెట్టి, టి. ఆదినారాయణశెట్టి, యస్. ముత్తయ్యమొదలి, సి. మధురవనంపిశై, సి. వి. యస్. నరసింహరాజు, వెలింగరిగౌండరు, చివరనాచార్యగారు, డి. కందస్వామి శెట్టిగారు చున్నగు ప్రముఖులు ఈ సభ నలంకరించిరి.

సన్మానసంఘాధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

తంజావూరు మునిసిపాలిటీ ఉపాధ్యక్షులగు రామదాసు సాహేబుగారు ఈ మహాసభకు సన్మానసంఘాధ్యక్షులు. ప్రతినిధులకు స్వాగతమొసగి వీరిట్లు పన్యసించిరి. సర్ పి. త్యాగరాజు శెట్టిగారి మరణాంతరము మంత్రివర్గమువారిని బలపరచి మంత్రులకు తగు చేయూతనొసగుటకై ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. తంజావూరులో ఇప్పుడు సమావేశపరచబడిన మహాసభకూడ ఈ ప్రయత్నములలో నొకటి. కేవలము మంత్రివర్గమును బలపరచుటకై ఈ మహాసభజరుగుచున్నందున జాతీయవాదులగు బ్రాహ్మణేతరులు వేరొకసభను జరుపవలసిన అవసరమేర్పడినది. తంజావూరుజిల్లా సందర్శమున భూమిపన్ను విషయమునందును, వరదలవల్ల కలిగిన నష్టమునకు పరిహారముచ్చి విషయమునందును మంత్రులు ప్రకటించిన ఉదాసీనతను జిల్లా వారు తీవ్రముగ ఖండించుచున్నారు. తంజావూరుజిల్లా హక్కులను మంత్రులు నిర్భయముగ ప్రతిఘటించుచున్నారు. ఎక్కువపన్నులవల్ల బాధపడుచున్న భూస్వాములలో నూటిలో 95 మంది బ్రాహ్మణేతరులని గుర్తెరుగవలెను. బ్రాహ్మణేతరుల నీవిధముగ అన్యాయముచేసి బ్రాహ్మణేతరుల అభివృద్ధికై మేము పాటుపడుచున్నామని మంత్రులు చెప్పట విపరీతముగ నున్నది. డిస్ట్రిక్టు బోర్డు రైల్వేవిషయమున మంత్రులు ప్రభుత్వమువారి చేతియందలి కీలుబొమ్మలవలె వెలసియున్నారు.

అధ్యక్షకోపన్యాసము

పిమ్మట మహాసభాధ్యక్షులగు రా॥ బి॥ సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారి రీక్షించివిధమున ఉపన్యసించిరి:—

మంత్రివర్గమువారి చర్యలను ఖండించుటకై జాతీయవాదులగు బ్రాహ్మణేతరులు ప్రత్యేకముగ సమావేశమగుట కిదియే మొదటిపర్యాయము. మంత్రుల చర్యలు దేశాభివృద్ధికి గాని సంఘాభివృద్ధికిగాని ఎంతమాత్రము తోడ్పడుటలేదు. జాతీయవాదులకూడ సాంఘికలాభములను కోరువారేయని చెప్పవలసి యున్నది. సాంఘికలాభములను వాంఛించుట ప్రారంభదశ. స్త్రీశిశుకలాభములను మరచి దేశలాభమునకోరుట విశేషముకదా. మంత్రులు స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘసభ్యులను నియమించు విషయమున తమ అధికారమును సంపూర్ణముగ దుర్వినియోగ మొనర్చిరి. రాష్ట్రమున ఈవిషయమై ఆక్షేపణలను తెలుపనివారు లేరు. ఇతరవిధముల ప్రాతినిధ్యములేని అల్పసంఖ్యాకులతో కూడిన సంఘసభ్యులను స్థానికసంఘములు శిష్కానక మంత్రులు తమపక్షమువారినే స్థానిక సంఘసభ్యులుగ శిష్కానుచున్నారు. పార్టీకికేరిన అభ్యర్థులు స్థానిక

సంఘపు అభ్యర్థుని ఎన్నికలయందు విజయముగాంచుటకు వీలగువిధమున ఎన్నికలకు పూర్వము లోకలుబోర్డుల విభజనము జరుగుచున్నది.

పన్నుల భారము


పన్నులు అధికమగుటకు మంత్రివర్గమువారే బాధ్యులు. రిజిస్ట్రేషను ఛార్జీలు, కోర్టుఫీసు నూటికి 50 చొప్పున హెచ్చింపబడెను. ఇందువల్ల ప్రభుత్వమువారికి సంవత్సరమునకు 70 లక్ష 80 లక్షల ఆదాయము ఎక్కువయ్యెను. ప్రభుత్వోద్యోగుల తీరములను హెచ్చించుటకై ఈఆదనపు ఆదాయము వ్యయపరచబడెను గాని మంత్రుల స్వాధీనమునందున్న జాతీయ నిర్మాణమునకు తోడ్పడు కాఖరకొరకు కొంత మొత్తమైనను వ్యయపరచబడలేదు. ప్రతిసంవత్సరము బడ్జెటునందు లోట్టుకను పడుచునే యున్నవి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ కప్పమును తగ్గింపకుండిన ఈ సంవత్సరముకూడ లోటు యుండెడిదే. 5 సంవత్సరములు వరుసగ బడ్జెటునందు లోటు కనుపరచు ప్రభుత్వమువారు పరిపాలనా సామర్థ్యము లేనివారని రూఢిగ చెప్పవచ్చును. జాతీయవాదులు ఖర్చులు తగ్గించుటకు కొన్ని సూచనలను గావించిరిగాని అసూచనలు ఎవ్వరు గమనింపలేదు. అపోజిషను వర్గమువారు అల్పసంఖ్యాకులగుటచే ప్రభుత్వఖర్చులను తగ్గించుట సాధ్యముకాకపోయెను. కావున అపోజిషను వర్గము బలపడుటకు తంజావూరు జిల్లావారు జాతీయవాదులనే ప్రతినిధులుగ ఎన్నుకొనవలెను. చుట్టుప్రక్కలయందున్న ఇతర జిల్లావారుకూడ జాతీయవాదులనే ప్రతినిధులుగ ఎన్నుకొను నట్లు తగుకృషి సలుపవలెను. తమబాధ్యతలను నిర్వహింపనందులకు మంత్రివర్గమువారు తగు సమాధాన మియ్యవలసియున్నది. సాంఘికవిషయములందు పక్షపాతముతో మంత్రులు ప్రవర్తించిరి. ఇరువురు బ్రాహ్మణేతరులకు హైకోర్టుజడ్జి పదవుల నొసగిరి. మరియొక బ్రాహ్మణేతరునకు రిజిస్ట్రేషను ఇన్స్పెక్టరుజేనరలు ఉద్యోగ మివ్వబడెను. విద్యావంతులగు బ్రాహ్మణేతరులకు ఉన్నతోద్యోగములు లభించిన పన్నును చెల్లించుచున్న బీదలగు బ్రాహ్మణేతరుల కేమిలాభము కలుగునో తెలియకున్నవి.

భూమిపన్ను ఆందోళనము

తంజావూరు జిల్లాలో భూమిపన్ను నూటికి 25 చొప్పున హెచ్చింపబడెను. కాని మీరు గొప్ప ఆందోళనము జరుపుటచే నూటికి 18 3/4 వంతున మాత్రమే అధికము చేయబడెను. ఈఆందోళనమునందు మంత్రివర్గమువారి రెట్టి జోక్యము వుచ్చుకొనలేదు. ఇకను వరదలవల్ల ఈజిల్లాకు గొప్పనష్టము కలిగినది. కాని ప్రభుత్వమువారు పరిహారముగ ఏమిచేయలేదు. మంత్రులకు ఈడిపార్టుమెంటులపై అధికారము లేదు. ప్రత్యేక సంబంధము లేదు. కాని రిజర్వుడు ప్రభుత్వమువారిని లొంగదీసి ప్రజలకు అనుగుణ్యమగువిధమున ఉత్తరువులు ప్రకటింపబడునట్లు మంత్రులు పనిచేసియుండవచ్చును. ఎక్స్సైజుఖాయందు మద్యపానమువల్ల ప్రభుత్వమువారి ఆదాయము నానూటికి పెరిగి పోవుచున్నది. ప్రజలలో మద్యపానం తగ్గించుటకై మంత్రి గారెట్టికృషి సలుపుటలేదు. వ్యవసాయనిద్యను అభివృద్ధిపరచు విషయమై ఎట్టివిధానముగాని కార్యక్రమముగాని తానింతవరకు నిర్ణయించుకొనలేదని అభివృద్ధిశాఖమంత్రిగారే కోయంబత్తూరులో చెప్పియుండిరి. అభివృద్ధిశాఖమంత్రి క్రిందనున్న శాఖలు ఏమి పనిచేయుచున్నవో ఎవరికిని తెలియదు. ఏవిధమున చూచిన మంత్రులు ప్రజాప్రశంస పొందుటకు అర్హమగువిధమున ఒక్కపనియైనను చేసియుండలేదు. కావున మంత్రులను ప్రశంసించు మహాసభలు నిజముగ ప్రజాప్రతినిధి సభలు కావని చెప్పవలసియున్నది. అన్ని విషయములను నిష్పక్షపాతముద్ధితో పరిశీలించిన వారు మంత్రుల చర్యలను ఖండింపకమానరు. కాసనసభ

ఒకదఫా మావద్ద బేరముచేసిన మానమకవ మీకు తెలియును

చిత్రపువను రగిలీలు, పూజలు, మొదలగు నవిగల నాగవత్తులు, పట్టెడలు, నాగరములు, జడ బిళ్ళలు, మల్లెముగ్గులు, గోజాపువ్వులు, కెంపులు, పచ్చలు, పుష్కరాగములుచేర్చి కట్టబడిన మోపులు, హంసబిళ్ళలు మొదలగునవి, వెండి సానుములను మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. అక్కరలేనిచో పువ్వు కొని పైకము వాసపెచ్చెదము. సవరము బంగారుకు, సీమవెండికి, మేలెన పుష్కరాగములకు కెంపులకు పూచీ నిచ్చెదము.



ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ

నగలవ ర్రకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

యందు సభ్యులు మంత్రులచర్యలను తీవ్రముగ విమర్శించుచున్నారు.

ప్రజావిశ్వాసము కోల్పోయిన మంత్రులు ఈనగరము నకు వచ్చినప్పుడు బండ్లవారందఱు సమ్మెకట్టుట ప్రజల యందు మంత్రులపై ఎట్టి ఆసంతృప్తి ఏర్పడినది స్పష్టమగుచున్నది.

తీర్మానములు

పిమ్మట ఈ క్రిందితీర్మానములు ఆమోదింపబడెను. రాజభక్తి తీర్మానమును శాసనసభ్యులగు పి. యస్. రాజప్పగారు రూపొందించిరి. సి. ఆర్. దాసు, సురేంద్రనాథదేవస్మీ, సర్ పి. త్యాగరాజుకృష్ణ, అనామదు తంబిమర్కయ్యారు, సోమసుందర మొదలియ్యారు, పక్కిరయసామిపిళ్ళై, సోమసుందరంపిళ్ళై గార్ల మరణములకు చింతిల్లుచు ఆధ్యక్షు డొక తీర్మాన ముప పాపించెను.

మంత్రవర్గముపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము మంత్రవర్గమువారి చర్యలను పరిశీలించి వారి చర్యలు ఎంతమాత్రము తృప్తికరముగ లేదని ప్రకటింపవలసినఅవసర మేర్పడినదని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఈమంత్రవర్గమువారే ఇంకను అధికార మనందుండుట ప్రజాభివృద్ధికి అను అనుకూలముగ నుండదని సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

ఈ తీర్మానమును మునిసిపలు శాసనలకు టి. ఆర్. మధుదత్తు మూపవారు గారు రూపొందించిరి. కీ॥ శే॥ నాయుడు, త్యాగరాజుకృష్ణగార్లు నూచించిన ఆద్యములకు మంత్రులు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుచున్నారనియు, తంజావూరు రీసెటిల్మెంటు విషయమై మంత్రులచే ఖరీదీపరీతముగ నుండెననియు, స్థానిక స్వపరిపాలనశాఖపరిపాలనము అభ్యాన్నముగ నున్నదనియు మూపవారుగారు చెప్పిరి. హిందూభార్యదాయముల బిల్లునందలి లోపములను వివరించిరి.

కుష్టస్వామి పిళ్ళైగారు (నాగపట్నం) తీర్మానమును బలపరచుచు మంత్రులు జీతములు పుచ్చుకొనుచున్నారేగాని ప్రజల అభివృద్ధి కై పాటుపడుటలేదని చెప్పిరి.

సయ్యదు సులూంసూలు సాహేబుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు నగరమునందలి పౌరతాళము మంత్రులపట్ల ప్రజల కెంతప్రేమ గలిగినది ప్రకటించుచున్నదని చెప్పిరి.

పిమ్మట తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెను.

సాంఘిక వికమత్వము

స్వరాజ్యసంపాదనకు జాతీయవికమత్వమును సాంఘిక భేదము లంతమొందుట అవసరమనియు, అన్నిసంఘములవారికి సమానముగ హక్కులు స్వాతంత్ర్యము లున్న సాంఘికవిభేదములకు అనకాశముండదుగాన ఉద్వేగ విషయములందును ఇతర విషయములందును ఇంతవరకు వెనుకబడియున్న సంఘములకు తగినప్రాత్యాహము కలుగజేయుట అవసరమని మహాసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఈతీర్మానమును పి. రాజప్పగారు రూపొందించిరి. రావు బహద్దరు కందస్వామి కృష్ణగారు బలపరచుచు బ్రాహ్మణేతరు లీ విధమునకోరుట జాతీయాభివృద్ధికి ఎంతమాత్రము భంగకరముకాదని చెప్పిరి. పదివందతేజరములకు పూర్వము తెసాంటుగారు హోంయూలు ఆందోళనమును ప్రారంభించినప్పుడు డాక్టరు నాయుడుగారు ఆందోళనమును ఆమోదించిరి. కాని మనలోమనకు భేదములుండుటచే ఎంతమాత్రము లాభము కలుగలేదు. కావున విభేదముల కనకాశములేనివిధమున బ్రవర్తించవలయునని కృష్ణగారు చెప్పిరి. తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెను.

మద్యపాననిషేధము

మద్యపాన న్యసనము అధికముగ నున్నందున సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధమునకు తగువిధమున ప్రయత్నించుట అవసరమని సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

టి. ఆదినారాయణ కృష్ణగారు, చివరికి నాడారుగారు, చెన్నింగిరి గొండరుగారు తీర్మానమునుబలపరచుచు ఈవిషయమై మంత్రులగు అశ్రద్ధవహించియున్నందులకు చింతిల్లిరి.

ఇతర తీర్మానము

పర్కసెంటు సెటిల్మెంటు అనసరమని మధుదత్తం పిళ్ళై గారొక తీర్మాన ముపపాదించిరి. ఈ తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

జిల్లాబోర్డు త్రవ్వకపరిపాలనాధికారము జిల్లాబోర్డువారికే యుండవలయునని మరియొక తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

స్థానిక సంఘములకు మంత్రులగు సభ్యులను షేర్మీనుసం దర్శమున అవలంబించుచున్న విధానమును తీవ్రముగ ఖండించుచు మరియొక తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

అధ్యక్షుడు బ్రాహ్మణేతరులందరు వికమత్వము గలవారై జాతీయవారై యుండవలయునని గంధీరముగ ఉపన్యసించిరి. ప్రియజయభావములతో సభ ముగిసెను.

***** గుణములలో శ్రేష్ఠము! బజారునందలి రకములన్నిటికంటె మేలైనది!! వెలలో సరసము!! ***** రాజేశ్వరి చర్మవ్యాధులకు చిర కృపనబ్బు వజ్రయుధము ***** మైనపునతులు, అన్ని రకముల సబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజంట్లు కావలెను. ఆర్. ఆర్. సోఫ్ అండ్ క్యాండిల్ వర్క్స్. బెజవాడ. *****

క్రీరబలాత్మలము వాతకోగములకు వజ్రయుధము నంటిది. మలబారుదేశమునుంచి ప్రఖ్యాతినిపించినందు. ఆంధ్రులు ఇదివరకు, అనభవించి యెరుగని దగుటనేత శ్రీ ముక్త్యాలరాజుగారు బహుధనము వ్యయించి, తమ సంస్థానవైద్యులచే తయారుకొనించి అందరికి లభ్యమగునట్లు చేసినారు. ఈతైలము అన్ని వాతవ్యాధులను బోగొట్టును. మనోవ్యాధిగలవారలకు, పిత్తప్రకృతిగలవారికి మిక్కిలి మంచిది. సరములకు బలమునుగలిగించి శరీరదౌర్బాగ్యమును పెంపొందించును. చచ్చుబడిన శరీరము గలవారికి, సుఖవ్యాధులచే బాధపడి సంభోగశక్తి కోల్పోయినవారికి మంచిది. వాతకోగములు అనేకమంది దీనిని నేవించి విముక్తులయినారు. మాయసభనము. పాతవ్యాధులకు ఇంతటి మందులేదని నమ్మకము గుదిరినది. డాక్టరు కోమసుగారుగూడ మెచ్చుకొన్నారనుటను బట్టి దీని ప్రాశస్త్యము తెలియగలదు. సంస్కారాధిక్యమునుబట్టి మూడువిధములుగా తయారుచేయబడినది. తాహతునుబట్టి ఏదికావలసిన వారు దానిని తెప్పించుకొనవచ్చును. ఔషధము వాడువిధము మందుతో పంపబడును. ఇది వైమర్దనమునకే గాక లోపలికి పుచ్చుకొనుటకు నుపయోగించును. 7 సాగు అవర్తితమైనది. 4 అవున్సులు 2-0-0. 21 సారి అవర్తితమయినది 4 అవున్సులు 5-0-0. 101 సారి అవర్తితమయినది 1 అవున్సు 8-0-0 4 అవున్సులు 12-0-0 ఎక్కువగా తీసికొనువారికి కమీషను రేటు: పోస్టుఖర్చులు వేరు. అడ్రసు:— మేనేజరు, ఆర్వర సాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణాజిల్లా.

దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు జీవితము ఇయ్యది శ్రీకోన వేంకటరాయ శర్మగారిచే వ్రాయబడినది దేశభక్త శ్రీ ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారి పరిచయముగలిగి కురుగంటి సీతారామయ్య ఎం. ఏ; టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులు మాన్యుగువారిచే ప్రశంసింపబడి వెలువడినది. ఇందు చిత్తరంజనుని చేశాభిమానము కాగ్యనిష్ఠ, బాధ్యతావిధి సద్గుణంబులై విపులముగ నిర్ణీంపబడినవి. వెల 0-12-0 2267 నానిలయమునకు సింహదారులుగ జేసినవారికి. 0.8-0 గ్రంథాలయములకు 0-6-0 చిరునామా:— సుబోధినీ గ్రంథనిలయము (తెనాలి. గుంటూరుజిల్లా)

594 విజ్ఞాపన మహాబాగా 25 సం॥ల నుండి నేను లోకనేప చేయుచుండునంగతి తెనుకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సం॥రము లక్షలకొలిది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆశరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలోన్, మలయా, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందఱు నన్ను ఆశరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడునన్ను మరచుటలేదు. నాచేరు (లోకామయహర కస్తూరిమాతలు)చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వారి, ముసలివారు, వారు పీరననేల సముద్ర మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తశిశువులు, పకలజ్వరములు, మాంష్యము, శీతవాతము, ప్రకృతియొద్దు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించిన భేదలు, కడుపునొప్పి, జలుబు, చర్మ రక్తాసరాసము, పళ్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇక్షోష్టాయెంజా, ప్లేగ్, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపానపాత్రికలో నన్ను ప్రకారము వాడిన తప్పక నుగముగను. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపాత్రికలు వేనకునేలు గలవు. ఒకదాని నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెవ్వడు నన్ను మరచరు. 800 మాత్రులకు బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్ల వెల పోస్టుఖర్చుతో రూ. 1-8-0. 12 బుడ్లు రూ. 2-18-0. 25 బుడ్లు రూ. 5-8-0. కానిలసినవారు ఈ దిగువిలొపమునకు వ్రాయుడు. ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

అశ్విన | అశ్వగంధిచే తయారుచేయబడిన సంజీ. బులహీనమైన సరములకు, దుర్బలమైన మెదడుకు, బలములేని కండరము కు, ఈ అ మో ఘ మైన ఔషధము శతావరి, బల, తల్మఖానా, గ్లిసెరొఫాస్ఫ రేటులు, ఇతర మాయాలు ఓషధులుచేర్చి తయారుచేయబడినది. అందుచే కలిగిన దుర్బలత్వమునకు ఇది తప్పక నుంచి గుణ మిచ్చును. ఇది రహస్యమైన ఔషధముకాదు. కావలసినవారు వ్రాసిన ఔషధము సూత్రముకూడ తెలుపబడును. Bengal Chemical & Pharmaceutical Works Ltd. 1591

చెన్నపురి శాసనసభ

నిర్వాహక సమన్వయ విచారించుట కొక

యువసంఘము

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా ముఖ్యపట్టణమును గురించి

చర్చ

మాజీ శాసనసభ సభ్యులు

కంపుట నిలుపుడు

(నిన్న ఫలహారానంతరము)

నిన్నటి ఫలహారానంతరము శాసనసభ్యులు డి॥ బి॥ యచ్. డి. స్వామియ్యశాస్త్రిగారి యధ్యక్షతన సమావేశమై అధికారతర కార్యక్రమమును నిర్వహించిరి.

“ఉపసంఘమును నియమించి సంఘమువారి నివేదిక ప్రకటించుటవరకు మాజీ శాస్త్రిలను శిశువులను అండమాను దీవుల కడపులను నిలిపివేయవలయు” నను తీర్మానము ప్రభుత్వ ప్రాతికూల్యము వడదినను బహుళ సంఖ్యాకులచే తీర్మానింపబడినది.

“పశ్చిమగోదావరిజిల్లా ముఖ్యపట్టణముగ ఏలూరు లేదా నరే” నని మోతే గంగరాజుగారు ప్రపాదించిన తీర్మానముపై వాదోపవాదములు జరిగి చివరకు చర్చ ప్రస్తుతము జిల్లాకలెక్టరుగారి నివేదిక అందువరకు ఆపి ఆగ్ట్ బరు మాసమువరకు నిలిపియుంచిరి.

అండమాను దీవులకు మాజీ శాసనసభ్యుల పంపరాజును తీర్మానముపై చర్చ ప్రారంభింపబడినది.

చివరకు వాదనగారు:— కలకత్తా యందలి కొందరు యూగోపియులు అండమాను దీవులందు చెరుకుపంటను పైరు చేయ నున్నారనియు, అందుకు కూలివారలు గానలసియున్నందున మాజీ శాసనసభ్యుల నటు నివసంపత్రము సుద్దేశించుచున్నారని నొక వదంతికలదు. అండమాను దీవుల వాతావరణము మలబారు వాతావరణ పరిస్థితులకు సమానముగ నుండునని ఆధిక సంఖ్యలు చెబియున్నారు. కాని అండమాను దీవులందలి అతి శీతలపరిస్థితులవలన గొప్పగొప్ప మలేరియా దోమ లవల విరివిగ వ్యాపించియున్నవని తెలియుచున్నది. అట్టిచో ప్రభుత్వము వారు మాజీ శాస్త్రిల సంపుటలో నింతకడదేలే! కావున దీనికంతకును ఏదియో కారణం తరముండవలెను. కావున ఉపపాదనను సంపూర్ణముగ బలపరచుచున్నాను.

టి. యమ్. నరసింహారావు:— ఉపపాదన నాడే పించుచు ప్రభుత్వముయొక్క నిష్కలుషితమగుననికే సభ్యులనేక దురుద్దేశములు గల్పించిరి వగచిరి. ప్రభుత్వమువారు మాజీ శాస్త్రిల విషయములో అత్యధికముగ ఆచరణమును జూపి దిక్కులేని స్త్రీలను తమ భర్తలయొద్దకు బంపబడుట కంగీకరించిరి. ఇట్టి ప్రభుత్వమువారి సానుభూతికి అభినందించవలసినదానికి మారగ ప్రభుత్వసభ్యులు ఖండించుట ఆశ్చర్యకరముగ నున్నది. స్త్రీలయొక్క సంపూర్ణాంగీకారముతోడనే ప్రభుత్వమువారు వారిని అండమానుల కంపుచున్నారు. కావున ప్రభుత్వమువారు గన్వరించిన దయకు కృతజ్ఞులమై యుండవలెను. అందుచే నేనీ ఉపపాదన నాడే పించుచున్నాను.

ఉప్పి సామెలుగారు:— సమాధానమొసంగుచు అండమాను పరిస్థితుల విషయమై జైలు కమిటీవారు తమ నివేదికయందు అచటనుండే ఆసోకర్యములను వివరించియుండిరి. ప్రభుత్వోద్యోగులు మాజీ శాస్త్రిలను అండమాను దీవులనుగురించి అనేక శ్రమలు గల్పించియు, ధనసహాయమొసర్చియు ప్రచారము గావించియుండిరి. అండమాను దీవులు మానవులు నివసంపదగిన ధలముగాదు. కేవల ధూలోక నరకము. అట్టితావునకు స్త్రీలను బిడ్డలను పంపదగినా! అధికసభ్యుడు సీతారాములగురించి మాట్లాడిరి. శ్రీ రామడు భగవత్స్వరూపుడు మాజీ శాస్త్రి రామునివంటివారగుదు. మాజీ శాస్త్రిల నటు పంపినచో అచట వారిని బాధించుట కనేకరవాదులు గలరు. కాని వారి సహాయమునకు నచ్చుట కొక వాదనమైనది. ఇట్టివాదనలు నిజ పరిస్థితులను మరుగుపరచును. కావున సభ్యులెల్లరు నాయన పాదను బలపరచునని నమ్ముచున్నానని పల్కిరి.

గో॥ హోముమొంబరుగారి ప్రత్యుత్తరము

ఖాన్ బహదూర్ ఉస్మాన్ సామెలుగారు (హోము మొంబరు) గో॥ సభ్యులు గావించిన వివిధ ప్రసంగములకు సమాధాన మొసంగుచు అండమాను దీవుల పరిస్థితులగురించి అధికారులు ప్రభుత్వమునకు బంపిన రిపోర్టులను విశ్వసించకుండుట

కట్టికారములేననియు అయధికారులెల్ల గౌరవనీయులనియు, నిరాధారములగు వ్రాతలను ప్రచురించుటకు వారికట్టి యాద్యే శిక్షలేవని పల్కిరి. 5 సం॥ ములక్రింద అండమాను దీవులందు మలేరియా వ్యాపించియుండిన యధార్థము. కాని అనేక విధానములచే నాజాడ్యమును ప్రస్తుత మంతరింపజేసియున్నారు. నేడు మలేరియా వ్యాపించియుండు ప్రదేశము కొలదికాలములో మలేరియా నశించుటగలదు. అట్టిచో 5 సం॥ ల నుంచి మలేరియా బోగొట్టుట కండమాను దీవులందు ప్రయత్నము లొనర్చబడుచున్నవి. విదప హోముమొంబరుగారు అధికారులు బంపిన రిపోర్టునుండి కొన్ని భాగముల జదివి అండమానులందుండే నాతావరణ పరిస్థితులను మలబారు పరిస్థితులను ఎట్టి భేదములేననియు మలేరియా జాడ్యము నశింపజేయుటలో చాల యభివృద్ధి గలిగినవనియు పల్కిరి. “అండమాను దీవుల కంపబడిన మాజీ శాస్త్రిలు, శిశువులు క్రైస్తవ మిషనరీల పలుకుబడికి లోకై తమనుతమను బోగొట్టు కొందురని” ఉప్పి సామెలుగారు పల్కియుండిరి. నిరాధారమై వాదించుటకు తమై కాలముగడుపు మలబారునందే అట్టి యనకాశము మొండుగ నుండును గాని తమ భర్తలతో కాపురము జేయుచుండిన అల్లుండవలరు. స్త్రీలయొక్క నైతికవిషయములందు గూడ తమ భర్తలయొద్ద నివసించుచుండినచో తమ మానసమును సంరక్షించుకొనగలరు. మానసస్వభావ మెచటనైన ఒకటియేగాన భర్తలనువీడి మలబారునందు నివసించుచుండిన నైతికజీవనమున కవకాశములు తక్కువ. “ఇస్లాము మతాభిమానమును జాపుటకు చక్కని రేరుణము నాకు లభించిన దని” డి. రామలింగా రెడ్డిగారు బల్కిరి. ఇస్లాము మతాభిమాన మెట్లు వెల్లడిజేయగలనో నాకు బాగుగ తెలియును. నేనుజేయుచున్నవని ఉత్తమ మనియే వానమృకమని పల్కిరి.

పిదప తీర్మానము వోటునకు వెట్టుబడి అధికసంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడినది. ప్రభుత్వసభ్యులు వ్యతిరేకముగ వోటుజేసిరి.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా ముఖ్యపట్టణము

తరువాత, మోతే గంగరాజు గారికింది తీర్మానము సుపపాదించిరి. “పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాకు, ఏలూరును ముఖ్యపట్టణముగ జేయవలెనని ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సు జేయుచున్నారు”

నరాలకెట్టి కేవలముగారు (ఆదిమాంధ్ర ప్రతినిధి) ఉపపాదనను బలపరచుచు తెలుగునందు మాట్లాడిరి. నిడదవోలుకు, ఏలూరునకు చాల భేదముగలవనియు, ఏలూరునందు 7 కేల జనసంఖ్యగలవనియు, అందు ఆదిమాంధ్రుల పల్లెలు 12 గలవనియు, నిడదవోలు ఏలూరువలె బస్తీగావనియు, బాటసారులు నివసించుటకును తగిన సౌకర్యములు లేననియు, ఇదివరలో, కలెక్టరులు మొదలుకొని పలువురు అధికారులు ఏలూరే ముఖ్యపట్టణముగ నుండవలెనని నూచించియున్నారనియు, నర్సాపురము, భీమవరము తాలూకాలనా రిదివరకే ఏలూరు ముఖ్యపట్టణముగ జేయవలెనని ప్రభుత్వమువారికి విన్నపములపుకొని యుండిరనియు, అన్నివిధముల నిడదవోలుకంటే ఏలూరు తగియున్నవనియు పల్కిరి.

నిడదవోలు ముఖ్యపట్టణముగ నుండవలెను

సాగరంగారు ఉపపాదన నాడే పించుచు, ఏలూరు ముఖ్యపట్టణముననుచో అచట నివసించు ఏకొలదిమందికి మాత్రమే ఉపయోగకారియని బల్కిరి. అజ్ఞాయందు 5 తాలూకాలు గలవు. ఏలూరు జిల్లాయందు దొకకొనయందున్నది. నిడదవోలు జిల్లాయొక్క మధ్యభాగమందున్నది. అందుచే రాకపోకలకు జనలకు నిడదవోలునందే సౌకర్యముధికము. కాలనపైవార్లమును, రైలుమార్గమునుగూడ నిడదవోలునందు గలదు. జిల్లాకలెక్టరుగారి నివేదికకొరకు ప్రభుత్వమువారు వేచియున్నారని తెలంచెను. కావున ఈవిషయములో త్వరపడి నిర్ణయము గావింపక న్యాయవ్యవస్థతో విక్షించి ప్రజానుకూలముగ పరిష్కరింపవలెనని కోరుచున్నానని పల్కిరి.

చర్చను ప్రస్తుత మాపవలెను

విక్రమి వెంకటరత్నయ్యగారు:— తెలుగునందు మాట్లాడుచు జిల్లాకలెక్టరుగారి రిపోర్టు ప్రభుత్వమువారికింకను రాలేదని తెలియుచున్నదనియు, వారి రిపోర్టు వచ్చినపిదప విచారింప వచ్చుననియు పల్కిరి.

ఆదియునుగాక కృష్ణాజిల్లా ప్రతినిధులు కొందరు సభయందు లేరనియు అందుచే నీ విషయముపై చర్చ ప్రస్తుతము నిలిపియుంచి అగ్ట్ బరు మాసమందు తిరిగి సభ సమావేశమైన పిదప చర్చింప వచ్చుననియు ఉపపాదన పల్కిరి.

ప్ర. రంగవార్ధ మదలియారుగారు పాపాదన బలపరచిరి.

గో॥ రివిన్యూసభ్యుడు పాపాదనపై మాట్లాడుచు ఏలూరు నిడదవోలు సౌకర్యముల గురించి జిల్లాకలెక్టరుగారు ప్రభుత్వము వారికి వ్రాయుటకు గోరబడిరనియు, అజ్ఞాప్రతినిధులతో జేష్ట విషయములను వినుటకు ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులనియు, అగ్ట్ బరు మాసమువరకు చర్చ నిలిపిన ప్రభుత్వమువారు జిల్లాకలెక్టరు గారి నివేదికను పరిశీలింప పిలుచుచుననియు పల్కిరి.

పిదప అధికసంఖ్యాకులచే యామోదింపబడినందున చర్చ అగ్ట్ బరుమాసము వరకు నిలిపి యుంచబడినది.

మాండి గురువారము మూడవశనివారము

కోర్టు కేలపులు

రా. బ. క్రుజ్ ఫెర్నాండెజ్ గారు:— మాండి గురువారము రోమను కాథలిక్కులకు చాల పవిత్రదినమునటచే న్యాయశాఖయందు ఇతరకాశాలందును, నెగోషియలు ఇక్లస్ట్రీ మెంటు ఆక్ట్రక్రింద ప్రభుత్వ సెలవుదినముగ ప్రకటించవలెనని ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సు జేయుచున్నారు” అను తీర్మానము సుపపాదించిరి.

అగ్ట్ బరుసామి ఉడ గురుగారు:— అక్ట్రక్రింద అను పదముల తరువాత రోమను కాథలిక్కు మతస్థులకు మాత్రము సెలవుదినముగ ప్రకటించవలెను అను సవరణ సుపపాదించిరి.

జి. రామేశ్వరరావుగారు:— “మూడవ శనివారమును న్యాయశాఖయందు సెలవుదినముగ ప్రకటించవలె నను పదముల జేర్చవలసినవని సవరణ సుపపాదించిరి.

పి. ఆంజనేయులుగారు సవరణను బలపరచుచు మూడవ శనివారములను పనిదినములుగా ప్రకటించుటవలన, జిల్లాలయందు ప్యా్టులు, స్టేషన్లు చాల ఇబ్బంది పడుచున్నారనియు ఆదినమున అనధరముగా దాఖలుచేయవలసియున్న పత్రముల దాఖలుజేయుటకు స్టాంపులు దొరకక చాల ఇబ్బందిపడుచున్నారనియు నుడిచెను. ఇతియేగాక, ముఖ్యమంత్రియలను వ్రాయుటకు న్యాయాధికారులకు తన వ్యవధి లేక పోవుచున్నది అందుచే తీర్పుల చెప్పటలో చాల ఆలస్యమగుచున్నది. ఇట్టి ఆలస్యమువలన, న్యాయాధికారులు కేసువివరణములను కొంత మరచిపోవుటయు, దానిఫలితముగా న్యాయమునకు కొంత భంగమును గలుగుచున్నది.

లామెంబరు:— ప్రతి పాదనను సవరణనుగూడ సంగీకరించుచు, మాండి గురువారము రోమను కాథలిక్కులకు పవిత్రదినమునటచే, ఆ దినమున ఆఫీసులకు హాజరుగావలెనని బలవంత పెట్టుట న్యాయముగావని యంగీకరించిరి. మూడవ శనివారమును సెలవుగ ప్రకటించుటను గురించి నడుపుచు, జి. డి. మె. రి. (రెంచిమెంటు కమిటీవారి సిఫార్సుమీద, పిదపను పనిదినముగ ప్రకటించబడవనియు, అట్లు ప్రకటించుటకు మొదట నే హైకోర్టువారును, న్యాయోద్యోగులును ఆక్షేపణలు చెరిపిరనియు నుడిచెను. అయినను రి.రెంచి మెంటు కమిటీవారి శిఫార్సు నాచరణలో పెట్టుటకుగాను మూడవ శనివారము పనిదినముగ ప్రకటించబడెను. ఈ పద్ధతివలన ప్రజలకును, న్యాయోద్యోగులకునుగూడ ఇకపాద నీ దినమును సెలవు దినముగ ప్రకటించుటకు ప్రభుత్వమువారి కాక్షేపణలేదు.

తీర్మానము సభవారిచే నేక గ్రీనముగ నామోదింపబడినది.

నిర్వాహక సమన్వయ విచారించుట కొక సంఘము

సి. గోపాల మీనసుగారు:— “రాష్ట్రమునంతటను వ్యాపించియున్న నిర్వాహక సమన్వయగురించి విచారించుటకును సాక్షులనుండి సాక్ష్యముపుచ్చుకొనుటకును తెనుపరి నిర్వాహక సమన్వయ తగ్గించుటకు సూచనల నొసర్చుచు నారు సెలలోపల ప్రభుత్వమువారికి నివేదిక సంపుటమును ఉద్యోగులను ఉద్యోగేతరులను గల ఒక విచారణ సంఘమును నియమింపవలెను అను తీర్మానము సుపపాదించుచు ప్రస్తుతము విద్యావంతులగు వారెందరో పనిలేక అల్లాడుచుండిరనియు వారికి పని, గల్పించుట వసరమనియు నుడిచిరి. పి. ఆంజనేయులుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

డా. సి. నరేశ్వరుగారు తీర్మానమున కనుకూలముగ మాట్లాడుచు ప్రతివత్సరము కేల తరబడి క్రొత్తగ కేరులను పట్టకద్రులకందరకును ప్రభుత్వమువారు ద్యోగముల నొసగవలరనియు అందుచే నీయువకులు వ్యవసాయమునో ఇతర పాఠశాల మిక వృత్తులనో ఆశ్రయింపవలెననియు నుడిచిరి.

ఎ. రామసామి మొదలియారుగారు విద్యావంతులగు నిర్వాహక సమన్వయ విచారణకు దాని తీర్మానమును బలపరచుచుండిననియు నుడిచిరి. నిర్వాహక సమన్వయ మన దేశమున నెక్కువ నొత్తిడి గలగజేయుచున్నది. మనదేశమున గ్రామములందలి వ్యవసాయవృత్తియందున్న ప్రజలు సంవత్సరమునకు 9 నెలలు పనిలేక నిర్వాహక సమన్వయమునందున్నారు. భారతదేశ దాద్ర్యమునకును వ్యవసాయకు ఋగ్రస్థులకును ఇదియేకారణము

స్టేటుకౌన్సిలుసభ

మృతులగు దాసుగారి దేశసేవను గురించు

గౌ. కవర్తిగారి తీర్మానము ఓడిపోయెను

డా॥ సర్వాధికారిగారి కన్వెన్షను తీర్మానము పోస్టుపోను చేయబడెను

సిద్ధా, ఆగస్టు 25:—రాజప్రతినిధి భవనముందు శాసన సభ హాలులో ఆగస్టు 25వ తేదీన రాత్రి 10 గంటలకు సభ సమావేశమయ్యెను. రాత్రి 10 గంటలకు సభ సమావేశమయ్యెను. రాత్రి 10 గంటలకు సభ సమావేశమయ్యెను. రాత్రి 10 గంటలకు సభ సమావేశమయ్యెను.

గవర్నరు మెంటు ముద్రాలయముందు గుత్తపనిచేయు కార్మికుల పరిస్థితులను విచారించుట కొక కమిటీ నియమింపవలయునని ప్రతిపాదించబడిన కవర్తిగారి తీర్మానము దొరతనము తరపున పోషిస్తున్నగాన ప్రతిపాదించబడెను. నాలుగు అధిక సంఖ్యయగు వోటులచే తీర్మాన మొడిపొయెను.

బ్రిటిషు యిండియా పరిపాలనకొరకు రాజకీయ విధానమును పరమారుచేయుటకు ఒక కన్వెన్షనును, ఎన్నుకొనబడిన శాసనసభ్యులనుండి డెప్యూటీలను నియమించవలసినదని సర్ దేవ ప్రసాద సర్వాధికారిచే ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానము, సంస్కరణముల విచారణకుమిటి రిపోర్టుపై దొరతనముయొక్క తీర్మానము ఓర్చింపబడునరకును, పోస్టుపోను చేయబడెను.

వివరములు

ప్రభుత్వముండిగవర్నరు శాసనసభహాలులో స్టేటుకౌన్సిలుసభయొక్క వర్తకాలపు సమావేశము నేడు ప్రారంభమయ్యెను. ఈసభ కిదియే అంత్యసమావేశము. కొన్ని మాసములలో యీ స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యులను దేశమందంతటను తిరిగి యెన్నుకొనవలసియున్నది. అప్పట్నుండ సర్ హెన్రీ స్మిత్తుగారు అధ్యక్షత వహించెను. చాలమంది స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యులు హాజరైరి. సర్ దేవప్రసాద సర్వాధికారిగారి చేసినవిషయ తీర్మానము వలన సంస్కరణముల విషయమై చర్చ జరుగనని విన కుతూహలై ప్రేక్షకులు కేలరీలు క్రిక్కిరిసిపోయిరి.

నూతన సభ్యులు

నూతనసభ్యులను సర్వసేనాధిపతియూ ఫీల్డుమార్షలు నగు సర్ విలియంబర్డువుడ్డు, గౌరవనీయులు రాజప్రతినిధి కౌన్సిలు నందు నూతన విద్యాశాఖమంత్రియూ నగు మియాన్ సర్ ఫజ్జి హుస్సేను, లుట్టాభాయి శ్యాంలదాసుగారి స్థానే హన్ మోహనరాంజీ, బెల్లెగారి స్థానే బెంగాల వాణిజ్య సంఘము తాలూకు సర్ విలియం హుగ్గీ, ఎ. హెచ్. లేగర్స్థానే పరిశ్రమశాఖ కార్యదర్శియగు గౌరవనీయ ఎ. ఎల్. పార్సన్న, రాజకీయ శాఖ కార్యదర్శియగు జె. పి. థాంప్సన్, బొంబాయి గవర్నరు మెంటుసభ్యుడగు గౌరవనీయుడగు యి. జి. ఎల్. లేర్డు మెట్రిగెరు, బీహారు గవర్నరు మెంటు సభ్యుడైన డి. పి. నేను, మైసూరుసింగు రాజాగారి స్థానే కే. సి. రాయగార్లు రాజభక్తి ప్రమాణములను దీసికొనిరి.

పేనలు సంఘసభ్యులు

సర్ మేనస్తి దాదాభాయి, సర్ జుల్హీకారు అలీఖాను, సర్ ఆర్థర్ ప్రూమ్, సర్ డి. వి. సర్వాధికారి గార్లును. కౌన్సిలుయొక్క పేనలు సంఘసభ్యులుగ రాజప్రతినిధి నియమించెనని గౌరవ అధ్యక్షుడు సభ్యులకు తెల్పెను. సర్ డి. పి. సర్వాధికారి పబ్లికు పినిషువల కమిటీ అధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరని తెలుపబడెను. సర్దారు జోశేఫ్ డెలింగు, కరండికారు, నయ్యరు గజాలీ, కవర్తిగార్లు సంఘసభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

ప్రతినిధులు

కార్యక్రమాంతములందు నలుబది ప్రశ్నలు గలవు. గవర్నరు మెంటు ముద్రాలయములందు గుత్తపని చేయు కార్మికుల పరిస్థితులను గురించి డెక్లరేషన్లు కవర్తిగారు చేసిన ముద్రాలయములందు బనిచేయుచున్న కార్మికులకు ప్రావిడెంటు నిధిని గురించిన సమాన్వయకమిటీ యొక్క బెన్చుమెన్టులో నొకభాగమనియు ఫించుతేని గవర్నరు మెంటు ఉత్తరాలకును సేవకులకును ప్రావిడెంటు నిధి నీయులను గురించి దొరతన మాలోచించుచున్నదనియు పార్సన్నగారు సమాధాన మిచ్చిరి.

బర్మిను హెడ్డుప్రభువు ప్రసంగము

(ఎ) ప్రసంగమునందు తెలుపబడిన విషయములను సంస్కరణములను గురించి భారతశాసనసభతో సంప్రదింపబడునని బర్మిను హెడ్డుప్రభువుచే తెలుపబడిన ప్రసంగవిషయములు దొరతనమునకు తెలియునా అనియు (బి) వాటిని అనగా సంస్కరణములను గురించి స్టేటుకౌన్సిలుతో సంప్రదింపబడునా యనియు, యొప్పును యేతరున సంప్రదింపబడుననియు సర్ సర్వాధికారి గారు ప్రశ్నించిరి.

రాజప్రతినిధి బోయిచేసినవిషయమున సంస్కరణ విచారణ సంఘముయొక్క నిశ్చయము చర్చించుటకు సభ్యులకవకాశమియ్యబడునని హాంఖాకార్యదర్శి యగు క్రేరారుగారు సమాధాన మిచ్చిరి. సంస్కరణ విచారణసంఘనిశ్చయముపై ప్రభుత్వము తీర్మానమును ప్రతిపాదించవలసినది. ఎప్పుడు ప్రతిపాదించబడునదియు ప్రశ్నయు డెల్టా సాధ్యముగాదు.

క్రేరారుగారి సమాధానము సర్వాధికారిగారికి సంతృప్తి కరముగ లేదు. ఇండియా కార్యదర్శి పాపము స్టేటుకౌన్సిలు కేల తృణీకరించవలసిన సర్వాధికారిగారు దొరతనము నడిగిరి.

క్రేరారుగారు:—ఇండియా కార్యదర్శి స్టేటుకౌన్సిలు మాట మరచిపోయెనో యని నేను దలంచునట్లు సర్వాధికారిగారు దలంచవచ్చును.

మొకగూడ నొకపర్యాయము స్టేటుకౌన్సిలుమాట కార్యదర్శి మరచిపోయెననియు, ఇట్లు తిరిగి గావించుట తనకు విచారకరముగ నున్నదనియు డాక్టరు సర్వాధికారిగారు చెప్పిరి.

ప్రతిపక్షము దుర్దశ

ప్రతిపక్షము ప్రతిపక్షము సమస్యనుగురించి మక్ మోహన రాంజీగారు ప్రశ్నలను వేసిరి. పరిస్థితుల నెదుర్కొనుటకు దొరతనమేమి చర్యచేసికొనవలసినదనియు, ఎక్సెన్సాపన్న రద్దుచేయుటవలన పరిశ్రమ చిక్కుకొలనటకు పీలుగలదో లేదో విచారించిరాయనియు, రాబోవు బడ్జెటువరకును ఎక్సెన్సాపన్న వసూలుచేయుటకు దలంచుచున్నారా యనియు రాంజీగారు ప్రశ్నించిరి.

ప్రతిపక్షముయందు గల మాంద్యమును గురించి దొరతనము దీర్ఘముగ విచారించెననియు, రాంజీగారి సూచనలను అంగీకరింపజాలవందులకు ప్రభుత్వము విచారించుచున్నదనియు వాణిజ్యశాఖ కార్యదర్శి ఛాడ్ విక్కుగారు సమాధానమిచ్చిరి. యంత్రముల యజమానులసంఘముయొక్క డిప్యూటీచేషనువకు నిన్న సాయంత్రముందు రాజప్రతినిధి యిచ్చినప్రత్యుత్తరమును గమనించవలసినదనియు వాణిజ్యకార్యదర్శి సభ్యుని గోచెను.

ప్రతిపక్షము పరిస్థితులను విచారించుటకు నొక సంఘమును నియమించవలసినదని డెల్టాను ఎస్. యమ్. జోషిగారు గావించిన సూచనను దొరతనమునకు తెలియునా యనియు, మాసములప్రకారముగ నవంబరువరకును ఆరుమాసముల స్టేటుమెంటు దయారుచేయబడిన దివస ఎక్సెన్సాపన్న రద్దుచేసెదరా యనియు కె. సి. రాయగారు ప్రశ్నించిరి.

నిన్నరాత్రిమాత్రమే జోషిగారి సూచనను జదివినని ఛాడ్ విక్కుగారు చెప్పిరి. ఆవిషయముపై నింతవరకును దొరతనమాలోచించలేదు. కె. సి. రాయగారు డెల్టానుల ముందు చెండునెలలలోను ఎక్సెన్సాపన్న రద్దుచేయుటకు ఆశగన్పించెను. ముందు వెచ్చింపవలసిన ప్రణామ, రాబోవు ఆదాయము తెలిసి, విదప రాబోవు బడ్జెటునందు ఎక్సెన్సాపన్న రద్దుచేయుటవిషయమై ఆలోచించుటకు తగినసమయము. గతసంవత్సరముందు కొంతవరకును ప్రతి ఎక్సెన్సా సుంకమును దగ్గించ దలచి ప్రయత్నించలేదాయనియు, అసంబద్ధచర్యయందు బొంబాయి సభ్యులందే భేదాభిప్రాయములు వ్యక్తమగుటచే యీసదుద్దేశము కార్యరూపమున పరిగణింపబడుతుండుట వాస్తవముగాదాయనియు డా॥ సర్వాధికారిగారు ప్రశ్నించిరి. సర్వాధికారిగారి కంటే విశేషముగ అసంబద్ధచర్యబట్టి తాను గ్రహింపచాలకుండెనని ఛాడ్ విక్కుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

క్రికెట్ ఫులుగు రాలిన్ సన్ ప్రభువు

ప్రశ్నితరవాంతరము రాలిన్ సన్ ప్రభువు, దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు, సర్ సురేంద్రనాథ బెన్జిగార్లు మరణమును గురించి స్టేటుకౌన్సిలు నాయకుడు సర్ నరసింహశర్మగారు కీర్తించిరి. లార్డు రాలిన్ సన్ గంభీరవిగ్రహ మొక గన్పించదని శర్మగారు వగచిరి. గత స్టేటుకౌన్సిలు సమావేశమయొక్క ఆఖరుదినముందు రాలిన్ సన్ ప్రభువుయొక్క ఆరోగ్యసంరక్షణమునిమిత్తము సల్పబడిన కాన్సిలుయొక్క ప్రార్థనలు నిష్ఫలమయ్యెను. యుద్ధమునందు ప్రశాంతిసమయముందు భారత దేశమునకును, సామ్రాజ్యమునకును అపమానసేవ గావించిన సైనిక రాజకార్యగురంధరుడు మృత్యువువారబడెను. భారతదేశము

నందును సామ్రాజ్యమునందంతటను రాలిన్ సన్ ప్రభువు యొక్క మరణమునకు గర్వించిన విషయము ఆయన సేవామహిమను ప్రబలుగు నిదర్శించుచున్నది లార్డు రాలిన్ సన్ గారి అభిప్రాయములతో నెల్ల తానేకీర్తించజాలక పోయినను, గతనాల్గు సంవత్సరములందును వారితో బెక్కువిషయములందు మాట్లాడుటకు విశేషావకాశములు తనకు లభించెననియు, భారతీయు లొక మిత్రునిగోల్పోయిననియు, బ్రతికియున్నచో అభివృద్ధికరమును మార్గముపై భారతదేశము వృద్ధిబొందుటకు లార్డు రాలిన్ సన్ గారు పునాదులు యేర్పాటుచేసెయ్యం డెడిపాడనియు సర్ నరసింహశర్మగారు నడిచెను. సామర్థ్యము, మితన్యాయము, ఆత్మవిశ్వాసము లార్డు రాలిన్ సన్ గారి ఆచర్యములు, ఈ ఆచర్యములను అమలునందు జయప్రథముగ బెల్లెట కాయన ప్రయత్నించి విజయమొందెను. క్రికెట్ ఫులగు సైనికదేవతకంటె అధికముగ చేయజాలకపోవుట ఆయన జౌహర్యము లోటుగాదు. అందులకు హేతువులు వేరు. తదితరములనుండి భారతదేశ సైన్యముతో సంబంధముగల కుటుంబమునకు జెందినట్టియు దేశీయ సైన్యవ్యవహారములతో మిక్కిలి బరిచయము గలిగినట్టియు సర్ విలియం బర్డువుడ్డుగారిని లార్డురాలిన్ సన్ స్థానే నియమించినందులకు సార్వభౌమునకు మనము వందనము లర్పింపవలయును. సర్ విలియం బర్డువుడ్డుగారి పరిపాలన కాలమున భారత సైన్యము శక్తిసామర్థ్యము లందును మితన్యాయ మందును యింకను అభివృద్ధి జూపి భారతదేశము స్వతంత్ర సాధారణ దుటకు దారి జూపునని మనము తప్పక విశ్వసించ వచ్చును.

క్రికెట్ సురేంద్రనాథ బెన్జి, దాసుగార్లు దేశసేవ

భారతజాతీయ ప్రవర్ధనము గావించిన వారిలో సర్ సురేంద్రనాథ బెన్జిగారిొకరు. సర్ సురేంద్రనాథ బెన్జిగారు ఆత్మవిశ్వాసకుడు. బెన్జిగారును దేశబంధుదాసుగారును మిగల ప్రజ్ఞావంతులు. ఉభయులను ఉద్దేశపూరితులు. ఉద్దేశ పరిమాణమునందును కొలతయందును ఉభయులయందును భేదము గలదు. భారతదేశము కొరకును, దాసుగారు గావించిన మహాత్యాగము, ఉద్దేశముతో నాయన దేశారాధనము గావించుటయు స్వల్పకాలమున జరిగెను. సురేంద్రనాథ బెన్జిగారు చాల కాలము దేశము కొరకు శ్రమ కృషిచేసి దాసుగారి శక్తియు ఉత్సాహములు తీవ్రరూపము భరించెను. నెరిపై దాడివెడలెను. స్టేటుకౌన్సిలు సభయొక్క విచారమును డెల్టానుమరచించిన దేశభక్తుల కుటుంబములకు సానుభూతిని బంపవలసినదని అధ్యక్షుని గోరి సర్ బి. యస్. శర్మగారు విరమించిరి.

సర్ దేవప్రసాద సర్వాధికారి

స్టేటుకౌన్సిలు నాయకుడు డెల్టాను విషయములతో సంపూర్ణముగ యేకీభవించి, సైన్యమును భారతీయుల హస్తగతము చేయుటయందు రాలిన్ సన్ ప్రభువు ప్రయత్నముల పరిమితి విశాలముగ లేదని సర్వాధికారిగారు బర్చిరి. కాని భారతీయులకుల సైన్యశిక్ష దిట్టముగు పునాదులపై నీయబూనుట కాయన పూనుకొనుటచే భారతీయు లాయన సత్ప్రయత్నములను గుర్తించి మన్నించవలయును. భారతప్రజల, భారతసైన్యముయొక్క మిత్రులగు సర్ విలియం బర్డువుడ్డుగారు ఆరంభించిన అభివృద్ధికరమును సంస్కరణములను పెంపొందించునని విశ్వసించుచున్నానని వక్త వత్తిెను. సర్ సురేంద్రనాథ బెన్జి, దేశబంధు దాసుగార్లు సేవ ప్రస్తుతము మిక్కిలి కావలసియున్నది. సర్ సురేంద్రనాథుడు విరస్థగమందెను. కాని గౌరవముల నొంది వృద్ధత్యును నాయన జనిపోయెను. బెన్జిగారు భారత జాతీయభావమును నాటి, పెంచి, పెద్ద గావించెను. ఈసత్య మెల్లిపక్షములవారును అంగీకరించుచున్నారు. స్వరాజ్యపాత్ర ప్రస్తుతపు నాయకుడును, గలించిన నాయకుడు, నిరువురు క్రికెట్ ఫులగు సురేంద్రనాథ బెన్జిగారి పాదములవద్ద గూర్చిని రాజకీయపరిజ్ఞానమును బడసిరి. సురేంద్రనాథ బెన్జిగారు వారిరువురకును గురువు. దాసుగారి రాజకీయచరిత్ర ఎల్లరకును విశదమే. రాజకీయంగమందునందుమాత్రమే గాక స్థాపిత్య, న్యాయవాద, సాంఘికములందు దాసుగారు పేరు బొందెను. ఈశాఖలందు దాసుగారు చూపిన ప్రతిభయే ఆయన రాజకీయ రంగమునందు జూపిన మహాశక్తిని మించుచున్నది. క్రికెట్ ఫులతో గల పరిచయమును డెల్టాను బెక్కుగ నుపన్యసించిన దివస, ఉభయులను దేశసేవలోయట కొకప్పుడు నిరాకరింపబడిన సర్వాధికారి తెల్పెను. వారుభయులును కారాగారమునందు బంధింపబడిరి. ఉభయులును దూషణల పాలైరి. అయినప్పటికిని వారుభయులును యావజ్జీవమును దేశారాధనము గావించిరి. ప్రజల మేలుకొరకు కృషిచేరి. కొన్ని తరముల వరకును వీరి మరణముచే సంభవించిన లోటు దీర్చు అని సర్ సర్వాధికారి దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు సర్ బెన్జిగార్లు దేశసేవను గొనియాడెను.

సర్ ఆర్థర్ ప్రూము, రామదాసు పంతులుగార్లు క్రికెట్ ఫులనుగురించి మాట్లాడినదివ కవర్తిగారు దొరతనము ముద్రాలయములందు గుత్తపనిచేయు కార్మికుల పరిస్థితులను గురించి తీర్మానము ప్రతిపాదించెను.

కపర్దిగారి తీర్మానము

కార్యక్రమాంశమునందలి మొదటి తీర్మానమును కపర్దిగారు ప్రతిపాదించిరి. భారత దేశముందు గల గవర్న మెంటు ముద్రాకారములందు గుత్త కూలి చేయుచున్న కార్మికుల స్థితి గతులను విచారించుటకు 1921 సంవత్సరముందు నియమింపబడిన కమిషను గావించిన నివేదికవలన బ్రవేశపెట్టబడిన మార్పుల ఫలితమును పరిశీలించుట కుభయ శాసనసభలందుండి ఆధికార అసభికార సభ్యుల సంఘము నొకదానిని నియమించవలసివని కపర్దిగారి తీర్మానము కోరుచున్నది. తాను 1920 సంవత్సరమునుండి ప్రాతిభారత సామ్రాజ్యశాసనసభాసభ్యుడుగ నున్నప్పటినుంచి గల యీవిషయముపర్యంతము విశేషముగ వివరించి, అప్పుడు సర్ తామును హాజరుగారు కావించిన వాగ్దానము చెల్లింపబడలేదనియు, సభ్యుని ఆశ తీరలేదనియు కపర్దిగారు నుడివీరి. 1921 సంవత్సరముం కొక సంఘము నియమింపబడెను. అందు కపర్దిగారి సభ్యులుగ నున్నారు. కాని సంఘముయొక్క సిఫారసునులనందు దొరతనము పెట్టలేదు. ముద్రాకారములందు బనిచేయుచున్న కార్మికుల అవస్థమాదువారలకు సిఫారసులు బుట్ట దాఖలుచేయబడెనని విశేషమును. గుత్తకూలివారు పేరు ఊరులేనివారు. 1920 సంవత్సరముందు దొరతనము ప్రకటించిన సభ్యులరువలన వీరలకు పెక్కువిధముల యిబ్బంది గలిగెను. గుత్తకూలి కార్మికులు దొరతనమునకు విజ్ఞప్తిపంపిరి. వారి మొఱులు నివ్వలమయ్యెను. 1920 వ సంవత్సరముందు గుత్తకూలి కార్మికులు కోరిన ప్రావిడెంటునిధివిషయమై ఇప్పటికైనను దొరతనము విచారణ పూర్తి గావించలేదు. ఈస్థితి బహుసంతాపకరముగ నున్నది. కాన వెంటనే విచారణ గావించవలయును.

దొరతనపు ప్రతిఘటనము

దొరతనము తరపున కపర్దిగారి తీర్మానమును పార్సన్ను గారు ప్రతిఘటించిరి. పార్సన్నుగారు గావించిన ప్రసంగము కేలరిలోనున్న వారలకు వినబడలేదు. దొరతనము సప్లయచేసిన విషయములపై ఆధికమున నూతన విషయములను కమిటి నేకరింపజాలవని పార్సన్నుగారు చెప్పిరి. నూతనయంత్రములు వెలకొల్పబడినప్పటినుండి గవర్న మెంటు ముద్రాకారములకు లయములందలి కార్మికుల పరిస్థితులు చక్కగవచ్చువి. గుత్తకూలి పనిచేయువారల సంఖ్య దగ్గించబడుటకు గారణము దొరతనము విశేషముచేయ ప్రయత్నించుటయే. కొన్ని ప్రత్యేకపు పరిస్థితులందు దప్ప గుత్తకూలివారు దొరతనము నియమించుట లేదు. యిందులకు గారణము. కాస్త్రీయ పద్ధతిని కార్మికులకు నుంచి బెట్టుటయే 1921 సంవత్సరమునందు కమిటి కావించిన సిఫారసులు దొరతనము అంగీకరించి అమలునందు బెట్టెను. మొత్తముమీద గుత్తకూలి సంవత్సరముగ పనిచేయుచు న్నారనియు, విచారణసంఘమును నియమించ నావశ్యకములేదనియు పార్సన్నుగారు వాదించి విరమించిరి.

తీర్మానము ప్రతిపాదకునకును దొరతనమునకును గల భేదాభిప్రాయములను ద్వైవా ప్రవర్తింపజేయుట కమిటి నియమించవలసినదని కరండికారుగారు గోరిరి.

తీర్మాన మోడిపోయెను

చేసిన వాగ్దానములను దొరతనము చెల్లించలేదని కపర్దిగారు చెప్పిరి. తీర్మానము వోటుకు బెట్టుబడెను. ఆధిక సంఖ్యాకులచే తీర్మానము త్రోసివేయబడెను. తీర్మానమునకు పరముగ 17 వోట్లు ప్రతికూలము గ 21 వోట్లును యాయబడెను.

కన్వెన్షను తీర్మానము

రెండవ తీర్మానము సర్ దేవప్రసాద సర్వాధికారిపేర గలదు. బ్రిటిషు యిండియా పరిపాలనవిధానము దయారుజేయుటకు కన్వెన్షనును నియమించవలసినదని గోరుచు సర్వాధికారి ఒక తీర్మానమును ప్రతిపాదించెను. తీర్మానము ప్రతిపాదించుటకు పూర్వము, సంస్కరణ విచారణసంఘము నివేదికపైదొరతనము యీసారి సమావేశమందు తీర్మానమును ప్రతిపాదించ నున్నారనియు, అంతవరకును తన తీర్మానమును ఆపుచేయవలసినదనియు, తదనంతరము తన తీర్మానముపై దర్పజరుపుటకు ఆనకాశము దీయబడుననియు సర్. బి. యస్. శర్మగారు చెప్పిరి. సర్వాధికారిగారు నుడివీరి. సంస్కరణములను గురించి సర్వాధికారిగారిపేర మరియొకతీర్మానముగలదు. యీ తీర్మానముగూడ పోస్టుపోను చేయబడెను. గవర్న మెంటు తీర్మానముపై సవరణలుగ నంగీకరింప వీలులేనియెడ తనతీర్మానములను ప్రత్యేకముగ ప్రతిపాదించ అవకాశమియు మరతుపై తీర్మానములను భారతశాసనసభయందు దొరతనము సంస్కరణ విచారణసంఘముపై తేనున్న తీర్మానము చర్చింపబడువరకును తన తీర్మానములను పోస్టుపోనుచేయుటకు డా సర్వాధికారి గారు అంగీకరించిరి.

స్టేటుకౌన్సిలు రేపటివరకును నిర్ణయబడెను. అధికారులు చట్టములను రేపు స్టేటుకౌన్సిలునందు బ్రవేశపెట్టెదరు.

(ఆ. ప్రె.)



మదరాసు వార్తలు

ఎన్నికసభలు- ఏడుబావుల డివిజను:-కాంగ్రెసు కిటాఫతు మహాజనసభల యాజమాన్యమున గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారి అభ్యర్థిత్యము బలపరచుటకు కుమారప్ప ముదలి వీధిలో రేపు 6-30 గ. బహిరంగ పథ జరుగును. కాంగ్రెసు నాయకు లందరు పాల్గొందురు.

కూమునదిలో శవము:- మూరు మార్చెట్టులో నౌఖరుగా నున్న గణపతి యనువాని శవము కూమునదిలో నిన్న సాయంకాలము దొరికెను. వానికి మూర్ఖజబ్బు గలదట సోమ వారమునాడు మార్గచయ్యెను. అప్పటినుండి తోడివారి కను పడలేదు. బహుశ ఆత్మహత్య జేసికొని యుండును.

రాకపోకలు:-పోస్టుమాస్టరు జనరలు హాస్సనుగారు కెప్టె. కూపరుగారు గౌ. శ్యా. సర్ సి. వి. కుమారస్వామి కాస్త్రీగారు పోర్టు ఆఫీసరు కాంటెలుగారు నేడు విచ్చేసిరి. పరిశ్రమల డైరెక్టరు తామసుగారు జె. పి. కామరాను గారు టి. కె. రాజగోపాలనుగారు రా. బి. టి. ఎ. రామలింగ చెట్టిగారు మైసూరు దివానుగారు నిన్న రాత్రి పోయిరి. సర్ అన్నామర చెట్టిగారు రేపురాత్రి సిమ్లాకు బోయె దరు.

ఆంధ్ర విద్యార్థి సంఘము

ప్రైసంఘసభ్యులు ఆంధ్రపత్రికాలయములో కుక్వారము నాడు 28-8-25, 15 కు విద్యార్థులు వ్రాయవలసిన పత్రికవిషయమై నిర్ధారణచేయుటకు సమావేశమవుదురు గాన అందరు సభ్యులు రాబ్రాతిరులు.

కతి విశ్వనాథశాస్త్రి

26-8-25 కార్యదర్శి.

దొంగమొహరి మింగుట

యనువాడు ఒక బారిష్టరుని వాచీగోలుసులో మొహరినతెంపి మింగివేసి తప్పించుకొనజూచెను. ఫజ్లీఆరియనుబారిష్టరు సోమ వారసునాడు ట్రాము యెక్కుచుండగా తనవాచీగోలుసు లూగి నట్టాయెను. వెంటనే లూరుచున్నవాని చేయి పట్టుకొనెనుకాని అప్పటికప్పుడే వాడు గోలుసులకు వ్రేలాడుమండిన బంగారు మొహరును తెంచివేసెను. పోలీసువారి కప్పగించగా వారెంత వెదకెనను వానివద్ద మొహరి అనుపడలేదు. ఆస్పత్రిలోవేసిపంపు పెట్టి కడుపు గానించిరి గాని బయటపడలేదు పిమ్మటవిద్యుద్దీపముచే లోన జూడగా కనబడెను.

నగలు టూపీవేయజూచుట

లో వజ్రపు వర్తకుల కంపెనీలోనికి వేణురావు అనుపేరుతో నొక యువకుడు బోయి జూలయి 20 వతేదిన నగలచేరముచేసి దూ 850 నగలు యెంచెను. తాను బెంగళులు శాసన సభ్యుడు గోపాలవేదాంతరా గారి వజంతుని జెప్పి ఆతని సంతకముగల కలకత్తాలో కొకబ్యాంకుపై చెక్కులిచ్చెను. కాని ఆనాడు వానికి నగల నీయలేదు. మరునాడు మరల వచ్చి రూ 500 నగలుయెంచి మరల చెక్కునిచ్చెను. హామకారులు, చెక్కులను ఇండియనుబ్యాంకువ్వారా మార్చి డబ్బునచ్చిన పిదప నగలిచ్చునని జెప్పిరి. వాడు వెడలిపోయెను. ఈలోపుగా కలకత్తాకు తిరిగివచ్చి ఆపేరుగలమనిషి లేడని తెలిసెను. పోలీసు వారికి రిపోర్టుజేయగా వారు మోసగాని పాల్గొంటుంటే పట్టుకొని రి. వాని నిజము పేరు నారాయణయ్యరు కలకత్తాలో గుమాస్తా పనిజేసి తిరిగి పాలనూటులో యింటికి బోవుచు మదరాసులో యీమోసము చేయజూచెను.

బీహారు బరిస్సా శాసనసభ

రాంచీ, ఆగస్టు 25:- నేడు శాసనసభలో సభ్యులద్వారా రాంచీలో గృహములను నిర్మించుటకును ప్రధానకార్యదర్శికి మరియొక గృహమును నిర్మించుటకును రెండు సబ్జి మెంటరీ డిమాండులు తీసికొనిరాబడి కొంతసేపు చర్చ జరిగినవిషయము త్రోసివేయబడెను. వీటికి మొత్తము ఖర్చు రు 80,950 అగునని అంచనావేయబడినది. సభ రేపటికి నిలిపివేయబడినది. రేపు అధికారతర తీర్మానములు చర్చింపబడును.

(ఆ. ప్రె.)

వాతావరణసిద్ధి
1925 సం. ఆగస్టునెల 26-వ తేదీ బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లు	అల్ట్రామౌంటైన్ కార్పొరేషన్లు	మరల మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లు	రేవెన్యూ డివిజన్లు	కరెంటు సరఫరా కమిటీలు
గోపాలపురం	91.3	79.5	...	18.40	44.96
విశాఖపట్నము	90.5	80.1	0.03	11.73	37.09
కాకినాడ	8.98	75.2	...	23.91	39.09
మచిలీపట్నము	90.6	75.6	0.02	18.67	41.59
కర్నూలు	89.8	74.4	...	10.75	26.01
బళ్లారి	94.5	73.4	0.04	2.00	20.51
కడప	94.5	75.0	...	15.51	31.23
నెల్లూరు	97.8	79.4	...	7.94	37.98
మద్రాసు	95.8	77.7	0.07	9.61	50.74
కడపూరు	95.4	79.4	0.57	13.55	52.94
నేలము	94.5	72.6	1.59	10.18	39.30
కోయంబూరు	95.1	71.5	...	5.54	22.29
తిరుమనూపల్లి	98.5	79.2	...	10.95	33.18
నాగపట్నము	96.5	80.0	...	4.07	54.98
మధుర	96.5	79.7	...	10.29	33.58
పాంబల్	85.2	78.2	...	0.26	37.00
తిరునల్వేలి	1.64	28.34
తిరువేల్పురు	81.3	73.0	0.46	19.19	64.51
కొచ్చిన్	83.0	73.9	0.08	55.40	114.51
కాలికట్టు	83.4	73.1	1.54	92.67	117.16
మంగళూరు	85.5	72.8	1.48	112.89	125.68
తెంగునూరు	80.4	65.9	0.04	9.74	35.37
మెర్కార	68.8	61.2	2.52	90.90	125.46
కొడైకనాల్	53.5	52.3	0.02	13.53	62.18

సర్కారులు:- విశాఖపట్నము, మచిలీపట్నములో చినుకులు బడినవి. మేఘములు విస్తారముగ నేయున్నవి. గోపాలపురంలో పగటివేడిమి రిడిగ్రీలు ఎక్కువ. కాకినాడలో రాత్రి వేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

దక్కన్:-బళ్లారిలో చినుకులుబడినవి. ఇవట మేఘములు పలచగ నేయున్నవి. తక్కినచోట్ల చల్లగాగున్నవి. బళ్లారిలో పగటివేడిమి 3 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:-కడపూరులో 0.57 ఇంచు. మద్రాసులో తుంఫరబడెను. మేఘములు ఒకమోస్తరుగనున్నవి. ఆర్ధ్రత చాల తక్కువ. పగటివేడిమి 2 1/2 నుండి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి కడపూరులో 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

24 గంటలలోను అంత మార్పిడియు యుండవలదు. ఎస్. ఆర్. యు. సామూరు, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

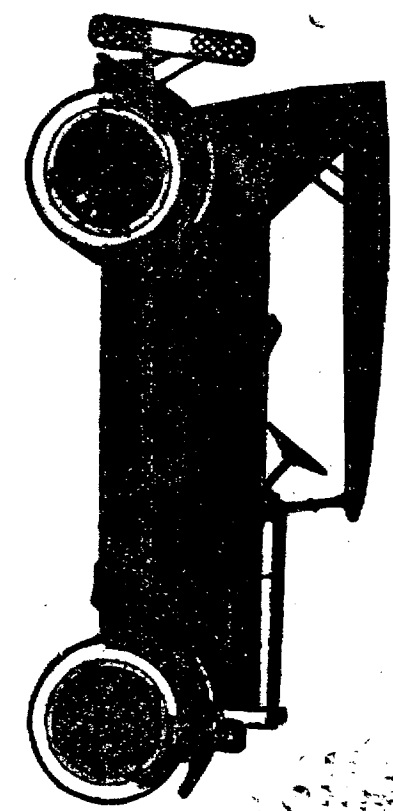
గాంధీమహాత్ముని సందేశము
నడుగుట

“ప్రపంచమంతయు నాదేశమునుగూర్చి తెలిసికొనవలెనని కోరుచున్నాము”

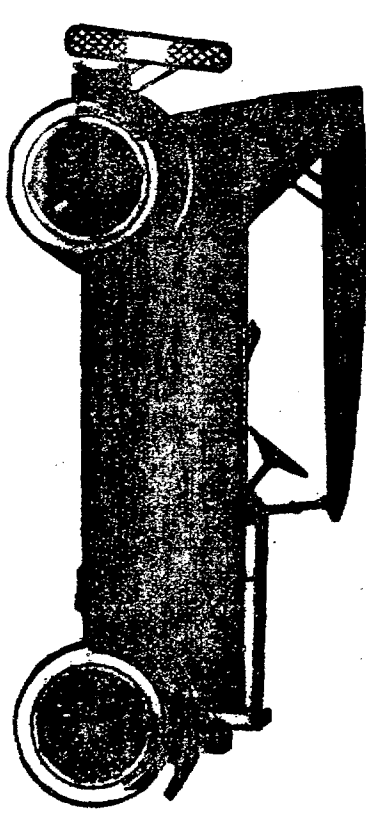
కలకత్తా, ఆగస్టు 25:- సిక్కిరు ఇగ్నిస్ గిరెల్లియను కో ఆంతోనీ మండిన్ జరుగు బై సీట్లయిన ప్రపంచమును చుట్టినప్పుడు కలకత్తాకువచ్చి సోమవారమునాడు గాంధీమహాత్ముని చూడవచ్చిరి. వారు తమ ఆటాగ్రాపు బుక్కులో మహాత్ముని చేవ్రాలుతో ప్రపంచమున కొక సందేశమును వ్రాయించ జూచిరిగాని మహాత్ముడందులకు సిగ్గుపడలేదు. సోమవారమునాడు మహాత్ముడు మాటలాడ గుగాన నిట్లు వ్రాసెను. “నేను మాట్లాడుచున్న ప్రయములగా మహాత్ముడు విచ్చినట్లయిన మీతో మాట్లాడి మీ ప్రస్థకములో వ్రాయవలసినది లేనిది నేనప్పుడు నిర్ధారణచేతును. మీ యుత్సాహము నాకు సంతోషము నిచ్చుచున్నదిగాని దాని వివేకమునుగూర్చి నాకు సంతోషముగా నున్నది. నేనేదోయొకటి వ్రాయవలెను కాను.” హిందూదేశమునందలి ప్రపంచమున కొక సందేశమును వ్రాయుట మంచిది కామనయని యిది గా మహాత్ముడిట్లు వ్రాసెను. ప్రపంచమదా యునా దేశమునుగూర్చి తెలిసికొనవలెనని నేనుకోరుచున్నాను. మీయీ రాకకు సంబంధించినంతవరకు మీకు సంతోషము స్వాగత మొసంగుచున్నాను.

(ఆ. ప్రె.)

ధ ర యం దు త గు ద ల



Daimler
TRADE MARK REGD
91



శ్రేష్ఠతయందు
త గు ద ల
తే దు.

టూరింగుకారు వాళ్ళిమాన్సెటో, ఇగ్నిషన్ స్పేరులైరు, ట్యూబు,
నిక్రిల్ ఫిట్టింగులలో సహా మద్రాసునందు యివ్వబడు ధర 2,950
టూరింగుకారు డిలూర్సు మాడెల్ - డూకో పర్సానల్ బూ
5 షెలూన్ లైరులు, వాళ్ళిమాన్సెటో, ఇగ్నిషన్ పెద్ద సీరింగు
చక్రము, నిక్రిల్ ఫిట్టింగులలో సహా మద్రాసునందు యివ్వబడు ధర రు 3,100

దర నగదు చెల్లింపు విషయములలో
100-కి రు 5-చొప్పున
వట్టుము యివ్వబడును.

ADDISON & Co., LTD.,

BANGALORE, MADRAS, TRICHINOPOLY and MADURA

GEO. OAKES
Ootacamund.
T. STANES & CO., LTD.,
Coimbatore.

HARDINGE & CO.,
Bellary.
NATIONAL AUTOMOBILE CO.,
Guntur.

F. X. PEREIRA & SONS,
Tuticorin.
S. P. MEL & CO.,
Tiruvandrum.

SESHASAYEE BROS.,
Trichinopoly
A V. & SONS,
Karaiikudi

MOTOR & GENERAL ENGINEERING Co
Bezawada.
MODERN MOTOR & GENERAL TIRJING Co.,
Tanjore.

చిరకమ పట్టుచులుపును పట్టెలందును ఈవెండుసామర
పంపుచులకును విక్రేభావగులను వెలగుబుట్టై ఏనే నొక
మగ్గుహగ్గును కలిపెట్టులను ఉభయపంపుచులనుండి ప్రతి
నిధులు గల బాయింటు కమివను నేర్పాటు నేయలకవచని
హిందుమహమ్మదీయుల నిరుప్రదివి భిభాభతుచారు వేమయన్నా
రు. (అ. ౧ వై.)



అండమాను దీవులు : మా పిల్లాలు

అండమానుదీవుల కంపబడిన మాపిల్లా ఖయి దీలతో బాటు వారి కుటుంబములను గూడ పంపుటకు, ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. వీరి ఏర్పాటు ఎల్లర కనంగీకారము నిన్నటిదినము జరిగిన చర్యలో బయల్పడెను. అండమానుదీవులు వానయోగ్యములు గాననియు, మన్యజ్వరము మున్నగు రోగముల కాకరమైయున్నవనియు, అండమాను ప్రవాసమును నిలిపివైచి ఖయిదీలను హిందూదేశమునందే నిలిపియుంచవలయుననియు, జయిలు కమిటీవారు స్పష్టముగ నూచించిరి. వారి సూచనలను ప్రభుత్వమువారు గూడ యంగీకరించిరి. కాని ఈ సూచనను కొనసాగింపలేదు. మాపిల్లా తిరుగుబాటు మున్నగు అసాధారణ సంఘటనల వలన, అండమాను ప్రవాసము నాపివైచుటకు వీలులేక బోయెనని ప్రభుత్వమువారు చెలిపిరి. కాని, యిందు నిమిత్తమై పాటుబడుటకు ప్రభుత్వమువారి విధి యనుట స్పష్టము. నేడుగాకున్న మరి కొంతకాలమున కయినను జయిలు కమిటీ శిఫార్సుల నాచరణలో బెట్టుట యవసరము. అందుకు మారుగ, నేరస్థులు గాని స్త్రీలను, పిల్లలను అండమాను దీవుల కంపుట మిగుల యవసరము. రోగ పూరితమై, అనాగరిక పరిజనవృత్తంబై, నివాసమున కయోగ్య మగు ప్రదేశమునకు నిరపరాధులను బంపుట మిగుల కఠినము. మాపిల్లా స్త్రీలిందు కంగీకరించినట్లు, సరియగు కారణము గాదు. సంగతి సందర్భము లెరుగని అజ్ఞాన్ముఖు సమ్మతించుట యొకవిధ గాదు.

జయిలుకమిటీవారి రిపోర్టునాటి పరిస్థితులు పూర్తిగ మారి, నేడు అండమానుదీవులు భూతల స్వర్గ మయ్యెనని తలంచుట కేమాత్రము వీలు లేదు. ఉప్పిసాహేబుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము, అండమాను వలన ఏర్పాటులను నిలిపి వేయవలయుననియు, అసభికార శాసనసభ్యులు గల కమిటీవారు అండమానుదీవులను స్వయముగ పరికించుట కవకాశ మీయవలయునని, గోరుచు న్నది. ఈతీర్మానము న్యాయముగ నున్నదనుటకు సందియము లేదు. ప్రజాప్రతినిధులు నిజము గనుగొనుట ఎల్లరకు డే మము గద. ఇట్టి తీర్మానమును హోం మెంబరుగా రెది రించుట జూర, ప్రజాప్రతినిధుల సలహాలయందు ప్రభుత్వమువారికి గౌరవము లేదని విదితమగును. శాసనసభ్యులు హిందువులు మహమ్మదీయులను భేదము లేక, దాదాపుగ నెల్లరును ప్రభుత్వప్రయత్నమును నిరసిం చిరి. అండమానుదీవులపంటి ఘోరప్రదేశమునకు స్త్రీలను పంపుటకు నాగరిక దేశ మేదియు సమ్మతించదు. హోం మెంబరుగారు

చెలిపిన కారణములు మిగుల నిస్సారములయినవి. ఉప్పిసాహేబుగారి తీర్మానము శాసనసభవారి యంగీకారము బడయుట చే, ప్రభుత్వమువారు దీనిని గ్రహించి వెంటనే సఫలపరచుట యుక్తము. విచారణసంఘము నేర్పరుచుట యవసరము. జయిలు కమిటీ రిపోర్టు సూచనలను చులకనజేయక, వానిని అమలులోబెట్టుట గౌరవదాయకము. జయిలు పరిపాలన మిదివరకే అపఖ్యాతిపాలయినది. అండమానుదీవులకు నేరముజేయని స్త్రీలను మున్నగువారిని బంపుచో, తీరనికళంకము వాటిల్లకమానదు.

జప్తినుపక్షపు నిజాయములు

జప్తినుపక్షము కేవల బ్రాహ్మణద్యేషము చేతనే గాక, స్వాతంత్ర్య విముఖతచేగూడ ప్రేరిత మయ్యెనని, నేడు స్పష్టమగుచున్నది. బ్రాహ్మణుల నొక్కరిని బహిష్కరించి మిగిలినవారి కయినను స్వాతంత్ర్యము లభించునట్లు జప్తినుపక్షము ప్రయత్నించుచో కొంతయర్థ ముండును. అటుగాక స్వాతంత్ర్యమును ప్రేమించెడి బ్రాహ్మణేతరులను సయితము బహిష్కరించుటచే, జప్తినుపక్షము దేశమున కెట్టి యవకృతి గావించుచున్నదో కనుగొనవచ్చును. తంజావూరులో బ్రాహ్మణేతరము ఖలు పలువురు వేరొకసమావేశము నేర్పరచి, స్వరాజ్యదీక్షను ప్రకటింపవలసిన యవసరము గలుగుట జూడ, జప్తినుపక్షమున జేరెడివారు అత్యల్ప సంఖ్యాకు లనియు, బ్రాహ్మణేతరుల నిజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచజాల రనియు కరతలామలక మయినది. తణికాచలం కెట్టిగారి రోషపూరిత మగు ప్రసంగమును చదువరులు తిలకించియుండిరి. సర్ కే. వి. రెడ్డినాయుడుగారి యవన్యాసము తణికాచలం కెట్టిగారి ప్రసంగమును మరిపించుచున్నది. స్వరాజ్యపక్షమువారిపై వీరు తమ ఆగ్రహము సంతను కురిపించిరి. స్వరాజ్యపక్షము వారిని కనిపెట్టి యుండుడని, నాయుడుగారు మందలించిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు జేసిన ద్రోహమేది? స్వల్పసంస్కరణములను గాక, స్వరాజ్యమును గాఢముగ వాంఛించుటయే. జాతిమత ద్వేషముల జోలికిబోక, జాతీయభావమును వ్యాపింప జేయుటయే. ఇట్టిప్రచారము, బ్రాహ్మణద్యేషమును స్వాతంత్ర్యవిముఖతను ఆధారముగ గైకొనిన జప్తినుపక్షమునకు, సంకటముగ నుండుట వింతగాదు. “స్వరాజ్యపు కోర్కెను సయితము ఎదిరించుట అవసరమగు” నని సర్ కే. వి. రెడ్డి నాయుడుగారు చెలిపినవాక్యములు ఆడలేక మద్దెల యోడను సామ్యమును జ్ఞప్తికి దెచ్చుచున్నవి. స్వరాజ్యములభించిన జప్తినుపక్షమునకు చోటుండదుగాన, స్వరాజ్యశయమునుగూడ వీరికమిద నిరాకరించుట సహజమే గద. స్వరాజ్యపక్షము వారిని నిరోధించునిమిత్తము, తాము అధికారవర్గముతో చేతులగలిపెదమని గూడ నాయుడుగారు బహిరంగముగ చెలుపుటజూడ, దేశవిముక్తిలో వీరికి బనిలేదనియు, స్వార్థలాభములే వీరిని ప్రేరేపించుచున్నవనియు, తేటతెల్లమయినవి. అసహాయోద్యమమును చంపినకీర్తిని, నాయుడుగారు తమపక్షమునకు కట్టిబెట్టిరి. వీరిమాహాయం దెంతవరకు ఆధారమున్నను, ఆ గౌరవమును వారికేదక్కనియవచ్చును. అసహాయోద్యమము నేడు

స్వరాజ్యోద్యమము రూపము దాల్చుట చే, దానిని గూడ అణగదొక్కిన పుణ్యము గట్టుకొనవలయునని వీరు తమ పక్షమువారిని హెచ్చరించుచున్నారు. వీరికోర్కె సఫలమగుచో, ప్రజల స్వాతంత్ర్య సంపాదనా ప్రయత్నములను పూర్తిగ విఫలపరచిన యశము దక్కును. అసహాయోద్యమ నాయకు లెవరు? బ్రాహ్మణేతరుడగు గాంధీమహాత్ముడేగద ! స్వరాజ్యపక్ష నాయకుల లెవరు? బ్రాహ్మణేతరులగు దేశబంధు దాసుగారే గద. అట్టి నాయకుల ప్రయత్నములను చెడగొట్టుట, బ్రాహ్మణేతరాభిమానమగునా? ఇకనయినను ప్రజలు ఏ పక్షము వారిని నమ్ముకొనిన, స్వరాజ్యము లభించునో గ్రహింపగలరు. జప్తినుపక్షమువారిని నమ్ముకొనిన, దేశమెంతకాలమయినను పరాధీనము ననుభవించుననుట నిశ్చయము.

పనిలేనివారిస్థితి

ప్రస్తుతవిద్యావిధానము పనిలేనివారి నెందరినో తయారుజేయుచున్నది. కేవల సాహిత్యవిద్య యొక్క విలువ యంతరించినది. గుమాస్తాలకు సరి పోయెడివారికన్న నెక్కుడుమంది విద్యాధికులు తయారైరి. న్యాయవాదవృత్తి, వైద్యవృత్తి, ఇంజనీయరింగువృత్తి మొదలగునవి ఈవరకే నిండిపోయినవి. ఇంకను చదువుకొనువారిసంఖ్య బలమగుకొలదియు, దారిద్ర్యబాధ యధికమగుటదప్ప వేరులాభము లేదని రూఢియగుచున్నది. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము నిట్టిసమస్యయే ఎదుర్కొనుచున్నది. చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము నిట్టిసమస్య వేధించుచున్నది. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువా రీవిషయమై తీవ్రముగ నాలోచించుచున్నారు. చెన్నపురియం దింకనుకదలికలుగలేదు. వాకేషనల్ విద్య యను పదము తరుచుగ వినిపించును గాని అయ్యది కార్యరూపమింకను దాల్చుకున్నది. మహాత్ముడు సూచించినరాటము, మగ్గు సాధనముల నంగీకరించుటకు, ప్రతిబంధకము ప్రతిష్ఠ దప్ప వేరుగాదు. అసహాయోద్యమ నాయకునినుండి వెలువడుటచే దాని నామోదించుటకు, అధికారులును వారి యనుచరులును వెనుదగ్గుచున్నారు. వానియందు రాజద్రోహవాసన నాఘ్రాణించుచున్నారు. వ్యవసాయాభివృద్ధిని గూర్చి ముచ్చటించెదరు గాని, ఆ విషయమున సయినను నిశ్చయమగు ఆలోచన గనుపింపదు. పనిలేనివారి దుస్థితిని గూర్చి యోచించి, తన్నివారణకై తగిన ప్రతిక్రియను సూచించుట కొక విచారణసంఘము నేర్పటపవలయునని, నిన్నటిదినము సి. గోపాల మీనను గారు చెచ్చిన తీర్మానము శాసనసభవారి యామోదము బడసెను. ప్రభుత్వమువారిట్టి సంఘము నేర్పటచెదరా? అట్టి సంఘము జేసెడి సిఫార్సులను వెంటనే ఆచరణలోనికి దెచ్చెదరా? లేకున్నచో, విచారణసంఘములను నియమించి ప్రయోజనముండదు. ఈ సమస్య చాల ముఖ్యమయినది. బెంగాలునందు ప్రబలిన యశాంతి కిది ముఖ్య కారణము. మద్రాసు రాజధానియందు గూడ, పనిలేనితనము విస్తారమగుచో, ఎట్టి య సర్థములు వాటిల్లునో ఎవరు చెప్పగలరు? ఇంగ్లండులో పని పాటులు లేనివారి కుపశాంతి గలిగించుటకు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు మిగుల పాటుబడుచున్నారు. అట్టి యాతురమును మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు గూడ జూపుట విధియగుచున్నది. తమవిధిని వీరు నెఱవేర్చరా?

పటేలుగారి కథ్యక్షపదవి

పటేలుగారి కథ్యక్షపదవి లభించుట చే, స్వరాజ్యపక్షమువారి ప్రతిష్ఠ యిగురుమించినను, దూరదృష్టితో జూచిన లాభమున కన్న నష్ట మధి కమ్ముగ గలదని కనుపించును. ఉద్యోగపదవిని స్వీకరించుటచే, స్వరాజ్యపక్ష స్వాతంత్ర్యమునకు కొంత వరకయినను నిరోధము గలుగుట సహజము. ఆ విషయమటుండ, స్వరాజ్యపక్షము పటేలుగారి సేవాలాభమును కోల్పోవుచున్నది. శాసనసభలోని స్వరాజ్యపక్షమునుండి పటేలుగారు రాజీనామానీయవలసివచ్చెను. వారికమీద శాసనసభలో స్వరాజ్యపక్షసభ్యులుగ పనిజేయ వీలులేదు. పక్షముల నన్నిటి నతిక్రమించి, న్యాయమగు నుత్తరువుల నిచ్చుటతో పీరికి నరిపోవును. ఇకనుండియు రాజప్రతినిధిగారిని, వారి కార్యనిర్వాహకసభ్యులను తరుచుగ కలసికొనవలసియుండును. అందుకు తాము సంసిద్ధులుగ నున్నట్లు, పటేలుగారు సూచించిరి. శాసనసభకు వెలుపల వీరు స్వరాజ్యపక్షమునకు తోడ్పడగూడదాయని యడుగ వచ్చును. కాని యిందుకు విశేషావకాశముండునని తలంపజాలము. శాసనోల్లంఘనాది ప్రక్రియలు వెనుకబడును. ప్రస్తుత సందర్భమునను పట్టుదల గల స్వరాజ్యపక్షనాయకు లొకరు కార్యరంగము నుండితొలగుట ప్రతిపక్షులకు సంతోషప్రద మే యగును. ఆంగ్లో హైందవ పత్రిక కలు సంతసించుటకు కారణము లేకపోలేదు. లండను టైమ్సుపత్రికయు సంతసించుచున్నది. స్వరాజ్యపక్షమునందు పటేలుగారిస్థానము నాక్రమింపగల సమర్థులు లభించుట దుస్సరము.

మిల్లుయజమానులు : రీడింగు ప్రభువుగారు

మిల్లుయజమానులకు రీడింగుప్రభువుగారిచ్చిన పత్వ్యతరము మిగుల ఆశాభంగకరముగ నున్నదనుటకు సందియము లేదు. ఆసంగతిని వాడియాగారు వెంటనే సూచించిరి. ప్రతిఎక్సైజు పన్నును వెంటనే రద్దుజేయవలె నని మిల్లుయజమానులు కోరిరి. రాబోవు బడ్జెటువరకు వేచి యుండుచో తామప్పుడు విచారించెద మని, రీడింగుప్రభువుగారు బదులుజెప్పట ఎంత యసభ్యమో చెలుప నక్కరలేదు. ఇంట్లు అంటుకొనుచుండ, బాపిత్రవృట్ట కాలోచించుటవలె నున్నది. ప్రతిఎక్సైజుపన్నునీని వసూలుజేయనిచో, పరిపాలనముకొనసాగదని ఎవరును తలంపజాలరు. ఈ పన్నును రద్దుజేసెదమని ప్రభుత్వమువారిదివరకే వాగ్దానమును జేసి యుండిరి. ఆ వాగ్దానమును వారేల చెల్లించలేదు? అసాధారణస్థితి సంభవించినపుడు, తగిన ప్రక్రియల నవలంబించుట కభ్యంతర ముండజాలదు. ఎక్సైజుపన్నునీని రద్దుజేయుటకుగాని, విదేశవస్తుముపై ఎగుమతిపన్నును విధించుటకుగాని, రాజప్రతినిధిగా రంగీకరింపరయిరి. దేశీయవస్తు పరిశ్రమకు రక్షణయవసరమా లేదాయని, టారిఫ్ బోర్డు వారు విచారించుట మేలని, ప్రభుత్వమువారు యోచించుచున్నారు. టారిఫ్ బోర్డు విచారణజరుగుటయే సందేహస్పదము. జగినను ఎంతకాలము బట్టునో యూహించవచ్చును. వీరిసూచనలను ప్రభుత్వమువారు రామోదించవచ్చును, ఆమోదించక జూరవచ్చును. సర్ బేసిల్ బ్లాక్స్టెట్టగారు జూపిన సానుభూతినయినను, రాజప్రతినిధిగారు గనుపరుషకబోయిరి. రీడింగుప్రభువుగారి దృక్పథము మిగుల శోచనీయము.

బ్రాహ్మణేతరులెవరు ?

నిన్నటిదినము ఉద్యోగ నియామకము విషయమై జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములలో, బ్రాహ్మణేతరులెవరను ప్రశ్న జనించెను. బ్రాహ్మణేతరులనిన, బ్రాహ్మణేతర హిందువులనియూ, లేక బ్రాహ్మణులుగాని మిగిలిన ప్రపంచ మంతయు ననియూ యని, కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డి గారడిగిరి. జస్టిసు పక్ష నాయకులలో నొకరగు డాక్టరు నటేశమొదలియారుగారు, బ్రాహ్మణేతరుల క్రిందకు పార్శ్వలు, ఆంగ్లో హైందవులు, యూరపియనులు, మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు మున్నగువారందరును వచ్చెదరని, సూచించిరి. ఇదియే యర్థమగుచో, జస్టిసుపక్షమువారిందు కనుగుణ్యముగ మెలగుట లేదని జెప్పవచ్చును. మహమ్మదీయులను, క్రైస్తవులను, ఆంగ్లో హైందవులు మున్నగువారిని వీరు సరకుగొనుట లేదు. తుదకు మున్నజాతులనుగూడ వీరు తమలో జేర్చుకొనుట లేదు. వారిపై నెట్టియభిమానము జూపుట లేదు. ఉన్నతజాతి బ్రాహ్మణేతర హిందువులను మాత్రమే వీరు సరకుగొనుచున్నారు. నటేశమొదలియారుగారి నిర్వచనమును తామనుసరించుట లేదని, హాం మెంబరుగారు సూచించిరి. బ్రాహ్మణేతరశబ్దము గూర్చి, జస్టిసుపక్షనాయకులే అజ్ఞానమును నెలిచుచున్నపుడు, తదితరులేమని తలంపవలయును ?

దక్షిణాఫ్రికా : ఆసియా బిల్లు

దక్షిణాఫ్రికాలో నిర్మించుచున్న ఆసియా బిల్లు ఎంత ఘోరమయినదో, నేటాలుకాంగ్రెసు అధ్యక్షులు తమ తంతివార్తయందు వివరించిరి. భారతీయుల జేమమున కిది ఎంతనష్టదాయకమో వర్ణించిరి. గాంధీ-స్మిట్సు ఒడంబడిక నిది పూర్తిగ భంగపరచుచున్నది. భారతీయు లొకమీద వ్యాపారము జేసికొన వీలులేదు. ఈచట్టము భారతీయులను దేశమునుండి వెడలగొట్టుటకును, వారిఆస్థిని ప్రభుత్వము వారు స్వాధీనపరచుకొనుటకును బనికవచ్చును. ఇట్టిచట్టము శాసనముగాకుండ జేయుటకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని ప్రోద్బలపరుపవలయునని, నేటాలుకాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షులు గోరుచున్నారు. రాజప్రతినిధిగా రిటీవల గావించిన ప్రసంగములో, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారితో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల జరుపుచున్నట్లు చెలివిరి. ఎంతకాల మిటుల గడువవలయునో చెలియదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, పరిస్థితులెంత క్లిష్టముగ నున్నవో గ్రహించినట్లుచిందదు.

శాస్త్రీగారి హితబోధ

బర్మె-హెడ్డుప్రభువు ప్రసంగమును, రీడింగు ప్రభువు ప్రసంగమునుగూడ మిగుల ఆశాభంగము కలిగించినని శ్రీనివాసశాస్త్రీగారు రంగీకరించెదరు. ప్రజాప్రాయమును రీడింగుప్రభువుగారు తిన్నగ కనిపెట్టలేదని శాస్త్రీగారు అసంతృప్తి జూపుచున్నారు. కాని, ఇకముందు దేశకర్తవ్య మేమి? ఆవిషయమై శాస్త్రీగారు రెప్పటి పాటలనే పాడుచున్నారు. శాసనోల్లంఘనాది ప్రక్రియలను తలపెట్టగూడదట. స్వరాజ్యచట్టము నొకదానిని తయారుజేసి సమర్పించవలయు ననియు, సక్రమాందోళన జరుపవలయు ననియు, వీరు బోధించుచున్నారు. ఎన్ని యాశాభంగములు తలపించినను, వేరొక పద్ధతి నవలంబించుటకు వీరు బూనకుండుట విచిత్రము.

వయోనిర్ణయ చట్టము

వయోనిర్ణయచట్టమును వెనుక డాక్టరు గవరు గారు ప్రతిపాదించినపుడు, పెండ్లియైనవారికి నయఃపరిమితి 12 గను, పెండ్లిగానివారికి 14 గను సెలెక్టుకమిటీవారు నిర్ణయించిరి. కాని శాసనసభలో 14, 16 సంవత్సరములకు వయస్సును హెచ్చు జేయుటచే, ప్రభుత్వము వారి చట్టమును నిరాకరించిరి. అయినను, సెలెక్టు కమిటీ వారి ఏర్పాటు సమంజసముగ నున్నదను కారణముచే, దానిని పొందుబరచుచు ప్రభుత్వమువారు మరియొక చట్టమును దెచ్చిరి. హాం మెంబరుగారు నిన్నటి దినము దీనిని సామ్రాజ్యసభలో ప్రవేశపెట్టగ అందు కనుజ్ఞయొసగబడెను. నూతన చట్టమునకు సభ్యుల కాక్షేపణ యుండదని తలచెదము.

కరెన్సీ కమిషను

కరెన్సీ కమిషను సభ్యుల నియామకము మిక్కిలి అసంతృప్తికరముగ నున్నది. యూరపియనులసంఖ్య విస్తారము. భారతీయులలో సర్ పురుషోత్తమదాసుగారు తప్ప మిగిలినవారు ప్రజామోదము బడయజాలరు. అధ్యక్షునిగ భారతీయుని నియమించవలసి యుండెను. అటుల గావించెద జిన్నాగారు కరెన్సీకమిషను నియామకమునాడే పించుచు అడ్డకొమెంటు తీర్మానమును ప్రతిపాదించగ, శాసనసభవారు దీని నామోదించిరి. ఈ తీర్మానమును గౌరవించి, ప్రభుత్వమువారు నకుల నియామకము గావించెదరో లేదో చూడవలయును

ఒక క్షవరమునకు మంగలికి 9000 రూపాయల నిచ్చుట

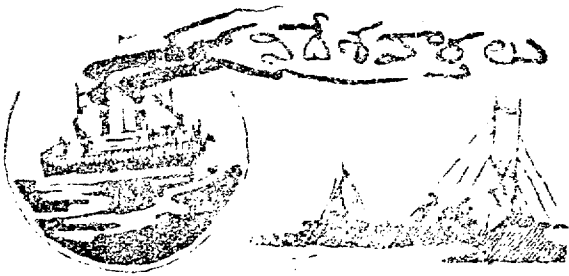
లేటు యోధపురము మహారాజుగారు

బొంబాయిలోనున్న ఒక మంగలిపై మహారాజుకు మోజు కలిగినది. వానికి రైల్వే ఫస్టుక్లాసుచార్జీని యితరఖర్చులను యిచ్చి 500 మైళ్లదూరముననున్న బొంబాయినుండి మహారాజు విడిపించెను. మంగలి రైలు దిగగానే మహారాజు దర్శనమున కేగెను. మరునాడు రమ్మని మహారాజు తెలిపెను. మరునాడు మంగలివెళ్లగా నేడు రాజకార్యముల తొందర హెచ్చుగా నున్నదిగాన కేపురమ్మని మహారాజు నెలనిచ్చెనని పరిజనులు తెలిపిరి. మరునాడు మహారాజు పేటకుపోయెను. పేటనుండి రాగనే మహారాజుకు జబ్బుచేసినది. ఆరోగ్యము కలుగునరకును వుండవలెనని మంగలికి తెలిపిరి. ఆరోగ్యము కలుగునరకి కొంత కాలమైనది. ఇంతలో విదేశములనుండి రాజకుటుంబులవారు వచ్చిరి. అందువలన మహారాజుకు తీరుబడి లేకపోయినది. ఈ రీతిగా ఆ పట్టణమున బొంబాయి వంగలి మాడుకెలవరకు పడియుండవలసి వచ్చెను. వానికి రోగుకు 90 రూపాయలు భత్యముక్రింద ఇచ్చుచుండిరి. తరువాత నొకనాడు మహారాజు వానిచే క్షవరము చేయించుకొనెను. మారుకలకు భత్యము 8000 రూపాయలైనది. రైలుచార్జీలు యీనామ తక్కిన జీయిరూపాయలైనది. మొత్తము బొంబాయి మంగలికి ఒకక్షవరమునకు మహారాజువలన 9000 రూపాయలునుపైసని ఉరుదుపత్రికల ప్రకటించెను.

మహమ్మదీయ వార్తలు

హైదరాబాదులో బోగంమేళములు జరుగగూడదు

“పవిత్రమలకు భగవద్భక్తులములు శుభకార్యములు, మున్నగునవి జరుగవలయునని స్వభావములచే నృత్యగానములను జరిపించుట మతధర్మములకు విరుద్ధముగాన వానిని మండ్లలాధికారులు రద్దుచేయించవలెనని నైజాముగారు ఉత్తరువు చేసిన గాహిపా అను ఉరుదుపత్రిక ప్రకటించెను.



అంతరిత్రమండలి ఋణము

ఆంగ్లో ప్రెంచి రాయబారములు

బ్రిటిషు ప్రజల ఆశ

లండన్, ఆగస్టు 24:—కెయిలోగారి నూటలను విని బ్రిటిషు ప్రజల లెవరును మోపావువారుగారనియు ఇంతత్యర లో ఆదాయపుపన్నును తగ్గించెదరని తలచరనియు లండను వార్తాపత్రికలు నుడుపుచున్నవి. బ్రిటిషువారి త్యాగమును గూర్చి లండను వార్తాపత్రికలు ఎంతయు పొగుడుచున్నవి. మొదట మిత్రమండలి బ్రిటిషువారి కీయవలసిన అప్పులను ప్రతి సంవత్సరము 100000000 పౌనులు వడ్డీవచ్చుచున్నదనియు, ఇప్పుడు తమంతటామే 26000000 పౌనులకు తగ్గించుకొనిరని యు ఇందులో పరాసులను 20,000000 పౌనులనే ఇవ్వవలె నని గ్రేటుబ్రిటను కోరుచున్నదనియు పత్రికలు చెబుచున్నవి.

కెయిలోగారు 10000000 పౌనులకు పైగా ఇవ్వరని ప్రెంచివార్తలు చెబుచున్నవి. ఈ మొత్తమును చర్చిలుగా కొప్పకొనరనుచున్నారు. ఆసలు 15000000 పౌను లెచ్చినను నూటికి 2½ వడ్డీ గిట్టుననుచున్నారు. ఇంతవరకు మిత్రమండలి ఆమెరికాకీయవలసిన మొత్తమునకు నూటికి 3½ వడ్డీ నేర్పాటు చేసిరి. దాన్ నివేదికమువలన తమకు రావలసిన సొమ్మును బ్రిటను కీయవలసిన ఋణమునకు జమగట్టుకొనవలెనని 'కెయిలోగా' రనుచున్నారు. ఇది బ్రిటనుకు తృప్తికరముగలేదు. దాన్ నివేది కము 87 సంవత్సరములో ఆఖరనును. ఆమెరికాకు బ్రిటను 62 సంవత్సరములవరకు. అప్పును తీర్చునలసియున్నదను కారణమే దీనికి తృప్తిలేకుండుటకు కారణము. ముందు ప్రాంతో ఆమెర్రి కను రాయబారములు జరుగను. దానిని అనుసరించినగాని పరి మ్మార్తముగాదనుచున్నారు. బ్రిటనుకు ప్రాంసు ఇవ్వవలసిన 628000000 పౌనుల ఋణమును దీర్చు విషయమై 'కెయిలో' చర్చిలుగారు కలిసికొనిరి.

ఆమెరికాకు తానీయవలసిన మొత్తమునకు సరిపోవు సొమ్మును ప్రాంసు ఇచ్చిననే వ్యవహారము కుదురు ననుకొను చున్నారు.

ప్రెంచి పత్రికల వాఖ్య

ప్యారిస్, ఆగస్టు 24:—ప్రాంసు తనకు మించినవారు పును వహించలేదని నిర్ధారణ యగువరకు ఒడంబడిక కుదురదని ఈ కోడి ప్యారిస్ పత్రిక చెబుచున్నది.

బ్రిటిషు ప్రజలకంటె ప్రెంచి ప్రజలకే ఎక్కువపన్నులు బాధగ నున్నవి. బ్రిటిషువారు ఒక్క ఆర్థిక రూపేణా ఈ విషయమును అలోచించరాదని గాలోయి పత్రిక వాకొను చున్నది.

కెయిలోగారి ప్రయత్నములు సమంజసముగ ప్రయత్నించినచో కెగ్గలవనుచున్నారని వీరినోవెల్లి పత్రిక చెబుచున్నది.

భారతదేశ చీనాపరిస్థితులను గూర్చి ప్రస్తావించుచు ఇప్పుడు డబ్బుకోతకు తగవులాడుటకు అదను గావనియు ప్రపంచమును కదలించి వేయు పరిస్థితులు ఏర్పడనుండుటచే వాటి నెదుర్కొనుటకు ప్రయత్నించవలె నను చున్నది.

ప్రతిసంవత్సరము 'కెయిలోగారు' 15000000 పౌను లీయు నున్నారన్నమాట అసత్యమని మ్యాటిక్ పత్రిక చెబుచున్నది. 10, 000000 పౌనులకంటె ఎక్కువ ఇవ్వలేరనియు అందుచేతనే రాయబారములు నిరాకరించబడినవనియు అనుచున్నది.

ఏమి పరిష్కారము నిర్వచితముగాలేదు

లండన్ ఆగస్టు 24:—చర్చిలు 'కెయిలోగారు' సమావేశ ఫలితమును గూర్చి ప్రభుత్వ ప్రకటన మేదియు ఇంతవరకులేదు. శేపు మరల ఇంకొక పర్యాయము చర్చిలుగారితో కలిసికొనవలసి వచ్చునని 'కెయిలోగారు' రూటరుతో చెలియజేసినట్లు కాని ఏమి మాట్లాడునది ఏర్పాటు గాలేదట. సంభాషణ హృద్య ముగనే యున్నవారి.



అ బ్దుల్ కే రీ ము — రి ప్పు ల నా య కు డు

మత్తుపదార్థములను దొంగిలించుట

జాతినమితి చర్య

బీనీవా, ఆగస్టు 24:—మత్తుపదార్థములు విస్తారము దొంగిలించబడుచున్నట్లు జాతినమితిగా నీ విషయమును చర్చించిరి. సర్ మాల్కం దెవినిగ్ని గారిని అక్కడ నుండి ఎత్తుకొనిరి.

జర్మను ప్రాధానరు ఆస్ట్రేలియాగా రుద్యాత్మకంగాని నీయమించబడిరి. చీనా ప్రతినిధులు సభకు రా లేదు. ఆంగ్లము ఆశ్చర్య బడలేదు. చీనావారు ఫిబ్రవరి 7 తేదీన సభనుండి వెళ్లి పోయిరి.

యువరాజు సంచారము

పందెములు

పుష్పవిలాసము

భూనందెర్లు, ఆగస్టు 24:—నూమనోజులు యువరాజు విశ్రాంతి గొని వేటాడెదరు. వైషమలో ప్రజలు గొప్ప స్వాగత మొసరిరి.

పూటెలుకు బయలుదేరుటకుముందు పందెములను బోయిరి. యువరాజు వచ్చిన వెంటనే నూన్ ధ్యాసములు మిన్నంటె ను. కొంచెరు కన్యలు యువరాజు దగ్గర నున్న పూలను చూచు నీ యవలె నని బ్రతిమాలిరి. యశ్వాజు చిగినపుడో ఆపూవులన్నిటిని బా లికలపై జల్లిరి. బాలికలు తమపూవులను యువరాజుపై వేసిరి. టోపీ అంతయు పూవులతో నిండిపోయి ఇంటికేగెను.

ప్రెంచి కమ్యూనిస్టులు

పోలీసుతోడికొనుట

మార్సెయిల్లు, ఆగస్టు 24:—80 పోలీసువారు కమ్యూనిస్టులతో డీకొని తీతగాత్రులైరి. మరాకోసవరము అగ్గర లేదన్నవారిలో డిప్యూటీ జోరియటు ఒకను. ఇతనికిగూడ గాయములు తగిలెను.

నెక్యూరిటీ ప్యాన్లు

అంగీకారము

మార్సెయిల్లు, ఆగస్టు 24:—ప్రెంచి, జర్మన్, బ్రిటి షు ప్రతినిధులందరికిని నెక్యూరిటీప్యాన్లు అంగీకారముగానుండుటచే పోషకాన్ని కాల్ గానోవారు ఆశ్చర్యపడిరి. బ్రిటిషు కాన్సిల్ సత్తము తరపున ప్యాన్లును నోటులుబయిలుగాను ఆతేపీ చిరి. రషియాపై దండెత్తుట కైచిన ప్రెసిడెంట్ పై వ్రసిరి. ప్రెంచి జర్మనువక్తలు ప్యాన్లును సహించిరి.

పాటియాలా మహారాజుగారు

భావి విధానము

లండన్, ఆగస్టు 24:—నేడు పాటియాల మహారాజు బీనీవాకేగెను. విల్లింగ్డన్ ప్రభువు, చట్టగీగాల్లో భారతదేశ మనకు జాతిసమితిసభలో ప్రతినిధిగ నుండురు. ఇద్దెనలేరువాత స్కాట్లండులోనున్న సవర్లండు ప్రభుని దర్శించెదరు. తరువాత ఇంకీ నూరు ఆక్టోబరు 20 తేదీని బయలుదేరెదరు.

నైనిక ప్రచలనము

మార్టా, ఆగస్టు 24:—న్యూసా ఓడనైనికలతో పటాలముతో నంబరు 24 తేదీకి ఇవట దిగును. మార్టానుండి కరా చీకి డుప్లంకామైగ నైన్యమును బంపెదరు.

1925 జనవరి 23 తేదీని మార్టానుండి నూడానుకు ఇంకొక పటాలమును గొంపోవును. పోర్టుసెడ్ నుండి మార్టాకు ఫిబ్రవరి 10 తేదీని ఇంకొక పటాలమును గొని తెచ్చెదరు.

పటేలుగారి అభ్యక్షపదవి

భారత సామ్రాజ్యసభ

తైమ్సు పత్రిక

లండన్, ఆగస్టు 25:—భారతదేశ సువార్తయను క్వికతో తైమ్సుపత్రిక పటేలుగారి యువన్యాసమును కొనియాడుచు భారతదేశ తేనుమునుగోరువారందరను సహకారమును పూరిగ సల్పుటకు అన్ని పక్షములవారును కృషిసల్పి ఆప్రయత్నములు క్వోలో ఫలోన్యబుతనుగాంచుటకు ప్రయత్నించెదరు గాక యనియు ఇందుకు దృష్టాంతముగ యూరపీయనులు, ప్రభుత్వసభ్యులుగూడ అనుమాలముగ ఉదారభావముతో మాట్లాడిరనియు పటేలుగారుహాడ వీరికి తినిపోతుండ బాహర్యముతో నే ప్రత్యక్షతరము నిచ్చిరనియు అందును పటేలుగారి ప్రయత్నములు విజయవగు గాకాయని గోరవలెనని చెబుచున్నది.

జర్మనీకి ఆమెరికా సహాయము

పరిశ్రమలకు పరకతనిచ్చుట

లండన్, ఆగస్టు 25:—రిచివ్యాంకు ప్రెసిడెంటు డార్టగు ప్యాచటు న్యూజూర్గుకు బోవుచున్నారనియు జర్మను పరిశ్రమలకు క్రొత్తపరకతని గలుగజేయుటకు ప్రయత్నించెదరనియు ఆకనివెంట జర్మను ఆర్థికవేత్తలు చనుదెంచెదరనియు ఈ ప్రయోగము ఆమెరికను ఆర్థికవేత్తలు బ్రెర్లినునకు బోయినపుడు చలబెట్టెరనియు చెబుచున్నది.

వర్ణభేదచట్టము-దక్షిణఆఫ్రికా

నిర్బంధముగ గూడెములలో నుంచుట

హక్కులను తొలగించుట

సేటాల్కాండ్ 24:—

సేటాల్కాండ్ 24:—

అధ్యక్షులను అహ్మదుబాయ్ ఇండియాలో నున్న ప్రజా హిత సంస్థలను రాజకీయ వేత్తలను కానసభ్యులను ఇట్లు తంజినీరి.

యూనియను పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టబడు వర్ణభేద

చట్టము కడు ఘోరమైనది. అన్యాయమైనది. భారతీయులకు వివాహకరము. గాంధీ స్వల్పము ఒడంబడికకు ప్రత్యక్ష విరుద్ధము. భారతీయులు వసించుటకు వర్తకము చేసికొనుటకు కొంత స్థలము నిర్దేశింపబడును. అందులోనే భారతీయులు కొనవలెను. ఆ స్థితి కవుల్ల కీయవలెను. పల్లె జిల్లాలయందు భారతీయులను తీరమునకు 80 మైళ్లదూరములో నుంచుచున్నారు. అచట ప్రదేశములను నిర్వచింపవచ్చును. ప్రస్తుతమునున్న కవుల్ల ఆఖరగుటలోనే భారతీయులు తేలకొని మానుకొనవలసి వచ్చును. ఇయ్యది నిర్బంధముగ గూడెములలో నుంచుటగాని వేరొందుగాదు భారతీయుల ఆస్తికన్న సత్వములను తొలగించుటయే తుదకు అంతను స్వాధీనముచేసికొని భారతీయులను స్వదేశములకు బంపివేయు యుద్దేశ్యములకు సదుద్దేశ్యముతో పెద్దమును మృణుగవచ్చు భారతీయులకు యూనియనులో ప్రవేశించుటకు గూడ అపాయముగనున్నది. జిల్లాలలో అనేకముగ భారతీయులు వలసరాకుండజేయబడినది. వాసవమేర్పరుచుకొన్న హక్కులుగూడ త్వరలోనే పోవును. మూడేండ్లు అచట లేనిచో అన్ని హక్కులు తొలగును. 1925 ఆగష్టునుండి 5 సంవత్సరములైన పిదప వాసవమేర్పరుచుకొన్న భారతీయులు భార్యాభ్రతాదులను రానీయరు. 80 సంవత్సరములనుండి వలసవచ్చిన భారతీయులు ఇచట వాసవమేర్పరుచుకొన్నారు. వీరి సంతతిని రానీయనునెదరు. వాసవమేర్పరుచుకొను హక్కునే ఇవ్వరు. దక్షిణ ఆఫ్రికాలోనే పుట్టి ఒక రాష్ట్రములో వాసవమేర్పరుచుకొన్న భారతీయుడు పుట్టిన రాష్ట్రమునకే రావలెను. అచట గూడ వారికి ప్రత్యేకముగ నియమించబడిన గూడెములలోనే వసించవలెను. ఇక్కడబట్టిన భారతీయులుగూడ యూనియనుకు తగరనెదరు. వీరందరికి ఉన్న సత్వములు యూనియనులో సళించును. అచటనుండి తరుచుబడెదరు. దర్బనులో 81 లేదని సార్వజనిక ఆక్షేపణసభ జరుగును. మీరందరు తీవ్రముగ పని చేసి ఇట్టి చట్టమును దీసివేయుటకు తోడ్పడుదురని నమ్ముచున్నాడను. మీమీద ఆధారపడుచున్నాను. ఇండియా ప్రభుత్వముగూడ తన అసమర్థుని జూపుటకు ప్రయత్నించునటుల జేయవలెను. భారతీయుల నిట్లు పరిభవించినపుడు ఇండియాలో అందరును ఖండించవలెను. ఈపరిభవము దుస్సహము. మన మెంతమాత్రము సహించరాదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువా రీవిషయమై తక్షణము తమ యభిప్రాయమును తెలియజేయునటుల జేయవలెను. ఈపేషించిన అందరును అపహేళనకు కవకాశము గల్గును.

సెక్యూరిటీ ప్యాక్టు

జర్మనులకు చెంది ప్రత్యుత్తరము

లెర్నె, ఆగష్టు 24:—జర్మను సెక్యూరిటీ ప్యాక్టుకు ప్రేంచినారు ప్రత్యుత్తరమును డాక్టరు ఫ్రైన్జ్ నుగారి కందజేసిరి. ఎవుడు ప్రకటించునదీ తెలియలేదు. శుక్రవారము నాడు ప్రకటించవచ్చు ననుచున్నారు.

క్రాంతసంగతి

అమెరికాలో నూతన వాయువార్తా ప్రచారమును గనిపెట్టినదియు ఎఫ్డో ఒకనాడు వార్తాలో వీణ వాయిచుటను వియన్నాలో వినుటకు ఏర్పాటులు జరుగగలవని ఆనుకొనచున్నారు.

సిరియాపరిస్థితులు

నూవాడా ఇంకను ముట్టడిలోనే యున్నది

హ్యారిస్, ఆగష్టు 24:—జెరెబుడూస్ ప్రదేశములో కాంతి ప్రబలుచున్నదని యుద్ధమంత్రివర్గమువారు నున్నారు. నూవాడా నింకను చుట్టచేసి యేయ న్నారు. అచటకు విమానములు అదేదనిగ పోవుచున్నవి.

ఇండియా రాజప్రతినిధి

రోనాల్డుపే ప్రభువే

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగష్టు 26:—రోనాల్డుపే ప్రభుని ఇండియా రాజప్రతినిధిగ నియమించుటకు అంతయు నిశ్చయమైన దని మార్నింగ్ పోస్టు పత్రిక తెలుపుచున్నది.

నల్లమందు, మత్తుపదార్థముల సభ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగష్టు 26:—మొదటిసమావేశమున జనీవాలో ఆయా ప్రభుత్వనివేదికములను దొంగతనముగ మత్తుపదార్థములను గొనిపోవుటనుగూర్చి చర్చించిరి. ఆస్ట్రేలియాలో నల్లమందు దిగుమతులనుగూర్చి ఏమి చర్యను దీసికొనిరని యునైటెడ్ స్టేట్స్ సభ్యురాలు చెట్టు అడిగెను. ఆస్ట్రేలియాకు ఏ మత్తుపదార్థములు వచ్చినను యునైటెడ్ కింగ్డుమునుండే వచ్చినవనియు, ఇండియానుండి రాలేదనియు ఇండియా ప్రతినిధి సర్ జాన్ క్యాంబెల్ గారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. దొంగవర్తకమునుగూర్చి ఇండియాలో దీసికొను చర్యను తెలియజేసిరి ఇంతవరకు ఆస్ట్రేలియావారు దొంగతనముగ నల్లమందును బంపుచర్యను మాన్పవిషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమునకు మొలబెట్టి ఎరుగరనిరి. ఆస్ట్రేలియాలో దీగిన నల్లమందు ముఖ్యముగ ఇండియాలో గాక మకావో మున్నగుచోట్ల పండినదనిరి.

హంకాంగు పరిస్థితులు

క్యాంటను ప్రభుత్వమునకు అంత్యసందేశము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

హంకాంగు, ఆగష్టు 26:—క్యాంటను ప్రభుత్వమునకు పెన్గ్ కోర్కెలను గోరుచు తగిన చర్యనుదీసికొని ప్రవర్తించనిచో నాకావళము అంతను ప్రయోగించి ముట్టడిచేసెద మని అంత్యసందేశమును బార్లివ్వునుగారు బంపవలెనని గోరుటకు సార్వజనిక సభ సమావేశమై ఏకగ్రీవముగ కోపముతో నిశ్చయించిరి. హంకాంగును, బ్రిటిషు ఆశయములను దక్షిణచీనాల గాపాడగల్గనవారు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమే యని వారి యభిప్రాయము. క్యాంటను అందరకును ప్రవేశించుటకు ఒడంబడిక ప్రకారము ఏర్పాటు జేయవలెననియు, క్యాంటను క్యాంటింగులో బోలిషి వికులను లేకుండ జేయవలెననియు ప్రతిహతు బ్రిటిషు బహిష్కరణోద్ద్యమమును మాన్పవలెననియు క్యాంటనులో ఆయాప్రభుత్వములతో జేసికొన్న ఒడంబడికలను మన్నించు చీనా పరిపాలనమును బ్రవేశపెట్టునటుల జేయుటకును ఏర్పాటుచేయించవలెననిరి.

‘కోకా’ సేద్యము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

జనీవా, ఆగష్టు 26:—జనీవాలో నల్లమందు విషయమై జరుగుచున్న జాతిసమితి సభలో ‘కోకా’సేద్యమును గూర్చి పెద్దచర్చజరిగెను. దీనిని తక్కువగ సేద్యముజేయవలెనని సర్ జాన్ బార్డెన్ గారనిరి. దీనిని ఇటీవలిక స్వేచ్ఛనుదీర్చు ముగ ఏర్పడినదనిరి. ఇండియాలో ‘కోకా’ను తయారుచేయుటలేదనిరి. కనడావారు మత్తుపదార్థముల దిగుమతి తగ్గినదనిరి. ఇటీవల జేసిన కన్వేషనును ప్రాంసు ధృవపరచుచు నని నమ్ముచున్నాడని ప్రేంచి ప్రతినిధి తెలియజేసెను.

1928 లో గ్రీసు,క్యూబాకు మార్చయినను విస్తారముగ ఎగుమతి జేసిన సర్ మాల్కండి డిలివింజీగారు తెలుప దీనిని గూర్చి తగిన చర్యను దీసికొనెదమని ప్రేంచి ప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరమునిచ్చెను. మకావోకును, పెరిషియాకును ఇండియానుండి నల్లమందును ఎగుమతిజేయుట మానిరనియు దీనికి కారణము నల్లమందును దుర్వినియోగము జేయుటయే యనియు సర్ జాన్ క్యాంబెల్ గారు తెలిపిరి.

ఎక్కిడైలే నల్లమందును అక్రమముగ ఉపయోగించుచున్నారో ఆప్రదేశములకు బంపుటమాను అధికారము ఇండియాకు గలదనిరి.

రివుల సంకులము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

హ్యారిస్, ఆగష్టు 26:—సేటియనయమున దూల్సు మట్టుప్రక్కనున్న ప్రేను తెగలవానిని లోబరుచుకొనుటకు ప్రేంచినారు యుద్ధముజేసిరి.

చీనా సంకముల సభ

యునైటెడ్ స్టేట్స్ యాహ్వానము నంగీకరించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

వాషింగ్టన్, ఆగష్టు 26:—అక్టోబరులో జరుగు చీనా సంకములసభకు బోవుటకు చీనావారి యాహ్వానమును యునైటెడ్ స్టేట్స్ వారు రంగీకరించిరి.

వర్ష పాతము

సిమ్లా, ఆగష్టు 26:—దేశమందు విస్తారభాగముపై వర్షపవనము మందముగగలదు. దక్షిణభాగ్య, అస్సాము, ద్వీపకల్పమునకు పశ్చిమమున వర్ష పవనము సామన్యముగ చురుకుగగలదు. దక్షిణభాగ్య, అస్సాము, కొంకణము, మళయాళము, ఉత్తర హైదరాబాదులందు సర్వసాధారణముగ వర్షము గలదు. ఉత్తర భాగ్య, ఉత్తరము, పశ్చిమసంయుక్త రాష్ట్రములు, పశ్చిమ మధ్యయిండియా, మధ్యరాష్ట్రములు, బొంబాయిదక్కను, కొడగులంచ్చటచ్చట వర్షించెను. బెంగాలు, ఛోటానాగపురం, తూర్పు రాజపుత్రస్థానము, ఘూర్జరములందు స్వల్పముగ వాన గురిచెను.

మోక్కును 1, టానాయి 2, మెర్క్యు, లాషియో, పిలాంగు 1½, సీట్ సాగరు, అంగల్, మస్కోరీ 2, డెన్జూఫూను 1½, నైజాంబాదు 1, మేర్కూరాలందు 1½ అంగుళముల వానగురిచెను. నూచన:—విశేషముమార్పు గన్పించదు. (అ. ప్రె.)

పత్రికా సంపాదకునిపై కోర్టు

తిరస్కారపు దావా

బొంబాయి హైకోర్టులో ప్రభుత్వన్యాయవాది దరఖాస్తు కొట్టివేయబడెను

బొంబాయి, ఆగష్టు 26:—బొంబాయి హైకోర్టులో ప్రభుత్వన్యాయవాది, సీన్స్ ఆను పత్రికాసంపాదకునిపై కోర్టు తిరస్కారపు దావాను తీసికొని రావలెనని నోటీసు నీయమని దరఖాస్తు పెట్టగా అది నిరాకరింపబడెను.

ఈకేసులో మరాఠీ వారపత్రిక ప్రచురించు పత్రికా సంపాదకుడు మ్యునిసిపలు సభారి శేటు పై లేబడిన కేసు విచారణనుగూర్చి తప్పుడు రిపోర్టును ప్రచురించుచు విచారణనుగూర్చి వ్యాఖ్యానము చేసెను. రిపోర్టు తప్పుడునని ఒప్పుకొని పత్రికా సంపాదకుడు తుమాఫణకోరకున్నచో వానిమీద మానసవృత్తి దావాను మాత్రము లేవచ్చునని న్యాయమూర్తులు చెప్పిరి. ఈ కేసులో తప్పుడు రిపోర్టు నిచ్చినంత మాత్రమున నది కోర్టు తిరస్కారమని చెప్పటకు పీలులేదు. ఏలయన విచారింపుచున్న మేజిస్ట్రేటున కది తప్పుడు రిపోర్టుని తెలియును. న్యాయాధిపతులు న్యాయము చేయదలచుకొన్నచో నిది ప్రతిబంధకము కానేరదని చెప్పి న్యాయమూర్తులు దరఖాస్తును త్రోసిజేసిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

రేపల్లె డి|| మునసబు కోర్టు

ఫయలు O S. నెం. 520/1924

వాది:—వెన్నం రాధాకృష్ణయ్య, రావి అసంతవరం ప్రతివాదు:—కావూరి నారాయణరావు } వాతేరు
2. యీ ఆంజనేయులు }

ప్రాసోటునుబట్టి ప్రతివాదుల మీద రు 489-10-4 లకు వాది వానా దాఖలుచేసినాడు. 2 వ ప్రతివాదికి సప్లిమెంటరీ సర్వీసు నోటీసు వాయిదా 28-8-1925 లేదీ ఆక్షేపణలు వున్నయెడల కోర్టువారిలో మనవిచేసుకొనేదీ. లేనియెడల యన్వహాపీడికి చేరుబడును.

పి. వి. చలపతి రావు, బి. ఏ. వి. ఎల్.

హైకోర్టు వకీలు

భారత శాసనసభ

—::—

కరెన్సీ కమిషనుపై నసంతృప్తి

(నిరసన తీర్మాన మామోదింపబడెను)

ప్రతిపక్షము నిరసన వరణ బిల్లుపై చర్చ

శివ, ఆగస్టు 25:— నేటిదినము శాసనసభ సరిగా పనిచేయు ప్రారంభమయెను. గౌ॥ వి॥ జి॥ పటేలుగారి ప్రధానాధ్యక్షతన సభాకార్యక్రమము ప్రారంభమయెను. ప్రధానాధ్యక్షుడు చాల యెక్కువగానే యున్నది. 15 అసభికార్యక్రమములను సభయందుంచుట కంగీకారమునకై యుంచబడెను. రంగీనుసంఘము (సివిలు న్యాయవిచారణ సంఘము) వారి కమిషనుకు సంబంధించినవి రెండు, సంస్కరణముల విచారణమునకు సంబంధించినవి రెండునై యున్నవి. బొగ్గుయొక్క యెత్తులను నూచించుటకు తరగతులనేర్పరచుటకై నూచించి సంఘమువారి నివేదిక నాలోచించుటకు దానిని యుపసంహరించుటకు గూడ తీర్మానములు సభయందు 0.

ప్రశ్నోత్తరములు

తొలితరగతి కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు రాజభక్తి ప్రమాణము గైకొనిరి. సుమారు 8 గంటల ప్రశ్నలకై వినియోగింపబడుచున్న ప్రశ్నలకు సమాధాన మొసంగుచు పట్టుకున్నప్పుడు సభకు పరిచయముగా వారిపేర్లు నిశ్చయించబడినవి. ఉదాహరణకు సేర్పరులకు నియమింపబడినవి. పనిపే పట్టుకున్నప్పుడు సంఘము జూచుట గాంపబడుచున్నదని దేశీయసభ్యుడు సమాధానమిచ్చెను. సభ్యులకు సమాధానమిచ్చు కరెన్సీ సంఘము పేర్లు నివేదిక క్రిందపెట్టెనని యధికారిసభ్యుడు చెప్పెను. చెనుకటి సమాధాన రాజప్రతినిధిగా రాసంఘమునందు భారతీయ ప్రాతినిధ్యము విరివిగా నుండవలయు మామోదించి వాగ్దాన మిచ్చినను, యుచాల యసంతృప్తికరముగ నున్నదని యెఱుంగుదురా దానుగారిది.

సర్ జేసెల్స్ డిప్యూటీ గారు:— సర్ పురుషోత్తమదాసుగారి సంఘము దుందుటలన కేంద్రసభ్యుల ప్రాతినిధ్యము సంఘముగ నున్నదని యాహించుచున్నాను. (సభ్యుల)

దాసుగారికి సమాధానమిచ్చుచు ప్రభుత్వము రెండు సభకుగూడ ముడిమను నివేదికనువందల ప్రీతిపాదించి నియోజకారమునందు నూచన సంగీకరించుట ప్రతిష్ఠాధిపతులనున్నదని దేశీయసభ్యుడు సమాధానమిచ్చెను.

ఈస్టిండియా సంఘమునకు సర్ ఆర్మిక్ డ్యూగారు యుపన్యాసమును జూపి రమచంద్రరావుగారి రక్షణగా డెనిసు ప్రేమిగారు సమాధానమిచ్చిరి. "ప్రభుత్వము యుపసంఘము జూచెను. దివ్యగారి యుపన్యాసము చివరనూచించి యారువిషయములనుగూర్చి యగునో ప్రభుత్వమిదివరకే ననుసరించుచున్నది. పట్టిమొత్తర సరిహద్దు ప్రాంతమునం సుద్రముమొదలు, గిట్టువరకు నొక్కరాష్ట్రముగ నుం లింపవలెనను ప్రధానసూచనకు ప్రభుత్వమిప్పు డెట్టిచర్య నొనరుదలమనలేదు. రాజప్రతినిధి యాంగ్లేషు ప్రముఖ కేంద్రసభ్యులైన గౌ॥ ప్రసాదుసింగుగారి రక్షణగా 1,000 లని సర్ అలెగ్జాండరు ముడిమనుగారు బదులు 3.

రంగారావులు, దేశీ ప్రసాదు సింగుగారికి సమాధానము, రంగీనుసంఘ సూచనల నమలులోనికి తెచ్చుట కీసభ ప్రతిపాదించబడునని సర్ అలెగ్జాండరు ముడిమనుగారనిరి. గారు చెనుకటి సమావేశమందుగూడ నటులే వాగ్దానమిచ్చెను. కాని యటులలేదు. మైగా పాట్నా ప్రధానన్యాసమువారు సంఘసూచనలకు వ్యతిరేకముగూడ జేసిరని గారు చెప్పిరి. వాటిని బహిష్కరించునని దేశీయసభ్యుడు వాచెను.

కరెన్సీ కమిషను సభ్యుల నిర్ణయమును విమర్శించుటకు గావుచేయంగోరుమ జిన్నాగారు ప్రతిపాదించిరి. ఆ తీర్మానమునున్నదని యభ్యుత్పాదకరించుటచే సభలో నది పంబడును. మధ్యాహ్నము జిన్నాగారి తీర్మానము చర్చించెను.

సామగ్రికి సమాధాన మిచ్చుచు సర్ బి. యన్. మిత్రగారు సామగ్రిని కొనుటలో ముఖ్యమైనది దీనికొన విష

యమై గవర్నరు రంగీను నిశ్చయించలేనని చెప్పెను. దానిపై రామచంద్రరావుగారు, సర్ పురుషోత్తమదాసు, రంగస్వామి అయ్యంగారు ప్రశ్నపరంపరలను పారిశ్రామిక సభ్యునిపై ప్రభుత్వము చేయుచున్న యలస్యమునుగూర్చియు, నవలంబించుచున్న పద్ధతులనుగూర్చియు గురిపించిరి. దానికి మిత్రగారు సమాధాన మిచ్చుచు చెనుకు డెల్లి సమావేశమునండి గూడ చాల శ్రద్ధ వహింపబడుచున్నదనియు కాని నిశ్చయ మెప్పుడు లేకునో నిర్ణయించబడునన్నా మనియు, నా నిశ్చయమును భారతమంత్ర యంగీకారమునకు బంపవలసియున్నదనియు చెప్పిరి.

ప్రశ్నకాలము ముగిసిన పిమ్మట జిన్నాగారు కరెన్సీ సంఘము దేర్పడిన సభ్యుల నిర్ణయమునుగూర్చి ముందు విచారించుటకు సభ నాపుచేయు తీర్మానమును ప్రతిపాదించి గోరీరని యభ్యుత్పాదకు చెప్పెను. ప్రభుత్వము తమ యాక్షేపణమును జూపినగాని తీర్మానమును సభయందుంచవచ్చునని యాహించుచున్నానని యభ్యుత్పాదకు చెప్పెను. రేపటిదినమున సర్ పురుషోత్తమదాసుగారి బిల్లు రెండవసారి సభయందు చర్చకు వచ్చును గాన నేడు చర్చకు దేవీలులేదని సర్ అలెగ్జాండరు ముడిమనుగారు తెలిపిరి. అప్పుడు సర్ పురుషోత్తమదాసుగారు తమ బిల్లు నికముందు చర్చకు దేనుదేయించుటలేదని చెప్పిరి.

పురుషోత్తమదాసుగారి యుద్దేశ్య మిదివఱకు నాకు తెలియదు. కావున కొంత యనుమానముల కవకాశము గలుగుచున్నదని యాగీకరసభ్యుడు చెప్పెను. సర్ పురుషోత్తమదాసుగారి దివ్యత కధికారపూర్వకముగ తమ యుద్దేశ్యమును బ్రకటింప నందుటకు జింతించుచు, నిష్పక్షిలు చెలుపుచున్నాననిరి. అప్పుడు దేశీయసభ్యుడు తన యభ్యుత్పాదకము నుపసంహరించుకొనెను. సర్ శివస్వామి అయ్యంగారు భర్తంతరము నూచించిరి. వెంటనే 43 సభ్యులు తీర్మానమును బలపఱచుటకు లేచిరి. కావున సభ్యుడు సభలో తీర్మానమును జర్పించుట కంగీకరించెను. మధ్యాహ్నము చర్చ సాగును.

అధికారసభ్యుల బిల్లులు

ఇదివఱకే ప్రవచించబడిన భీమాకంపెనీల బిల్లు సర్ ఛార్లెస్ యిన్నీ గుగారు ప్రతిపాదించిరి.

పిమ్మట సర్ జేసెల్స్ డిప్యూటీ గారు ఉప్పు బిల్లును ప్రతిపాదించిరి. దీనివలన నుప్పుసంస్థలను కేంద్రసంస్థ కేంద్రపాదించి యధికారము దుందుటకు ప్రయత్నింపబడును. సంస్కరణములకింద కేంద్రప్రభుత్వముయొక్క విధులేవో, రాష్ట్ర ప్రభుత్వధికార మెంతో విడిగా నేర్పరచుట కీమార్గసంకల్పము. బిల్లు వెంటనే యమలులోనికి రాక, వీలు వెంటబడి సింధు రాష్ట్రముందు శిష్ట యెక్సైజుసంస్థలు ప్రత్యేకింపబడుటకు నాన లాగున, వెంటనే, బొంబాయి, మదరాసు సంస్థలపై సభికారము వహించునట్లు నిర్ణయింపబడినది.

పిమ్మట సివిలు ప్రాసీజరుకోడ్నువందల 60 వ సెక్షను నవ రించుటకు సర్ అలెగ్జాండరు ముడిమనుగారు కోరిరి. 1923 వ సం॥ లో నమలులోనికి లేబడిన చట్టము ప్రకారము రు 40 ల నుండి రు 80 లకు, రు 20 ల నుండి రు 40 లకు మోచ్చింపబడినది. సమాకారసంఘములకు వర్తింపకుండునటులు సవరణ ప్రతిపాదించబడినది.

ప్రభుత్వోద్యోగుల జీతములను జతచేయు విషయమున సాధారణముగా సమాకారసంఘము కీతరులను బాధించుటకుగాక వారి కుపకారముచేయుటకై యొయున్నది. కాని యిప్పుడున్న పద్ధతిని తక్కువ జీతగాండ్రకు సహాయములు చేయలేదు. కాని వారికి ముఖ్యముగా సహాయము కావలెను. కావున 1923 వ సం॥ మందలి నిర్ణయము నాటికి వర్తింపకుండు లాగున పూర్వము వలె రు 20 లు, రు 40 లు మాత్రమే జతచేయుటకును ప్రతిపాదించబడినది.

పిమ్మట దేశీయసభ్యుడు, పౌరసత్వపుహక్కు చట్టము నకును సవరణచట్టము ప్రతిపాదించెను. ఈచట్టము శాసనసభలో జూలై 2 వ తేదీని ప్రవేశపెట్టబడి యుపసంఘ విమర్శన కంగీకరించబడెను. ఈ ప స ం ఘ ము తమ నిర్ణయము నా సమావేశమందే చెల్లిపెను. కాని చట్టముపై చర్చ సాగింపబడలేదు. ఈ సవరణ యుద్దేశమేమనగా 1852 లో నిర్ణయించబడిన ప్రాతచట్టమును మార్పుటకు ఆంగ్లేషదేశమందలి పౌర సత్వపు హక్కు చట్టమువలె 1914 లోని విదేశీయుల చట్టము

ననుసరించుచు, భారతదేశము సంస్కరణలను గమనించుచున్నట్లు కుట్రకొనబడినది. ఇదివఱకు భారతదేశపు పౌరసత్వపు హక్కులను సంపాదించుట కాంగ్లేష భావ. రావలెనను నియమము గలదు. ఇప్పుడు దానిని మార్చి స్థానిక దేశభావవచ్చిన గూడ నా హక్కుల నిమిత్త కంగీకరించుచున్నది.

పిమ్మట శోభన వయో నిర్ణయ శాసనమును సర్ అలెగ్జాండరు ముడిమనుగారు ప్రతిపాదించిరి. దాని గౌరవగారి బిల్లు సంఘమునకువగా వారు పెండ్లయిన 18 ల వయస్సు 18 గాను కాని వారికి 14 సం॥లుగను నిర్ణయించిరి. ఒక సవరణ వరుస గా 14, 18 సం॥లుండునట్లు ప్రతిపాదించబడినది. కాని యీ సవరణ ప్రజాభిప్రాయమునకు మించియున్నదని ప్రభుత్వము నిరాకరించెను. సవరణ మోడిపోయెను. కాని యుపసంఘము నూచించినట్లుభిన్నాభిప్రాయమును ప్రభుత్వముగూడ సమ్మతించెను. కావున యీ యధికారచట్టము శోభనవయో నిర్ణయ సంవత్సరములు 13, 14 గా నిశ్చయించెను.

యమ్. కె. ఆచార్యగారు న్యాయసూత్రములపై నాక్షేపించెను. ఇట్టివి శాసన పూర్వకముగా నుండకూడదని యి, ప్రజలయొక్క సుహృద్భావములకు వలవలెననియు గోరిరి. కాని బిల్లును ప్రతిపాదించుట కంగీకరింపబడినది.

సివిలు న్యాయసంఘము సూచనల నమలులోనికి తెచ్చు రెండు బిల్లులనుగూడ నుంచబడినవి. సర్ అలెగ్జాండరు ముడిమను గారు రాజధానులందలి దివాలాకోర్టుల చట్టమును సవరించు చట్టమును బ్రవేశపెట్టిరి. దివాలాకోర్టులచట్టము కరాచీగూడ నమలులోనికి దేవలయునని గోరుచున్నది. సింధురాష్ట్రముందు జూజీలు కమిషనరులకేర్పరి ప్రధాన న్యాయస్థానముగ మార్పు విషయ మాలోచనయందున్నది. రంగీనుసంఘము నూచించు నితర సూచనలనుగూడ నమలులోనికి తెచ్చుటకు బిల్లు డిహించుచున్నది. ఇన్నాల్వెన్సీ కోర్టు మొదలు తానే విచారణ ప్రారంభించుటకు పూర్వము, మొదటితరగతి న్యాయాధికారియొద్ద మొదలు విచారించబడునట్లు, ప్రస్తుతమున్న శాసనములను మార్చి యాంగ్లేషములందు దివాలాదారుల కేర్పడిన శాసనములనే నిర్ణయించుటకును దానివలన, దివాలా తీసినవానికి ముందు తెలు పకుండ వాని నిర్బంధించునటులును, వారిపై కేల కేరము మోపక గూడదో యప్పుడు కోరునటులును సవరించుచున్నది. భర్తా దాయముల చట్టముయొక్క సవరణ వాటిపై నేరములను జిల్లా న్యాయాలయములే గాక యంతకంటే భిన్న న్యాయాలయము లందుగూడ విచారించుట కనుజ్ఞ నొసగుచున్నది. కాని తత్సంఘములందు ఖాళీలు వచ్చినపుడు వాటిని మూడునెలలలో పూర్తిచేయుటకు జిల్లాసంఘములే తగిన యధికారులని నిర్ణయించుచున్నది.

ముడిమను నివేదిక సూచనలు

పిమ్మట సర్ అలెగ్జాండరు ముడిమనుగారు ముడిమను నివేదికనువందల సూచనల నమలులోనికి తెచ్చు రెండుబిల్లులను ప్రతిపాదించిరి. మొదటిది శాసనసభ్యులు లంచములు దీసుకొనకుండగను మొదలగు చురలవాటల నాపునది ప్రస్తుతము లంచము దీసుకొని తన స్వతంత్రబుద్ధిని గోల్పోయి నిష్పక్షపాతభావితో తన ప్రాతినిధ్యము నుపయోగించుట తప్పకాకున్నది. కాని యొకసభ్యుడు డిటెన్షన్ లాంగిపోయి తన స్వాతంత్ర్యబుద్ధి నుపయోగించుకుంటుంటే 503, 503, 507, యంశముల ప్రకారము నేరముగా నిర్ణయించబడినది. కావున నీసవరణ లంచ మిచ్చుటయు, నట్టిలంచమును దీసుకొనుటయుగూడ (నియోజకుల విధులందు లంచమును పదమును సాధించు 171 బి యంశము ననుసరించి) దోషములుగా నిర్ణయించబడినవి. అదిగాక ప్రస్తుతము బయలుదేగుచున్న వెగలుగు తగాయిదారులనుగూడ నాపుట కది క్రిమినలు ప్రాసీజరు న్యాయవిధులందు 196 వ యంశముందు చేర్చబడినది. రెండవది సభ్యులు సంయుక్తసభల (కేంద్రసభ, స్టేటుకౌన్సిలు) లో నున్నపుడు నుపసంఘములందు కూర్చొని సభ్యులు సివిలు నిర్బంధములు చేయకూడదను సవరణ ప్రతిపాదించుచున్నది. అట్టి సమావేశములకు వారము రోజులు ముందు సమావేశము పూర్తియైన 14 రోజులకు ముందుగూడ చర్చ దీసుకొనుటకు వీలులేదని సవరణ నిర్దేశించుచున్నది.

పిమ్మట లాంకినుసనగారు సివిలు న్యాయవిధులందు 102, 103 యంశములను రంగీను సంఘము నూచించినట్లు మార్పు గోరుచు బిల్లును ప్రతిపాదించిరి. 102 వ యంశము ప్రకారము ప్రత్యక్షముగ స్వాలుకాజికోర్టు వారియధికారమునకు లోబడి రు 500 లకు మించని దా వాల పై రెండు వ మార్పులు చేయుట కధికారములేదు. 103 వ యంశము ప్రకారము రెండవ యస్పీలులో కాగితములను బట్టియే ప్రధాన న్యాయాలయ ముట్టి యస్పీలున కవకాశమున్నదియు లేనిదియు నిర్ణయించును. కాని క్రిమికోర్టు నాలోచించ నవసరములేదు. ఇప్పుడి యుపసంఘము నూచనలేవన 102 వ యంశమునందు మొత్తము రు 10-0-0 ల నకును మోచ్చింపగలదులకును 103 వ యంశములో ప్రధాన న్యాయస్థానమునకు 100 వ యంశము ప్రకారము న్యాయధాన

నటచిట్టాగారి ప్రతిష్ఠాదన మంగిళరెంపబడినది. (ఆ.పె.)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

నూతన భవనములకు స్థానము

శాసనసభలో ప్రశ్నోత్తరములు

రా|| బి|| సి. వి. ఎస్. నరసింహరాజుగారు:—ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము బిల్లుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము వారి అభిప్రాయమును తెలిసికొనిరా?

ఉ:—తెలిసికొనిరి.

ప్ర:—విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించుటకు ఫలములు నిర్ణయించి వాటి స్థానములను పట్టికవర్గమున కాలివారు దాఖలు చేసిరా?

ఉ:—ఇంజనీరింగుకాలేజీ, విశ్వవిద్యాలయములు నిర్మించుటకు ఫలనిర్ణయముజేసి స్థానములు తయారుజేసిరి.

ప్ర:—విశ్వవిద్యాలయమునకు కావలసినభవనములు నిర్మించు స్థానముగూడ తయారుజేసిరా?

ఉ:—లేదు.

ప్ర:—ప్రత్యేకోద్యోగి యొసంగినరిపోర్టును బిల్లుపై మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారి అభిప్రాయమును పట్టికవర్గమున కాలివారి రిపోర్టును ప్రకటించెదరా?

ఉ:—ప్రత్యేకోద్యోగి రిపోర్టు యిప్పటికి అందినది. ప్రకటించుటగూర్చి ఆలోచించుచున్నాడు. విశ్వవిద్యాలయ రిపోర్టుగూర్చి రిపోర్టు ప్రకటించబడినది. పట్టికవర్గమునవారి రిపోర్టు అందులేదు.

ఎస్. క్రిష్ణరావుగారు:—ఫలముల స్థానములు విశ్వవిద్యాలయము మూడు స్థానములకు సంబంధించినవా లేక బెజవాడగూడ చేరినదా?

పాత్రోగారు:—అవి విశ్వవిద్యాలయ స్థానములకు సంబంధించినవిని చెప్పిరి.

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు:— ఏయే ఫలములనుగూర్చి స్థానములు తయారుయివి?

విశాఖపట్నం, రాజమండ్రిలు మాత్రమే తనకు జ్ఞాపకమున్నట్లు పాత్రోగారు చెప్పిరి.

గ్రాంటు బడుట

గ్రాంటును ఎందుకోడు వ్యవహారముల విచారించుటకు వ్యవహారముల విచారించుటకు ఒక ఉపసంఘమును నియమింతురాయని ప్రభాకర తంపను గారు ప్రశ్నింప యిప్పటికి నిశ్చయించలేదనియు, దానివిషయమే విచారించుచున్నారనియు చెప్పెను.

కల్లుదుకాణముల స్థానము

కోయంబత్తూరుపట్టణ వెలూరు గ్రామమునందు సంతకు రెండువైపులను రోడ్డుగగ్గరనే కల్లుసారా దుకాణములున్నవి. అట్లుండుటకు చట్టవిబంధన లంగీకరించునా యని సి.వి. వెంకటరమణయ్యగారు ప్రశ్నింపగా, నిబంధనల ప్రకారము కంకర రోడ్డునకు ఫర్లాండురములో కల్లుదుకాణ ముండరాదుగాని అవుననుచుబట్టి స్థానికోద్యోగము చేరువగ ఫలనిర్ణయమును చేయవచ్చునని మంత్రిగారు బదులుచెప్పిరి.

దానిపై సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు: సబ్ మెంటరీ పక్షంబును, మదరాసులోనున్న కల్లుదుకాణములన్నియు నిబంధనల నతిక్రమించి నిర్మించబడినవేయని సూచించిరి. అట్లంగీకరించుటకు వీలులేదనియు ఏదేని ఒక దుకాణమును సూచించి దాని ఫలనిర్ణయమునలన ప్రమాదముగలదని చెప్పినచో ప్రభుత్వము వారు తన చర్యదీసికొందురని మంత్రిగారు చెప్పిరి.

తాలూకాబోర్డువారు జిల్లాబోర్డునకు సభ్యుల సెక్షుకొనునప్పుడు వచ్చు తగవులలో ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొందురా? అవిషయమున కోర్టువారి తీర్పును గూడ నిర్ణయము జేయుదురాయని వెంకటాచలం చెట్టిగారు ప్రశ్నింప, అవసరమైన జోక్యము కలిగించుకొందురనియు, కోర్టు తీర్పును నిర్ణయము చేయరనియు తెలియవచ్చెను.

ధర్మాదాయముల చట్టము

ఈచట్టము జాడమతము, ఆర్యసమాజము, బ్రహ్మసమాజము, దివ్యజ్ఞానసమాజముల దేవాలయముల కనువర్తించదని వీరయనుగారి ప్రశ్నకు తరువులన తెలియవచ్చెను.

ఉద్యోగనియామకములు

ప్లాస్ సెలక్షనుబోర్డు నియమించిన నాటినుండి యెంతమంది ఎంచుకొనిరి? ఎంతమందిని ప్రభుత్వోద్యోగములలో నియమించిరి?

వారిలో బ్రాహ్మరెండరు? బ్రాహ్మణతరు? రెండరు అని ఆర్. వీరయనుగారు ప్రశ్నింపగా కొన్నిసంఖ్యలు చెప్పబడెను. దానిపై సి. నటేశ ముదల్యారుగారు ప్రభుత్వోద్యోగములను సుస్థాన నియమించునపుడు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును గూర్చిన ప్రభుత్వపుటు తరువుల ననుసరించుచున్నారా? యని ప్రశ్నించిరి.

రివెన్యూసభ్యుడు:— అట్లు జరుగలేదని నమ్ముటకు కారణ మగుపడు.

ఆర్. మదనగోపాల నాయుడుగారు:— యీ నగరమున సబు ఇనస్పెక్టరులను నియమించునపుడుగూడ బ్రాహ్మణేతరులకు తగిన ప్రాతినిధ్య మేల నీయలేదు!

ఉ:— ఇప్పటిదని నమ్ముటకు వీలులేదు.

మో. గంగరాజుగారు:— (తెలుగున) పోలీసు సబు ఇనస్పెక్టరులందు ఒక్క వైశ్యునైనను ఏల నియమింపలేదు?

ఉ:— అందరికి పనులుదొరుకుట కష్టము.

ఎ. రామస్వామి ముదల్యారుగారు:— ఇతరు లెవరు సమర్థులుకారని భావించవలసినదేనా?

ఉ:— అట్లే భావించవలెను.

నెల్లూరు జిల్లాలో రివిన్యూడివిజనుల మార్పులు

నెల్లూరుజిల్లాలో రివెన్యూడివిజనుల నెట్లు మార్పు నిశ్చయించిరని ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారడిగిరి.

ఉ:— (1) పొడి లి ద ర్మి డి వి జ ను లు రెం టి ని నెల్లూరు నుండి తీసి గుంటూరు జిల్లా ఒంగోలు డివిజనులో చేర్చుట. (2) కావలి డి వి జ ను ఎ త్తి వేసి కావలి తాలూకాను కందుకూరు డివిజనుకు కొవ్వూరు తాలూకా నెల్లూరు ముఖ్యడివిజనునకు చేర్చుట.

కృష్ణాజిల్లా విభజన

సి. పెద్దిరాజుగారు:—పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలోనిపోతవరం గ్రామమును తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాలో చేర్చునని గ్రామములు అప్రెంటిస్గారిరా?

ఉ:—అవును. ఆ అప్రెంటిస్ రివెన్యూ బోర్డువారికంపిరి. పశ్చిమగోదావరి ముఖ్యస్థానము గూర్చి కలెక్టరుగారి రిపోర్టు యింకను రాలేదు.

గ్రామోద్యోగుల పునర్నిర్మాణము

సి. పెద్దిరాజుగారు:—పశ్చిమగోదావరి కృష్ణాజిల్లాలో గ్రామోద్యోగుల పునర్నిర్మాణ విధానము ప్రకారము యెన్ని గ్రామములు విభజింపబడును. తిరిగి నియమింపబడునా రెంతమంది? ఉ-ఇప్పటికి ప్రత్యేకముగ నొక విధాన మేర్పరుచుకొనలేదు.

ప్ర:—గ్రామ మణేగారులను అసిస్టెంటు కరణములనుగూడ తిరిగి నియమింతురా? ఉ-అవసరమని దలంచి తొలగింపబడిన గ్రామ మణేగారులను అసిస్టెంటు కరణములను తిరిగి నియమించరు.

విశాఖపట్నంలో జిల్లాకోర్టు

విశాఖపట్నంలో నూతనము గా నొక జిల్లా కోర్టు కట్టుటకు నిశ్చయించిరనియు, వైకోర్టు వారి నూచనలు తెలియగనే, బడ్జెటులో చేర్చుటగూర్చి ఆలోచింతురనియు నరసింహ రాజుగారి ప్రశ్నలన తెలియవచ్చెను.

వార్తాపత్రికలు ప్రభుత్వ ప్రకటనలు

సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు:— ప్రభుత్వప్రకటనలు (అడ్వర్టైజుమెంటులు) ఏపత్రికలలో ప్రకటింపుచుందురు, (2) మదరాసులోని దినపత్రికలన్నిటికి ప్రభుత్వప్రకటనల నిచ్చుచున్నారా? (3) దినపత్రికలలో ప్రకటన విషయమున అనుసరింపవలసిన విధానము సూచించుచు ఉత్తరువులొసంగిరా? ఉ:— (1) ప్రభుత్వప్రకటనల నిచ్చు వార్తాపత్రికల జాబితాను తయారుజేసి యందుకొనలేదు. (2) ప్రభుత్వమువారికే పత్రికలు యోగ్యముగతోచినవాటికే యిచ్చురు. (3) ఉద్యోగుల కొసంగిన ఉత్తరువులను ప్రకటింపరు.

మదరాసు దినపత్రికలలో వేనికి ప్రకటనలీయ నుద్దేశించి వాటి జాబితా వ్రాసియుంచిరా యని వెంకటరమణయ్యగారుగూడ అవునని లామెంబరుగారు బదులుచెప్పిరి.

వెం. ర. అయ్యంగారు:— అన్ని దినపత్రికల కిచ్చుచున్నారా?

లామెంబరు:— అన్నిటికి గాదు.

వెం. ర. అయ్యంగారు:— ఇవ్వనివారి పేరేమి?

లామెంబరుగారు:— ప్రభుత్వప్రకటన లనగా చాలా తుల నుండును. ఒకప్పుడు వైకోర్టుజడ్జిలు, ఇతరజడ్జిలు కొరిననుగూడ కొన్ని పత్రికలకు ప్రకటననియ నిరాకరింతురు. అట్టి విషయములగూర్చి తమతీర్పులో తెప్పుచుందురు. అట్టియెడ ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసి కొన జాలరు. ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రకటనలను కొన్ని పత్రికలకు మాత్రమే నిచ్చురు.

వెం. ర. అయ్యంగారు:— నేను ప్రభుత్వ ప్రకటనల గూర్చియే మాట్లాడుచున్నాను. పత్రికల నెంచునపుడు యేనూత్రము ననుసరింతురు?

ఉ:— ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించి చేయుటగాని పామాన్యముగ ఒకేరీతి ననుసరింతురు.

వెం. ర. అయ్యంగారు:— ఆరీతియేది?

లామెంబరు:— ప్రభుత్వమువారు ప్రకటింపవలసినదని నపుడు పత్రికల నెంచుకొనుటకు వీలుండదు.

రత్నస్వామిగారు:—పత్రికల రాజకీయభిప్రాయములకు, ఈ ప్రకటనల నిచ్చుటకు సంబంధముగలదా?

లామెంబరుగారు:—యుండవచ్చు.

రామనాధు రాజుగారు:—ఈ విషయమున స్థానిక సంఘములకు ప్రభుత్వమువారేమయిన ఉత్తరువుజేసియుండిరా?

లామెంబరు:—నాకేమియు తెలియదు.

రత్నస్వామిగారు:—పత్రికల చందాదారుల సంఖ్యను గమనింతురా?

ఉ:—ఒకప్పుడు మంచి పత్రికలకు తక్కువ చందాదారులుండురు.

సి. రామలింగారెడ్డిగారు:—పత్రికలకు ప్రకటన లొసంగు విషయమున ననుసరించు నిబంధన తెలియ పరచెదరా?

ఉ:—వీలులేదు.

తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు

తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు 1924 సం॥ తిరిగి పరిశీలించగా ఆర్థిక విషయములబట్టి అసాధ్యమైనవిగా తోచెను. అందుచే యెత్తైన ఫలమున రిజర్వాయరు కట్టించి జూడవలసిరి. దీనిగూర్చిగూడ ప్రత్యేకముగ కొందరిని నియమించి పరిశీలించినగాని నెల్లూరుజిల్లాకు దీనివలన యెంతలాభముండునో చెల్పుటకు వీలులేదు.

సంగమేశ్వరం ప్రాజెక్టునకై వైద్రాబాదుపట్టణముండి గ్రహించుభూమికి ప్రతిహారముగ నియవలసిన విస్తీర్ణముగూర్చి ప్రభుత్వమువారు విచారించుచున్నారు. ఆప్రజెక్టునుగూర్చిన పరిశోధన పూర్తిగాలేదు.

వెంగళాపురం ప్రాజెక్టునుగూర్చిన ఆర్థికరిపోర్టువృద్ధాదు కనుని సూచించుచున్నది. కావున విడిచిపెట్టవలసి వచ్చును అని రా|| బి|| ఎస్. కృష్ణరావుగారు వేసినప్రశ్నలకు తరువుగ చెప్పెను.

తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో 1924 సం॥ జూను మాసమునకు పూర్వము సాగుజేసిన కారణముచే భూములపై అధనపుకెస్తు వసూలుజేసిరి. అట్లువసూలుజేసిన మొత్తములంతలని పెద్దిరాజుగారు ప్రశ్నింప సమాచారము తెలియరా లేదు రిపోర్టునకై వ్రాసియుండిరని ప్రత్యుత్తరమువచ్చినది.

కృష్ణారిజర్వాయరు ప్రాజెక్టు

సి. పెద్దిరాజుగారు రడిగినప్రశ్నలకు తరుముగా కృష్ణారిజర్వాయరు, సంగమేశ్వరం ప్రాజెక్టులు రెండింటికి అంచనాలువేయ ప్రత్యేకోద్యోగులను గుమాస్తాలను నియమింపలేదనియు, ప్రస్తుతము నియమింపరనియు తెలియచున్నది.

గోదావరి కాల్వలు

గోదావరి డెల్టాలోని కాల్వలందు బురదతీయించి బాగు చేయించుటను గూర్చి స్థానికోద్యోగుల నూచనలకొని, దాని గూర్చి విచారించి రిపోర్టుజేయుటకు కొందరుద్యోగులను, సలహాజేయుటకు సలహాసంఘమును నియమింతురాయని సి. పెద్దిరాజుగారు ప్రశ్నించిరి.

ఉ:—ఇరిగేషను బిల్లుప్రకారము నియమింపబడిన సలహాసంఘములను తప్ప వేరుగా నిప్పుడు నియమింపరు. పిట్టి మరమ్మతును గూర్చిభైరుజననీరుగారి రిపోర్టు రానున్నది.

రాంపూరు ఆనెకట్ట

ఎ. రంగనాథ ముదల్యారుగారు:— బళ్లారిజిల్లాలో రాంపూరు ఆనెకట్టు, కాల్వమరమ్మత్తు 1021 సం॥ ప్రారంభించబడినది పూర్తీఅయినదా?

ఉ:— ఇంకను విశేషమగు సమాచారము తెలియదు. ప్రస్తుతము మన్నతీయించు పని టాంకుస్థాపనను స్క్రీమువారు జేయుచున్నారు.

కార్యనిర్వాహక, న్యాయశాఖలు వేరుజేయుట

రా|| బి|| ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు:— కార్యనిర్వాహక, న్యాయవ్యవహారములను వేరుజేయుటను గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు విశేషమున అభిప్రాయము చెప్పిరా?

ఉ:— ఇప్పటికేమియు ప్రకటన గావించలేదుగాన నిశ్చితాభిప్రాయమునకు రానట్లే భావించవచ్చును.

సి. వి. వెం. ర. అయ్యంగారు:— ప్రభుత్వమువారు యీ లోపుగా తాము ముందు అమలుజరుపుట కనుజ్ఞ గోరెదరా? ఉ:—వేదు.

చుండుకునూనె సినా 1-కి 0-6-0

ఈ నూనెను రాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జిలగోకుడుపుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెండ్రుకలకుహాని గలుగక చక్కగ బెరుగ గల్గు.

అమ్మతాంజనం డిపో, మదరాసు బొంబాయి

అన్న మోరామచంద్రయను వారాధన ము బెట్టెదననుట

ప్రతి పరిశ్రమ దుస్థితి

రాజప్రతినిధి విల్లుయజమానులకు నిచ్చిన
ఆశాభంగకరమగు సమాధానము

సింహ, ఆగస్టు 24—ఈ దిగువ ప్రకటించబడినది రాజ ప్రతినిధి యంత్రాలయ యజమానుల కిచ్చిన విపులమగు సమాధానము:—అసమానముగు లాభములను దిననపిదప బొంబాయి అహమదాబాదు నేత పరిశ్రమల వ్యాపారము మందముగ నున్న పని తానెరుగు నని రాజప్రతినిధి సమాధానమియ్య మొదలిడెను. ఈ పరిశ్రమయొడ దొరతనము జూపు క్రవకు యిటీవల సర్ చార్లెసు యిన్నీసు, చాడ్ విక్కు, సర్ జేసీలు బేకెట్టుగార్లు బొంబాయి సంవర్ధించుటయే నిదర్శనము. ఆర్థికపరిస్థితు లంగీకరింప గనే ప్రతి ఎక్సెన్సజు సుంకమును రద్దుచేయుటకు దొరతనము మానుకొన నిశ్చయించెను. ప్రభుత్వ మిశేషమును క్రియరూప మున అమలునందు బెట్టుటకు లేక మాత్రమైనను వెనుదీయదు.

నేతపరిశ్రమ సర్వత్ర మందముగ నున్నది

ప్రపంచము దంతలను నేతపరిశ్రమ కష్టములపాలై యున్నది. ఇంగ్లీషు అమెరికా యంత్రములు సంపూర్ణముగ కార్మికనిర్ణయకాలము దంతలను బనిచేయుట లేదు. జపానునుండి కార్మికుల జీతములు చాటుటలేదని గోల బయలు చేరుచున్నది. ఈగోలవలన కార్మికులు యిబ్బందుల పాలగుననుయ మానన్నమ గుచున్నదని యెంచవచ్చును. ఇతరవస్తువుల ఖరీదులకును బట్టల ఖరీదునకును సామ్యము లేకపోవుటచే యిట్టి అవస్థకు గారణమని తన అభిప్రాయమని రాజప్రతినిధి వాకొనెను. బట్టలధర అతిజా స్తీగా యింక నున్నది. ఇందులకు పాతపు ముడిప్రతియొక్క హెచ్చుధర అయిఉన్నది. అమెరికా ప్రతిపంబ ధరములమున ప్రపంచమందంతలను ప్రతివల హెచ్చుగనున్నది. ఈసంవత్సర మందు ప్రతి బాగుగనుండునని ఊహించుచున్నారు. ఊహాప్ర కారము సంభవించినయెడ యంత్రాలయ యజమానుల కష్టముల లో నొకటి తొలగినదనుటలేదు. ఉత్పత్తిఖరీదు దగ్గించి నచో హెచ్చుగ బట్టలమ్ముదగును. బట్టలవ్యాపార మిదేశమందు గిరాకీగానుండును. బట్టలవ్యాపారము చురుకుగ జరుగును. యుద్ధానంతర సంవత్సరములందు చురుకుగ బట్టలవ్యాపారము నడచుటకు యుద్ధమేగారణము. యుద్ధమునకు బూర్వముకంటె యుద్ధ కాలమందు బట్టలవల రెండింతలుండెను. అయిప్పటికిని రెట్టింపు వలకు ఉత్పత్తియగు బట్టలు వ్యయముకావలయునని కోరబడు చుండెను. ప్రతిఎక్సెన్సజు సుంకమును రద్దుచేయవలయునని గో రబడుచున్న ఆశము దొరతనము విచారించెను. ఒక పానుబట్టపై తొమ్మిదిపైసల ఎక్సెన్సజువన్ను వసూలు చేయబడుచున్నదని నాకరింపబడె నని రాజ ప్రతినిధి నుడివె ను. రాబోవు సంవత్సరమందు దొరతనము వెచ్చింపవలసిన ధనము, దొరతనమునకు రావలసిన ఆదాయము దెలియకుండ ఆర్థికసంవ త్సరమధ్యమందు ఎక్సెన్సజుసంకము రద్దుచేయుట సంభవము. సంవత్సరమునకు దొరతనమునకు ఎక్సెన్సజువలన జేకూడు రెండు కోట్లను రద్దుచేయుటకు అతి విశేషపరిస్థితు లందముంచవల యును. ముందు బడ్జెటు సమయమందు పరిస్థితులు దిలకించి, సరియగు అంచనాలు చేయబడును. ఆర్థిక పరిస్థితు లనుకూలముగ నుండిన వెంటనే ప్రతి ఎక్సెన్సజు పన్ను రద్దు చేయబడును.

జపానునరకు దేశమందు ముంచుట

జపానులో పోటీ హెచ్చుచున్నదనియు యీ పోటీవల క హిందూదేశ బట్టలపరిశ్రమ కన్న యింగ్లాండునకు బాధగలు గుచున్నదని జపాను యీ దేశమందు సరకుచే ముంచకుండజేయుటకు చట్టమును నిర్మించవలసినదని యంత్రాలయ యజమానులు గోర రాజప్రతినిధి సమాధానమిచ్చెను. జపాను ఫ్యాక్టరీలందరి కార్మిక పరిస్థితుల దుస్థితి తెలుగుదనుని గవర్నరు జనరలు బల్లె ను. జపాను విస్తారముగ బట్టలను దిగుమతిచేసి దేశమును ముంచి వేయుచున్నదని నేరారోపణము మాత్రమే చేయుచున్నారు. నేరమును రుజువు చేయుటకు దాఖలాలను యంత్రముల యజమా నులు జూపినయెడల పరిస్థితులను దొరతనము విచారించును. లేనియెడ అట్టి చట్టనిర్మాణము వలన క్షిప్రపరిస్థితు లుదయంచ వచ్చును. తానులధర పడిపోవుటచే సుంకములందు సవరణ చేయవలసియున్నదని యిదివరకే దొరతనమువిచారించెను. విస్తార మాలభ్యముగాకుండ సవరణ చేయబడును. పరిశ్రమకు రక్షణ మియ్యటావశ్యకమా లేదాయ విషయము టారిఫుబోర్డుచే వి

చారణ సన్నివేశాలనుసరించి నూచింపబడెను. ఇందుపై దొరతన ము తీర్మానించలేదు. పరిశ్రమకు రక్షణ మియ్యటావశ్యకమైన చో సామాన్య దిగుమతులపైన గాని లేక ఏదేని దేశములందుండి దిగుమతియగు వస్తువులపై వసూలుచేయబడు సుంక ములందు గాని మార్పు చేయవలయునా లేదా అను ఆశము నిశ్చయింపవలయును. ఈలోపున యంత్రాలయ యజమానుల నిశ్చయాభిప్రాయమును దెలిసికొనుటకు దొరతన ముసేషించుచు న్నుది. (అ. ప్రె.)

మెడినా ముట్టడి

ప్రవక్తయొక్క సమాధి ఆపవిత్రమొనర్పబడుట

మహమ్మదీయులు తమయేహ్యభావమును జూపుట బొంబాయి, ఆగస్టు 25:—మెడినా యను ప్రవక్త యొక్క సమాధి ముట్టడివేయబడిన వార్త నిశ్చయమని నిన్న రాత్రి జెడ్డానుండివచ్చిన తెలివార్తలన బొంబాయి మహమ్మ దీయులకు తెలిసినది. ఇబ్న్ సాదుయొక్క చర్యలను తా మేవగించుకొనునట్లుగా తెలియజేయుటకు వేయిమందిప్రజలు సాయంకాలము మాడుగుంటలనుండి యూరేగిరి. అచ్చటవచ్చుట నున్న మెమనులు, ఖోబాలు షియాలు మొగలులు అరబ్బులు యూరేగిలలో పాల్గొనిరి. (అ. ప్రె.)

ఒక నాట్యకత్తెపై బడుట

కఠినశిక్షలు విధింపబడుట

అమృతసరు, ఆగస్టు 25:—కడచిన మేనెలలో ప్రేక్షకులు క్రిక్కిరియించుగా అమృతసినమాలో నాట్యమాడుచున్న మినలేనాయకు నాట్యకత్తెపై బడినందుకు ఇండియన్ పీసలు కోడు 354, 448 సెక్షనులక్రింద అమృతసరు అడివనల్ జిల్లా మేజిస్ట్రేటు రాయసాహెబులూ అమరనాథగారు ఐదాదూరుకును వానితోడి మహమ్మదీయునచరులకును శిక్షలు విధించెను. ముద్దాయిలలో ముఖ్యుడును రంగస్థలముమీదికి నిశ్చయ ముగా దుమికినవాడును నగు బహదూరుకు 354 సెక్షను క్రింద 2 సంవత్సరములును, 448 సెక్షనుక్రింద 1 సంవత్సరమును కఠినశిక్షలు విధింపబడెను. కాని శిక్షలు ఒకేసారి అనుభవించునట్లు మేజిస్ట్రేటు చెప్పెను. అదేవిధముగ తక్కినముద్దాయిలకును ఒక్కొక్క సెక్షనుక్రింద ఒక్కొక్క సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధింపబడెను. మొదటిరిఫార్టులో పేరు లేనటువంటి ముఖీ యనే ముద్దాయి విడుదల చేయబడెను. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి తెలిఫోను రేటు

బొంబాయిలో తెలిఫోనువార్తల కొకరేటును ప్రవేశపెట్ట వలెనని చేయబడిననూచన కీసమ్మినితెలియజేయుచు బొంబాయి తెలిఫోను కంపెనీవారికి హైదరాబాద్ వారిజ్యసంఘమువారు వార్త నంపిరి. (ఫ్రీప్రెస్)

బొంబాయి కార్పొరేషనునభ మూయబడుట

సర్ రామకృష్ణభండార్గారు డామన్ ఓడప్పగార్ల యొక్క మరణమునకును మెడికల్ బాలో ఇబన్ సాదు ప్రవక్తయొక్క సమాధిని ఆపవిత్ర మొనర్పినందులకై మహమ్మదీయులు పడుచున్న సంతాప మునకు గౌరవము చూపుటకై నేడు బొంబాయికార్పొరేషను సభ నిలిపివేయబడెను. మెడినాలో ఇబ్న్ సాదు ప్రవక్త యొక్కసమాధిని ముట్టడివేసెనను వార్తను వినిన వెంటనే మహమ్మదీయుల కోపానలముప్రజ్వలిల్లెను. నెలెడుపిశాచము మెడినా నుండి పోవుగాకయని వ్రాయబడిన జెండాలతో యూరేగిలపు నేరొట్టుచేయబడి బొంబాయి పీఠులలోనడిపింపబడెను. మహమ్మదీయులు నేడిదినమును సంతాప దినముగ నాచరించుచున్నారు. (ఫ్రీప్రెస్)

క్రౌన్ థియేటరులో

22-8-25 శనివారం నుండి, 28-8-25 శుక్రవారము వరకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు 6 గం-15 ని, 9 గం-30 ని. శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నం 3 గం. 15 ని. మాటస్సిగదు.

ఆనందమును గలిగించు అత్యద్భుత

విష్ణు అవతారం లేక శ్రీకృష్ణలీల

8 పెద్ద రీల్సుగలవు

మదన్ థియేటరువారిచే తయారుచేయబడినది. విష్ణు పురాణము కథ ననుసరించి తయారుచేయబడినది.

దేశబంధుదాసు వంగరాష్ట్రనిధి

7 లక్షలు పూర్తిగానున్నవి

ఈనెల22వ తేదీవరకు 6,91,823రూపాయలు చేరినవి.(భార్య్య)

టర్కీవార్తలు

జడ్డా ప్రయాణికుల కడపటిస్తీమరు

ఉల్టావియా అను స్టీమరు యీనెల 11-వ తేదీని 440 మంది హాజియాత్రికులతో జడ్డానుండి బయలుదేరెను. ఏడెను కరాచీల మీదుగా 25-వ తేదీని బొంబాయి చేరెను అని టర్కీయ మారిసు కంపెనీకి తెలివార్త వచ్చినది.

సిరియా టర్కీనరిహద్దు

సిరియా టర్కీదేశములకు సరిహద్దును నిర్ణయించుటకు టర్కీ, ఫ్రాన్సు దేశముల ప్రభుత్వములవారు సిరియాలో నొక పభను జరిపిరి. ఆ పభవారు పరిష్కరించిన ప్రకారము సమృత్తిం చుటకు రెండుదేశములవారు సంగీకరించిరి.

అనటోలియాలో యినుపదారులు

అనటోలియా యినుపదారులను హెచ్చుగా వేయించుటకు నిశ్చయించిరి. పిల్లనంతవరకు విదేశీయుల ధనమును పుచ్చుకొనకుండుటకును విదేశీయులచే పనిచేయించకుండుటకును గూడ నిశ్చయింపబడెను.

కమలుపాషాగారు భార్యనువదలివేయుట

ఆమె స్వాతంత్ర్యవర్తనమే కారణము

మహమ్మదు పాషాగారిభార్యయగు లతీఫాహానంగాడు అంగ్లపరాసుదేశములందు చాలకాలము విద్యాభ్యాస మొనరించె ను. ఆమెకు మొవటినుండియు తీవ్రస్వీస్వాతంత్ర్య (సఫరజిస్టు) భావములు పట్టుబడెను. ఆకారణమున టర్కీలో వివాహమైన పిమ్మటగూడ నామె అన్ని విషయములలోను కల్పించుకొననా గెను. అందువలననే భార్యాభర్తలకు కలతలు కలిగినవి. ఆమె తన పుట్టినింటికి పోవుటకు 15 రోజులు ముందుగనే ఆరుగులకు చాల కలహము కలిగినది. అందువలననే ఆమె వెదలిపోయినది. ఆనాడు అంగోరాలో ఆమె భర్తతప్ప తక్కిన ప్రభుత్వోద్యోగు లందరు రైలుస్టేషనుకు వెళ్లి ఆమెను సాగనంపిరి. (ఖిలాఫతు

ఒక గ్రహము ఒకస్త్రీ నెత్తుకొని

పోవుట

భవనగరు సంస్థానమున జరిగినది

భవనగరు సంస్థానమున వాసువా అను గ్రామమున్నది. అచట నొక స్త్రీ అమాంతముగా మాయమగుచు మరల ఒకటి రెండు రోజులకు కనబడుచు నుండెను. అతి చూచి ఆమె దుర్వృత్తి నవలంబించిన దేహా పని మొదలు తెలిచిరిగాని తరువాత ఆమె చెప్పిన సంగతులను బట్టి ఆమె నొక గదిలోనుంచి తాళమువేసి కాపు గాయ సాగిరి లోపల నున్న స్త్రీ లోపలనే మాయము కాసాగెను. "ఒకడు వచ్చి నన్నొక దివ్యభవనమునకు గొనిపోవును. అచట యిద్దరు స్త్రీలు నాకు పరిచర్యలు చేయుదురు. అచట పకల భోగములును కలవు. ఈ స్త్రీని వదలివేయుమని ఆస్త్రీ లిద్దరును ఆ గ్రహ మునకు చాల సారులు బోధించిరిగాని ఆ గ్రహము వారి మాట వినలేదు. ఆ గ్రహము నన్ను ప్రేమించి యిటుల తీసుకొని పోవుచున్నది." అని ఆస్త్రీ తన బంధువులతో చెప్పెను. ఆ గ్రహము రాకకు కాలనిర్ణయము లేదు. ఎపుడు బుద్ధి పుట్టిన అ పుడు వచ్చి తీసుకొని పోవుచుండును. చాలమంది ఆ గ్రహమును కేగి విచారించి యిది యంతయును నిజమేనని తెలిపిరి." అని ఒక విలేఖరి యీనెల 28 వ తేదీని భవనగరునుండి వ్రాసెను.

సీసా 1-కి

ర్యు 2-0-0.

కు సు మ

వి.పి.చార్జి
మేరు.

ఈమందు గనేరయ- అను నెగరోగమును 24 గంటలలో నివారింపి మూత్రద్వారమునుండి వెలువడు స్రావమును మూత్రము విడుచునప్పుడు గలుగు చురుకుపోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకు గలుగు యేవిధమయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కుదుర్చును. 1766

ఆనందకుటీరము,

18, బైరాగిమహావీధి,

పోస్టుబాక్సు 246

మదరాసు.

మూడు జూదపు కేసులు

కలకత్తా, ఆగస్టు 24:—పూనా కలకత్తా గుట్టపు పరుగులమీద పందెములపై పందెములు పెట్టి జూదమాడేనటువంటి మూడుకేసులు నేడు విచారణకు వచ్చెను. రాజధాని మేనున్నేటు రాక్సుబర్గారివద్ద విచారణకు వచ్చిన మొదటికేసులో న్యూస్పేపర్ క్లబ్బు ప్రాప్రయిటరు బి. వెల్వెకారుపైన నమరీ నలుగురిపైనను జూదపుకోంప నోకదానినుంచి ప్రాప్తమైన హామీ చేయుచున్నట్లు సేరములు మోపబడెను. ప్రభుత్వ వ్యాయవాది కేసును ప్రారంభించుచు నిట్లు చెప్పెను:—క్రిందటి సంవత్సరము బి. వెల్వెకారు ఆర్. వెల్వెకారు అనునవరు సోదరులు క్లబ్బులపైనే బొంబాయి నగరమున ననేక బొక్కెన పావులను బెట్టి చివరకు ఆనగరములో నుండుటకు సాగ్యపడదని తోచేవరకు అచ్చట తమ వ్యవహారమును సాగించుచు వచ్చిరి. పిమ్మట వారు కలకత్తాకువచ్చి వేరువేరుయొట్ల వ్యాపారమును మొదలుపెట్టిరి. ప్రతిపందెపు దినమునను వారు తమ పావులకు వచ్చిన ప్రతివానిచేతను పందెములను పెట్టింపుచువచ్చిరి. బి. వెల్వెకారుమీద వారంటను పంపి మేజిస్ట్రేటు కేసును వచ్చేనెల నాల్గవ తేదీకి వాయిదావేసెను.

రాన్సుబర్గారియొక్కనే విచారింపబడిన రెండవకేసులో యూరపీయనులు, ఆంగ్లీయండియనులు, మహమ్మదీయులు మొదలగువారు 25 గురు పందెపుదినములందు న్యూస్పేపర్ క్లబ్బులో జూదమాడుచున్నట్లుగా సేరము లేబడెను. వారిలో 23 గురు దోషుల నుని చెప్పకొన్నందున విదేశీరూపాయలు జరిమానా విధింపబడిరి. ముద్దాయిలలో తక్కిన యిరువురిపైనను కేసు వచ్చేనెల నాల్గవ తేదీకి నిలిపివేయబడెను.

అదేమనో ఛీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటువద్ద విచారణకు వచ్చిన మూడవకేసులో జూదమాడుచున్నందులకును జూదపుఊరింటిని పెట్టినందులకును బి. వెల్వెకారు పైన ను మరీ 20 మందిపైనను సేరములు మోపబడెను. కేసు వాయిదా వేయబడెను. ముద్దాయిలు బెయిలుమీద విడుదల చేయబడిరి.

(ఆ. ప్రె.)



చేంబర్లెన్ గారి పెయిన్ బామ్

గాయములు, ఇలుకు, నెత్తురు పొరకుండుట, కీళ్ల సంబంధమైన గాపు మొదలగునాటికి చేంబర్లెన్ గారి పెయిన్ బామ్ను ఉపయోగించి బాగుగా మర్దనచేసినచో అది చర్మలోనికి ప్రవేశించి, గడ్డట్టుకొనిన రక్తము కరిసి వెగముగా పారును. ఒత్తిడిని, నొప్పికి కారణమైన వాపును తొలగించును. అన్నిచోట్లలోను విక్రయించబడుచున్నది, సి పా ద్దు చేయబడినది. (3)

ఆందరితోను శాంతముగా నుండిన మీరు తప్పక నిమ్మళముగా నుండెదరు

అయితే నిమ్మళమైనమనస్సు లేనప్పుడు శాంతముగా నుండుట అసాధ్యము. కలలెలుగుల మనస్సు ఉండిన స్వేచ్ఛకూడ నుండదు.

శాంతమైన మనస్సు గలిగియుండుటకు సుప్రసిద్ధమైన మా ఆతంక నిగ్రహపార్శ్వము వాడుడు. అది తప్పక గుణమిచ్చును. ఇంతేగాక నరములబహిష్కారము, మెదడు అలసిపోవుట, ఆశిర్వాదు మొదలగువ్యాధులు కూడ గుణముగను. 32 మాత్రలు గల బుడ్డి ధర రూ 1 మాత్రమే. పూర్తివివరములు గల మాక్కాటలగునకై వ్రాయుడు. 219

ఆతంక నిగ్రహ పార్శ్వము

26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

లండనులోనున్న డాక్టరు మేరీ కార్మి కేట్ స్టోఫ్సు, డి. ఎన్. సి. వి. హెచ్. డి. ఫెల్స్ ఆఫ్ ది యూనివర్సిటీ కళాశాల, వారిచే

ఈపుస్తకమునందుగల సెక్షన్స్ నైస్సన స్త్రీ పురుష సాంగత్య విషయక గ్రంథము

స్త్రీ పురుష సాంగత్యవిషయమై ప్రజలు తమ అభిప్రాయములను పూర్తిగా పడేపడే పంపియున్నాడు ఇందులోగల విషయములు:—

మొదటి భాగము:—వివాహము, దానిచేగలుగు లాభములు, ఎంతయస్సులలో వివాహము చేసుకోవలసినది. ఎట్టివారిని వరించవలసినది, ప్రేమ అనేకక్షతులకొక విభజించబడినది, వరించునప్పుడు పురుషుడు విసర్జించవలసిన విషయములు, వరించునప్పుడు స్త్రీ విసర్జించవలసిన విషయములు, స్త్రీ పురుష పుట్టుటకు సంబంధించిన శరీరాంతరవయస్ శాస్త్రము శరీరశాస్త్రము, మోహముచేగలుగు మంచి పెబ్బరులు, ఇంద్రియవిగ్రహమునకు సంబంధించి నిబంధనలు, బిడ్డలు—వారివాంఛనీయత, బుద్ధి కుశలతకుచేసిన నియమములు.

రెండవ భాగము:—భుజించుట, నూతనముగా గర్భముధరించుట, గర్భశయము స్వచ్ఛియగుట, గర్భము ధరించుయుండుకాలము, గర్భము—దానియొక్కచిహ్నములు, గర్భము నిలుచుట, గర్భకాలముందు గలుగు చిహ్నములు, ప్రసవము: ప్రసవానంతరము తల్లి ఆచరించవలసినవిధులు, బిడ్డను పెంచవలసిన నియమములు.

మూడవ భాగము:—తప్పలను సవరించుకొనుట. గర్భము, (స్త్రీ)బాటికి సంబంధించినవ్యాధులు—వాటికి కారణములు, పురుషబాటికి సంబంధించిన వ్యాధులు వాటికికారణములు, ముష్టిమైధునము, వంధ్యత్వము, నపుంసత్వము, వివాహానంతరము సౌఖ్యముగానుండుటకు కాలసినవిషయములు—వాటిని ఎట్లు సాంచుట, సాయంకాలములందు నిద్ర, అపాయమేమియులేక పుట్టుకను అపుట, ఇవిగాక యిక్కడ తెలుపుటకు వీలుకానట్టి అనేకములను తమ యితర ముఖ్యవిషయములకూడ ఇందులోగలవు. ఇందులో నివర్తనములకూడ గలవు.

అన్ని ఖండములందును ప్రసిద్ధిపడెనది. 10 విదేశభాషలందు తర్జుమాచేయబడినది. విషయములు బాగుగా తెలియునట్లును చదువునట్టివారికి ఉత్సాహముగా నుండునట్లును సాంకేతికభాష లేక మిక్కిలి విశేషముగా తెలియ భాషలో వ్రాయబడినది. 17 సార్లు ముద్రించబడినది. 481500 ప్రతులుఅమ్ముడు పోయినవి.

ఈ గ్రంథము ఆంగ్లభాషలో గలదు. ప్రతి 1 కి ధర రూ 6-0-0 లేక 10 ప్లీంసులు.

బ్రిటిష్ మెడికల్ జర్నల్ అభిప్రాయము:— వివాహితులను వివాహము చేసుకొనబోవువారికి ఇది చాల ఉపయోగకరమైన గ్రంథము.

కెంబ్రిడ్జ్ రివ్యూ అభిప్రాయము:— స్త్రీపురుషబాటికి సంబంధించిన గ్రంథము. ఆంగ్లప్రజలకు వివరముగా తెలియునట్లు వ్రాయబడిన గ్రంథము దీనికంటె మించినదిలేదు.

డి. న్యూయార్కు-నరల్లు అభిప్రాయము:—వివాహవిషయమైన భాషలో విపులముగా తెలుపు

తప్పకరమైన గ్రంథము

ది లాన్ సెట్ అభిప్రాయము:—యందులోగల నివర్తనములు మరియొచ్చుటకు దొరకుట దుర్లభము.

ది ఉమేన్ లిడర్ అభిప్రాయము:—ప్రస్తుతము ప్రజలకు ముఖ్యముగా కావలసినగ్రంథము.

ఈ దిగునవిలాసమునకు వ్రాసిన బడయగలరు.

THE INTERNATONAL PUBLISHING, COMPANY,

Intermatonal Buildings, Ludhiana (India)

Telegraphic Address "Inpuco" Ludhiana.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(26-8-25)

జులైసరకులు

ఇరుచదిగజముల "పీస్" ధరలు

కారికొమ్మలు—22 X 22 మంగిసమార్కు (ఎ) రు 10-6 (బి) రు 11-10. సరాసరిరకము. రు 10-6.

కారికొమ్మలు—22 X 22 వేరు రకములు (బి) రు 11-4 సరాసరిరకము. రు 10-2.

తెలుపుములు—1708 రు 15-2-6;—గ్లాస్ 9000 రు 15-4; ఎల్. ఎల్. 78 రు 11-4; ఇ. సి. 78 రు 11-12; 7578 రు 13-6; 9978 రు 11-4; 88-888 రు 16-4; బి. సి. 78 రు 11-8; 380 రు 11-2; 2908 రు 10-2; 8978 రు 11-4.

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పానులకట్టు)—టాక్రీ రు 6-7; చలన రు 7-14; పచ్చగుట్టము రు 10-0; పడన రు 9-8; కారి రు 9-13; సవరన రు 9-6.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానుల కట్టు)—నక్షత్రము రు 12-15; భూగోళము రు 12-7; నీలవరన రు 12-4.

60 నెంబరు సీమ (5 పానులకట్టు)—; అడక తెర రు 19-8; నెమలి రు 19-9; "జేట్" రు 18-10; గొడ్డలి రు 11-9; గడ్డిబండి రు 11-9; ఎద్దు గడియారము రు 11-8; సింహమువేటకాడు రు 11-8; పెనసలు రు 11-8.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు)— భూగోళము రు 18-5-6; నీలంచేప రు 21-6.

లోహములు

ఇనుము:—బెల్లియను చట్టకమ్మిలు ఒక బారువకు ధర రు 30;

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 287; జర్మను (డిబ్ మాస్) రు 265; రాగిరేకు రు 283-8;

టిక్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కే5 ఒకటికి) రు 19-8;

కళాయిపెంకురేకు:—24 "జే" 6" 7" 9" రు 15-0; 8" రు 15-4; 10" రు 15-4;

సిమెంట్

పీపాకు వెల:—గిల్లింగుహామ్ చెయ్యిమార్కు రు 11-8; వార్వే ఆవుమార్కు రు 10-8; "బస్-జేట్" రు 11-0; జర్మని నెమలి రు 10-8; రాళముచెప్పి రు 9-12;

రంగులు

హౌడెడువైట్ పీపాధర

అలిజరైట్:—20% ఆవుమార్కు రు 72; 20% లొట్టి కృష్ణుడు రు 74; 20% సింహము రు 73; 20% నాల్గు గుడ్డములు రు 69;

"బ్రెక్రామేట్ పాటామ్" హౌడెడ్వైట్ ధర 33-4.

చక్కెర

జానాసిద్ధముసరకు మాట ఒకటికి ధర రు 80-12.

వాయిదాధరలు:— నెట్టెంబరు రు 29-9; అక్టోబరు రు 29-14; నవంబరు రు 29-9; డిసెంబరు రు 29-9;

వేరుసెనగ వప్పులు

ఇంగ్లీషు పుట్టికి గిడ్డంగిధరలు:—"మిషిన్" రు 62, రు. 68; సాదా రు 58.

మార్కెట్ ధరలు:— "మిషిన్" పాను 25-5; సాదా పాను 24-10;

ఆమువపుగింజలు

164 పానుల బస్తా గిడ్డంగివెల రు 19-8.

వేరుసెనగనూనె

"గానుగ" రు 185; "ప్రెస్" రు 180;

ఆముదము

రు 120; (గానుగధర)

పదును చేసినతొలు రతి 1 టికి

	మొదలు	వరకు
గొట్టపాట్లేలు (మధ్యరకం)	రు 2 18 0	రు 3 0 0
" ("ప్రైమ్")	రు 3 1 0	రు 3 4 0
తెల్లమేక (మధ్యరకం)	రు 2 2 0	రు 2 8 0
" ("ప్రైమ్")	రు 2 8 0	రు 2 11 0
ఎద్దుతోలు 8 మొదలు 8 1/2 రతిలు)	రు 0 15 9	రు 1 0 3
" (మట్టునాదా)	రు 0 15 8	రు 0 15 9
" (తెంకుకూరు 8 మొదలు 8 1/2)	రు 1 0 0	రు 1 0 7
" (విజయనగరం)	రు 1 0 3	రు 1 0 9
" (నీలూరు)	రు 1 0 9	రు 1 1 0
" (తేలికైనరకము)	రు 1 1 6	రు 1 2 0
కేడతోలు	రు 0 10 0	రు 0 10 3
కేడ మాడతోలు	రు 1 0 8	రు 1 1 3
ఆవు మాడతోలు	రు 1 9 0	రు 1 10 0

వృత్తాంతలేఖలు

దేశబంధు ప్రచురణాలయము

కాశీనాథుని ప్రతిష్ఠాపనము

దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు ప్రారంభోత్సవమును గావించిరి

భాద్రపదమాస నిర్వాహమును ధనసహాయ్య మిచ్చుటకు దేశోద్ధారకులు వాగ్దానమిచ్చిరి

(స్వకీయ విలేఖరి)

రాజమండ్రి, ఆగష్టు 26:— కాశీనాథుని నెలకొల్పిన బతుకన్న దేశబంధు ప్రచురణాలయము, భాద్రపదమాస ప్రారంభోత్సవమును దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు యథావిధిగా నిర్వహించిరి. (గామస్థులు, స్త్రీలు, శేత్రపనివారలు దేశోద్ధారకులను సన్మానపత్రముల లాసంగిరి. పండిత చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహంగారు, కందుకూరి శ్రీధారామ చంద్రరావు జమీందారుగారు, ప్రధాన వ్యవస్థాపకులగు వెన్నెటి సత్యనారాయణగారు సమయానుకూలముగ ఉపన్యాసముల గావించిరి. ముద్రణాలయ, భాద్రపదమాస నిర్వాహము నకు వారి శక్తికొరతని ధనసహాయ్యము నిచ్చెదమని దేశోద్ధారకులు వాగ్దానము జేసిరి. సుమారు పదునెనిమిది వందలరూపాయలవరకును విరాళముల నీయుటకు వాగ్దానములు మరికొందరు జేసిరి. పోలీసు అధికారులు దేవరంపులు విస్తారముగా జరిగినను, నిర్విఘ్నముగను, అప్రమదముగను కార్యక్రమము జరిగెను. (తంతి)

గుంటూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఒక పొరబాటు

ఆగష్టు 24:— 21వ తేదీ శుక్రవారమునాటి దినపత్రికలో 18-వ పేజీలో ప్రచురించబడిన శ్రీయుత ఉన్నవలక్ష్మీనారాయణగారి 'గుంటూరు జిల్లా యెన్నికలు' అన శీర్షిక క్రింది వ్యాసములో మిష్యక్తియని లేఖరి... రాధాకృష్ణయ్యగారి ప్రత్యర్థిని గూర్చి వ్రాయుచు... "అని వ్రాసిరి. అది కేవలము పొరబాటు. నేనెన్నడును అవిధముగా వ్రాసియుండలేదు. అట్టి వ్రాత లికముందైనను వ్రాయను. ఆ వ్యాసమును 'ప్రత్యేక విలేఖరి' అను పేరుతో యెవరో వ్రాసియుండిరి. నే నెంతమాత్రమును దానికి జవాబుదారి కాదు.

కాంగ్రెసునాయకుల ప్రచారము

శ్రీయుతము అయ్యదేవర కాశీనాథుని గారును, గాడిచెడ్డ హరిసర్వోత్తమ రావుగారును నిన్నటిరోజున మావట్టణము వచ్చిరి. నాయకత్వము ఏలూరుబజారులో బహిరంగసభ గావించబడినది. కోటంరాజు రాజేశ్వర రావు గారధ్యక్షత వహించిరి. అయ్యదేవర కాశీనాథుని గారు ప్రప్రథమమున మాట్లాడుచు జాతీయోద్యమముయొక్క యుత్పత్తియు, అభివృద్ధియు, ఆ సమాచారము మారంభమును స్వరాజ్యపార్టీ అమలులోనికి వచ్చిన పరిస్థితులను గాంధీదాసు ఒడింబడియు, గాంధీమహాత్ముడు స్వరాజ్యపార్టీ విధానము నంగీకరించుటయు నేటివరకు జరిగిన కాంగ్రెసు చరిత్రనంతయు విపులముగ వర్ణించిరి. గాంధీదాసు ఒడంబడిక ప్రత్యేక స్వరాజ్యపార్టీని చాలించి కాంగ్రెసులో విలీనముచేసింది. స్వరాజ్యపార్టీకిని కాంగ్రెసునకును ఎక్కువభేదము లేనేలేదు. రెంటికీని స్వయంనిర్ణయ, స్వశక్తి మూత్రములే ప్రధానాంగము. ఇప్పుడు కొన్ని కాటకములు మంత్రిలవశము చేయబడినవి. అన్ని కాటకములు మంత్రిలవశము చేయబడి ఎక్కిక్యూటివ్ డిపార్టుమెంటుగూడ మనవశమున అదియే స్వరాజ్యము. కాంగ్రెసు మొదలు త్రివిధబహిష్కారము విధించినది. స్వరాజ్యపార్టీ మహా విధము గా శాసనసభల పడగొట్టజూచుచున్నది. అందువలన నుభయ పక్షములకును ఎక్కువభేదములేదు. ఇప్పటి మన కర్తవ్యము స్వరాజ్యపార్టీకి తోడ్పడుటయే. అస్పృశ్యతగూడ తొలగించవలయును, అస్పృశ్యత మనోహరము రాజకీయ సమస్యగాని సాంఘికసమస్యగాదు అని కాశీనాథుని గారు రుపన్యసించిరి.

పిమ్మట హరిసర్వోత్తమరావుగారు గంధీజీపాత్రము గావించిరి. ప్రకృతియందు మార్పులు స్వాభావికముగ గలుగు

చుండునట్లు రాజకీయరంగములో గూడ మార్పులు గలుగుచుండును. ప్రభుత్వమువారుగూడ ప్రత్యేక యుద్ధముచేయుచు తమ ప్రభుత్వమును సాగించుకొనలేరు. వారి చర్యలును ఒకప్పుడు తీవ్రముగనుండును. ప్రతిరోజు మాట్లాడిన మనుష్యులకెల్ల అరెస్టుచేయురు. అట్లే మనయుద్ధమును గూడ సామ్యుత్సాహించును. మొన్నటి రిడింగుగారి యుపన్యాసములో ఒక కొత్త యెత్తు యెత్తబడినది. బర్మిక్ హెడ్డుగారి మాటలే వారు వంత బలికిరిగాని వారి సహజమైన పుణ్యముతో బహులాలనగా మన సహకారము కావలెనని కోరిరి. రిడింగు ప్రభువుతో నాకట్టి వైరములేదుగాని వారి హోదాతో మనకు వైరముగలదు. రిడింగుగారు మనదేశమునకెట్టి మేలును జేసినట్లు నాకు తోచదు. బర్మిక్ హెడ్డు ప్రభువుగారు మనరాసు రాజధానిలో ద్వంద్వ పరిపాలనము బాగుగా కొనసాగెనని చెప్పుచున్నారు. పోనీవారు చెప్పినదాని ప్రకారము మదరాస్ కైనను స్వరాజ్యమేల నీయరు? దీనికేక బొంకులు బొంకుదురు. కాశీనాథుని అందరు మహామృదీయులైనను హిందూ ప్రభువు పాలించుటలేదా? నైజాములో ప్రజల ఎక్కువమంది హిందువులైనను మహామృదీయు ప్రభువు పాలించుటలేదా? అచ్చట హిందూముస్లిం కల్లోలము లేదు యెక్కువయినది. మదరాసునకు స్వరాజ్యమిచ్చుచో బ్రాహ్మణుల భయమేమియు నక్కరలేదు. బ్రాహ్మణతరులకే అన్ని పదవులను ఇయ్యవచ్చును. నూటికి ముగ్గురు బ్రాహ్మణులేమి చేయగలరు?

గాంధీమహాత్ముడు స్వరాజ్యపార్టీ విధాన మేల యంగీకరించెనో గమనించుడు. మొట్టమొదట ఓట్లనీయవలసి చెప్పెను. కొందరు జేసిరిగాని శాసనసభలో కుర్చీలు భాగిగానుంచ లేకపోతిమి. అంతట స్వరాజ్యపార్టీవారు కాన్సిలులో ప్రవేశించి ప్రతిష్టంభనల సాగించిరి. ఓట్లు యివ్వనందంటే తంటాలేవని యింట్లో కూర్చుండిరి గాన ఈ ఉద్యమము కొరతగాదో అనుమానాస్పదమని నాకిప్పటికి తోచినది. రెండవది మిజిల్లాలోవలె పన్నులివ్వనందంటే ప్రజలు కుతూహలపడిరి. అంతేగాని మహాత్ముని ఆజ్ఞల సరిగా ననుసరించలేదు. బహుత్తి శేతల తో కాలక్షేపము జేసిరి. ఇది యే దేశము ను మోసము జేసినది. ఒక్క ఖద్దరు ధారమునైనను కొనసాగించలేక పోతిమి. చివర కిప్పుడు మహాత్ముడు రెండువిషయములు మాత్రమే కోరుచున్నాడు. ఖద్దరు ధరించుట. స్వరాజ్యపార్టీకి సహాయముజేసి వారికి ఓట్లు యిచ్చుట. ఒక్క కాన్సిల్ కేగాక, మునిసిపాల్టీ, తాలూకా, జిల్లాబోర్డులలోగూడ స్వరాజ్యవాదులనే యెప్పుడొనవలయును.

ఇదియే మన మిప్పుడు కాంగ్రెసుకు చేయవలసిన విధి. మిత్రవాదులు వగయిరా అన్ని పక్షములవారును నిరాశజేందిరి. ఎక్కువ ఆశ బెట్టుకొనిన శివస్వామి అయ్యగారుగూడ పూర్తిగా నిరాశజేందిరి.

ఇప్పటికైనను నిద్ర మేల్కొని స్వరాజ్యవాదులను అన్ని సభలలోనికి పంపుడు అని సర్వోత్తమరావు గారు పన్యసించిరి. ప్రకాశంపంతులుగారు రానందున సభకులు నిరాశజేందిరి. నాయకులు నేను సత్తెనపల్లికి పోయిరి.

రత్నపురుష లేఖ్యం

శుక్లవస్త్రమును పోగొట్టి బలముగలుగజేయు అద్భుతలేఖ్యం. ఏకాదశమిచే సంభవించిన శుక్లవస్త్రమైనను పార్శ్వమున అనేకులు కొనియాడినారు. మేహమునల్ల వచ్చినవచ్చ, మూత్రోగముంకూడా తగ్గను. దీన్ని రు 3-4-0.

(క్రవ్యాధి) 1963

అశ్వమును పోగొట్టి అన్న మరుగునల్లు చేయుటయే గాక మంచిజరగాన్ని కలుగజేయును. తులం 1 కి రు 1-0-0. పట్టాభిరామ వైద్యశాల గోదావరిజిల్లా (రాయవరం)

పురాణం సూరిశాస్త్రి గారి

ప్రసిద్ధ గ్రంథములు

నాట్యాంబుజము 1-8-0 నాట్యోత్పలము 1-8-0

విమర్శక పారిజాతము 1-0-0 ఆంధ్రనాటక సంస్కరణము 1-0-0 నాట్యశోకము 1-8-0

(అమ్మలో నున్నది) వి. పి. పాట్ల ప్రత్యేకము.

మానేజరు, విద్యానిలయము,

2264.

బందరు.


చెన్న పురి బజారుధరలు

1925-వ సం॥ ఆగష్టు నెల 26-వ తేదీ బుధవారము

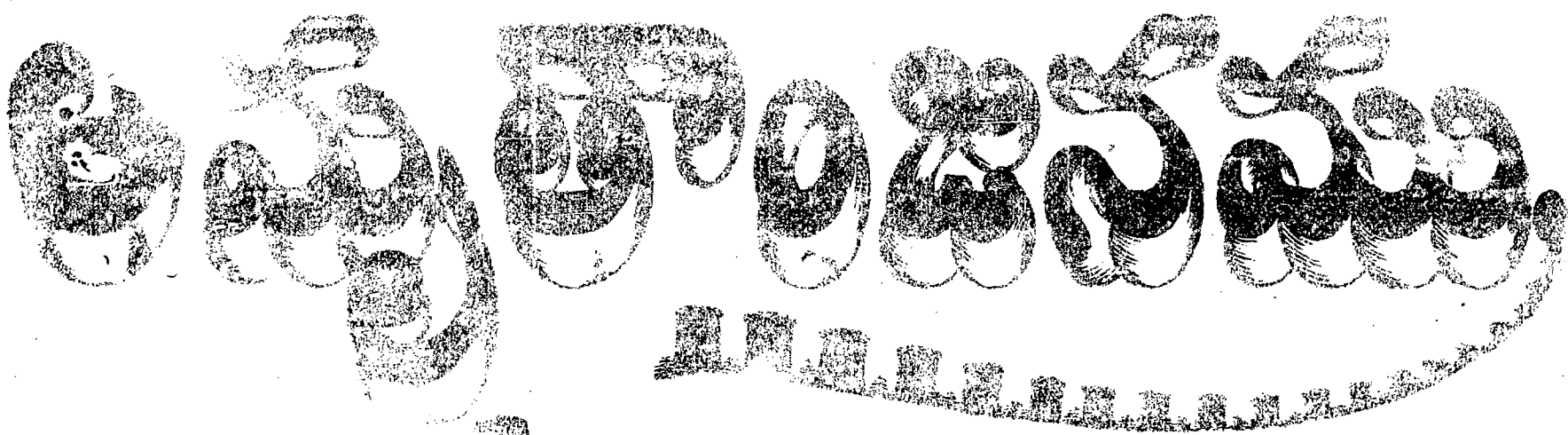
1. ధాన్యములు				
దనియాలు బా 1-కి	రు 80 0 0	మొదలు	42 0 0	వరకు
బియ్యము బస్తాలు		మొదలు		వరకు
కుసుమ తెనాలివి	ప 48 గలవి	రు 14 0 0		15 0 0
సెల్లారివి	,, డిటా	,, 15 8 0		16 0 0
డిల్లీ	,, డిటా	,, 16 0 0		17 0 0
రాసులు	రా. 164 బస్తా 1-కి	,, 8 12 0		9 0 0
సువ్వులు	,,	,, 20 0 0		24 0 0
2. వస్త్రధాన్యములు				
కందులు బస్తా 1-కి ర 205		,, 12 8 0		13 8 0
సెనగలు	,, డిటా	,, 11 12 0		12 0 0
పెసలు	,, డిటా	,, 13 8 0		14 8 0
మినుములు	,, డిటా	,, 15 4 0		16 8 0
ఉలలు	,, ర 164	,, 8 8 0		9 0 0
3. నూనెవస్తువులు				
నవ్వులనూనె బా 1-కి		,, 154 0 0		155 0 0
కయ్యి ను 1-కి		,, 14 0 0		25 0 0
కొండాపురంవేరు సెనగపప్పుబా 1-కి		,, 61 0 0		63 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	,, 56 0 0		59 0 0
వేరు సెనగనూనెగానుగబా 1-కి	రు 138 మి.కొ.నూనె	130 0 0		
అముదము బా 1-కి		,, 120 0 0		122 0 0
4. చిల్లరవస్తువులు				
చాయపసుపు బా 1-కి		,, 100 0 0		
కూరపసుపు	,,	,, 45 0 0		50 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరివి) బా 1-కి		,, 100 0 0		110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీరుచుండు మణుగు 1-కి	రు 45,50			
కాళహస్తపాయకట్టు	,,	,, 50,55		
బెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0			55 8 0
చింతపండు బా 1-కి	,, 50 0 0			77 0 0
5. ఇనుము				
పట్టారకం బా 1-కి		,, 28 0 0		38 0 0
చదరం	,,	,, 28 0 0		36 0 0
రవుండు	,,	,, 32 0 0		50 0 0
6. లోహములు				
చెండి 100 కులంకు		,, 71 0 0		74 0 0
బంగారము, కులము 1-కి		,, 214 0		21 8 0
సవరము 1-కి		,,		18 7 9
ఇత్తడి బా 1-కి		,, 262 0 0		275 0 0
రాగి డిటా		,, 280 0 0		281 0 0
అస్కాచక్కిర 226 పో 1 గలవి		80 14 0		31 2 0
7. దూది				
బోంబాయిపెట్టుబారు 1-కి		రు 800 0 0		
పల్నాడు దూది	,,	,, 215 0 0		
8. నూలు				
కోయిల్ పట్టి నెం 10½ పెట్టె 1-కి		,, 7 0 0		
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి		,, 4 12 0		
పుట్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి		,, 7 4 0		
నూల్ యేనుగ నెం 20		,, 9 8 0		
నడ్యాక్ నెం 24½		,, 9 12 0		
14½ క్విలక్ పక్షి		,, 7 8 0		
నెం 20 బెన్ని సింహం యీలె		,, 9 4 0		
నెం 22	,,	,, 9 12 0		
నెం 12½ బెన్ని సర్కు		,, 8 0 0		
నెం 14½	,,	,, 8 4 0		
నెం 12½ అలెన్సు		,, 7 2 0		
నెం 12½ కొయిలుపట్టి		,, 7 3 0		
నెం 22½ రంగవిలాస		,, 9 8 0		
నెం 14½ రాధాకృష్ణము		,, 7 4 0		

ప్రతాపకస్తూరిమాత్రలు

మిక్కిలి ఘాటును సువాసనగలవి. తాంబూలములోగాని విడిగా గాని 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన మిక్కిలి రుచికరముగా నుండుటయే గాక, అజీర్ణము, వాయున, జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కలరా, ప్లేగు మొదలగు వ్యాధులను ఖండించును. పతిగృహముం దుండవగినది. వి.పి. అ. 6. 250 మాత్రల సీలి 0-4-0. పబ్లిక్ సీలి 2. 8-0. పి. సి. ఏ. అందు కో,



3351-2 ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేపి. (నెల్లూరుజిల్లా)



చక్కనిడబ్బితో నహ సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్ర తియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

సరస్వతీ పేపర్ పైన్ రాజమండ్రి

నూతనయంత్రములు!

మేల్కరకము అచ్చువనులకు నమృకమగు తావు

నూతన పరికరములు!!

తెలుగు-నాగరి-అరవము-ఇంగ్లీషు-లో గ్రంథములు మొదలగునవి ముద్రింపబడును.

లెటరు హెడ్డులు
కవర్లు
క్యాపుబుక్కులు

రసిదు బుక్కులు
శుభలేఖలు
ఆఫ్ టోను బ్లాకులు

పలురంగుల వాల్ పేపర్లు
చక్కగా సరసమగుధరలకు
సకాలమున ముద్రింపబడును.

1204

గ్రంథములలోని కుపయుక్తము లగు బొమ్మలు అనగా ఎంగ్రేవింగువనులు చక్కగా తయారు చేయబడును.

13

మీ వెంట్రుకలను వెంచుడు.

మియొక్క శరీరమును ఎటుల పోషించుచుంటేరో అటులనే మీరు మీ వెంట్రుకల విషయములో గూడ ప్రస్తుత శాస్త్రీయమైన పరిశోధన ననుసరించి పోషింపవలెను.



కామినియా నూనె

(రిజిస్టర్డ్)

కామినియా నూనె ప్రసిద్ధి కెక్కిన వస్తువులచే శాస్త్రీయముగా తయారు చేయబడినది. ఇది శిరోజములు పెంచుటకు గాను మంచివస్తువు. ఇది వెంట్రుకలయొక్క మొదలకు కావలసిన సహాయమును చేయును పోషించుచుండును. దానిని ఉపయోగించినయెడల యిదివరలో రాలిపోవుచున్న వెంట్రుకలను రాలిపోకుండ కాపాడును, చుండు మొదలగు వానిని తలలో కలుగ నియ్యకుండ కాపాడుటయే గాక, వెంట్రుకలను పట్టునలే, మృదువుగాను, అందముగాను పెంచును. అంతియే గాక ఇది చర్మమును శుభ్రముగా నుంచి మెదడునకు చల్లదనమును కలిగించి శుఖము నిచ్చును. ఇన్ని మంచినగుణములు కలిగిన యీ కామినియా నూనె స్త్రీలకు, పురుషులకు, పిల్లలకు రప్రసాదము. దా(యొక్క) ఆధిక్యమునకుగాను, చెన్నపురి ప్రదర్శనములోను, డిస్కామో ఆఫ్ మెరిట్స్ చెన్నపురిలోను, అలహాబాదు ప్రదర్శనములోను బంగారు పతకములను బహు

తిగా నొసంగిరి. ఒక బుడ్డి ధర 1-0-0. ఖర్చులు 0-6-0 ఎక్స్ట్రా. 3 బుడ్డు ధర 2-10-0. ఖర్చులు 0-12-0 ఎక్స్ట్రా.
పై కామినియా నూనె ప్రతివర్తకవిధమున, పట్టణములయందును, పల్లెలలోను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోల్ యెజెంట్లు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ 155 జమ్మామసీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిట్ బహారుకు వ్రాయుడు.

ఆటోదిట్ బహారు అత్తరు. లన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది. ఇది సువాసనద్రవ్యముగాను, అత్తరుగాను గూడ ఉపయోగపడును. కొన్ని చుక్కలను మీ చేతి రుమాలుమీద చల్లనయెడల కనునీయమైన సువాసన అన్ని దిశలను వ్యాపించును. ఇది దీనియొక్క ఆధిక్యమునకు కలకత్తా ప్రదర్శనములో బంగారుపతకమును బడసెను.

1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర ర్వు 2-0-0 | 1 ట్రాం బుడ్డి ధర ర్వు 0-12-0
1/4 అవున్సు బుడ్డి ధర ర్వు 1-4-0 | వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-6-0

సోల్ ప జెంట్లు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

126

155 జమ్మామసీదు, బొంబాయి.



కామామృతము.

ఒక టేమాత్ర! 1 గంట కే గుణము!!

ఈయామృతము శుక్రధాతుబలమునకే నిర్మింపబడినది. రాత్రిపుట వోకమాత్రం దీసికొనిన ఎంతబలహీనమైన శుక్రమైనను వెంటనే సంసారసుఖము నీయగలదు. 5 దినములు పుచ్చుకొనిన మాత్రములోఁ గలసి గాని మాత్రమునకు ముందు వెనుకలఁగాని నిద్రలోగాని పోయెడి శుక్రనష్టము దృఢముగా నివారణ యగును. మధ్యనపుంసకులు, నరముల బలము తగ్గిన వారు ఈమాత్రలనే వైకి పూతగాగూడ నుపయోగించిన మిక్కిలి శక్తి వంతులు కాగలరు. అనేకులకు వాడి దృష్టాంతము చూచిన యోషధము. మియొత్తరములు రహస్యముగా నుంపఁబడును. 1676 20 మాత్రల సీసా ర్వు, 2-0-0.

అమృతాశ్రమము, నెం. 1, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

మా న సోల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలసులభము! (పోష్టాభివృద్ధి ప్రత్యేకము) గుణముధికము!
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి పైతృకాకల కీమాత్రలు దివ్యావృత్తిము. అశీర్ణము, అరుచి, అపులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కలు, సార్వములు, శిరస్సు, నేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దిచ్చును. ఈమాత్రలు మేహవారనొప్పలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:-

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలక్చురు, కృష్ణాజిల్లా.